

3/7/28

వ్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

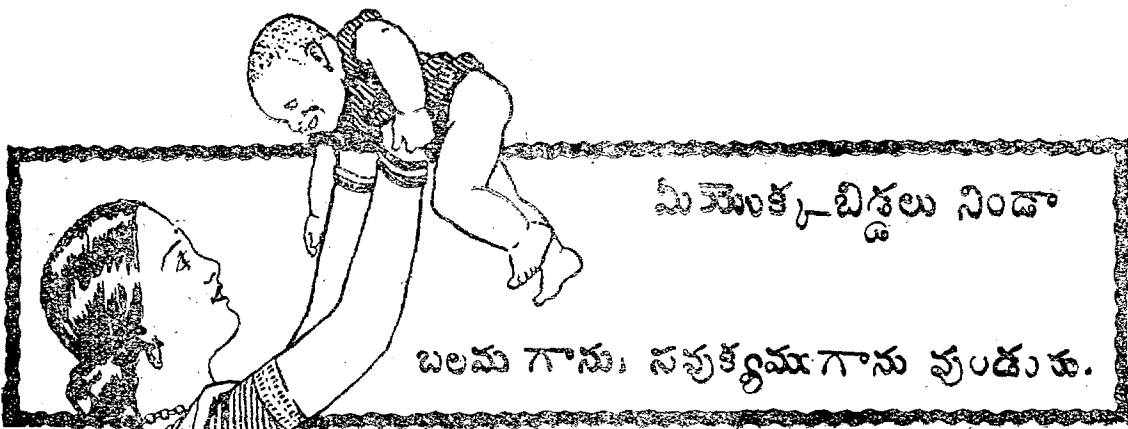
Vol. 15 } ఔషధ పట్టణము 1927-వ నం ఆగస్టు నెల 26-వ తేది శుక్రవారము } No. 124
నంపుటము ౧౫ } శ్రీ ప్రభుత్వ సామన్య ప్రామాణిక బహుళ చతుర్థి. } సంచిక ౧౨౪

అమృతంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

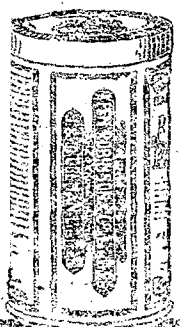
గొప్పగొప్ప వారీలే నేలకు నేలు
యోగ్యతావల్లములు పొందియున్నది
తలనొప్పులమాపును, వాయు పోట్ల
కాపును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును,
పోట్లబోగొట్టును, బొటనల భేదించును,
కాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
మరకను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే నెమట పట్టుట
వలన శరీరమండలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విజేతము
అగో నూడ వాడుచున్నాడు.

అమృతంజనము అన్ని విధముల/6
నొప్పులకు నంజీవివంటిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
కొనము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నవా సీవా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
తేక
219, ఫోరెస్టర్, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

నిండా తేరిన వైద్యులు చెప్పబడిన, వెయ్యి లేక కలిగిన ఆడవాళ్లు చేయబడిన
సకారముగా మారుచేసి తే మీ బిడ్డలు నిండాబలముగాను, సప్తకృముగాను వుండును తల్లి,
తమ బిడ్డలను రొమ్ముపాలు యివ్వను సక్తిలేకపోయినట్లయితే, బాకలీ సిల్క్తో ఆవుపాలు
గాని, లేక మేకపాలుగాని కలిపి యిచ్చినట్లయితే అది తగిన ఆహారమవును. సిల్క్లవక
పాలు మాత్రము పోయకూడదు బాకలీ సిల్క్ సులభముగా జీర్ణము అయ్యినట్లయితే, ఆ
సిల్క్తో కొంచము పాలుచేర్చి పోయవలను. రాబిన్సన్ బాకలీనితీసి బాకలీసిల్క్ కాచి
యివ్వండి చెత్తలును చాక్ పోడి కలిపిన బాకలీను వీయవద్దండి. రాబిన్సన్ బాకలీలో
సామాన్య బాకలీకంటే, 5, మనసలకు రుద్ది వదిలివేయవలెను. ఆ బాకలీ సులభముగా వుండి
పోవును. అది చేతితో తాళక చేయబడినది.

**ROBINSON'S
PATENT BARLEY**
రాబిన్సన్ బాకలీని వీయండి.

WANTED.

3907
Candidates for Telegraphy and Station
Master's Courses. Railway Fare Granted.
Suitable Boarding and Lodging arrangements
Prospectus on 2 annas Stamp.— Presidency
Telegraph College, Royapettah P.O., Madras.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు ప్రారంభించు
కు 1-0-0. ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0. వి. పి. కల్యాణం 0-4-0
అవును. ప్రశ్న ప్రాయశ్చితమును తెలుపవలెను. 1278
హానీ మూలా బోధింపాలయము, తిరుత్తణి.

ఆయుర్వేద వాషధ రత్నా కరము చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

కంప్రజైషవ్యారత్నా కర రు. 2, భన్యప్రకాశిక రు.
2048) డాక్టర్ శ్రీహరి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, కల్యాణం.

మహానూతికాభరణము

శ్రీ ముక్త్యల సంస్థానమున తిరుత్తణి. అతివిపరి
మిపతి, పులి, మొదలైనవాటి పిల్లలబాధలను తీరినది. కా
లింకలకు పరమావధము. వెల రు 1 కి రు 50/- శ్రీబాలాకవి
కము. వివరములకొరకు వ్రాయుడు.
2128 ఆర రహాయణ వాయి ముక్త్యల. కృష్ణా.

శ్రీ కృష్ణవతార తత్వము

ఇది పురాణరాజములన్నింటినుండియు మహాభారతము
కుశములనుండియు శ్రీకృష్ణకథల పరిగ్రహించి చగునగా గుంభ
శైలిని పవనరూపమున ప్రాణరబుడును అంశమును నిలంప
వట్టు శాస్త్రీయపదానామములు ముద్రాపకము చేయబడినది.
మండ్రంపబడును 350 పుటలు. ప్రతి పుటకు రు 1/- ప్రతి
పుటయేయించి 350 రు 350/- ప్రతి పుటకు రు 1/- ప్రతి
పుటకు రు 1/- బంధించును. 2128 ఆర రహాయణ వాయి ముక్త్యల.
బంగార ప్రకటింపబడును. ప్రతి పుటకు రు 1/- ప్రతి
పుటకు రు 1/- బంధించును. 2128 ఆర రహాయణ వాయి ముక్త్యల.

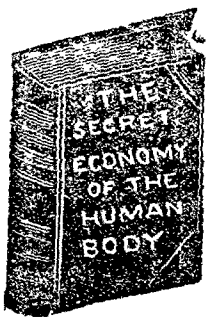
ప్రధాన పరిమితి, ముద్రాపకము, ముద్రాపకము, ముద్రాపకము.

అప్పుడే పాల్గొనకూర్చు తయారైచది! త్వరపడుడు!!
 ఆనేకవివేచనములైన క్రొత్తక్రొత్త చిత్రములు
 ఈ మాత్రము చేర్చబడియున్నవి. త్వరపడుడు!!

శరీర మర్శాస్త్రము

చరణ చరణ సంతోషించెదరు! నీకు కావలసినదియు
 నీ ప్రయోగములను చాలాకాలము వెదికిన శాస్త్రమిదియే!

అంగభాషలో ఇట్టి పూర్తిరహస్య
 శాస్త్రము ఇదివరకు ఎవరినైనను బహి
 గంగముగా ప్రయోగించబడలేదు. దీని
 లో శ్రీ పురుషలక్షణములు, వారి
 జీవక్మ అవయవముల విలక్షణములు
 శృంగార రహస్యములును, మొగ, ఆడ
 అను శిశు ఉత్పత్తి వివరములు
 ను, పూర్వము మహాబుధులు మర్శ
 నుగా వ్రాసిపెట్టిన పుస్తకమును
 చక్కగా 64 విభిన్నచిత్రములతో ముద్రించి యున్నాము.

రూ 1-0-0 చి. పి. ఖర్చు 7 అణాలు. 2289
 1237 ఎం. ఎస్. సరస్వతి అందు కంపెనీ,
 నెం. 11 ఆరుముగం 50, సామకాడపేట పోస్టు మద్రాస్.

ఆహా!! ఎంతమోసము

శ్రీ గవర్న మెంటువారిచే సహాయము పొందుచున్న
 (State-aided) మా క్షేత్రంలో తయారయినటువంటి సిల్కు
 బట్టలు ఇండియాలో ప్రతిమాన్యులూను 1918 సంవత్సరము
 నుండి అనగా 18 సంవత్సరములనుండి అమ్ముచున్నవనే సంగతి
 అందరకు తెలిసిన విషయమే.

1924 సంవత్సరములో గవర్నమెంటువారి ప్రోత్సాహము
 వల్ల లండనులో జరిగిన బ్రిటిషు ఎంపైరె ఎగ్జిబిషనుకు మా
 సిల్కుబట్టలు పంపించియున్నాము. నడరు బట్టలుకులండనునుండి
 మాకు ఒక మెడలున్న ఒక కర్మిశీకటున్న బహుమతి యిచ్చి
 యున్నారు. ఇందువల్ల మాబట్టలయొక్క నాణ్యతను అం
 దమున్నూ నిూరే యూహించగలరు.

యివేల కొందరు ప్రజలను మోసపుచ్చే తలంపుతో
 నాణ్యముకానిబట్టలు తయారుచేసి మాబట్టలే అని నమ్మించి
 మోసపుచ్చుచున్నారు.

మాతాలాకు ప్రతిబట్టయందును మా పేరువుండును. మా
 పేరుతో వున్న బట్టమాత్రమే మాబట్ట అని నమ్మకలెను. కావల
 సినయెడల స్వాంతులను పంపిస్తూ ధరలు తెలియపర్చగలము.

ముప్పన సోమరాజు అండ్ వీర్రాజు,

శ్రీ లక్ష్మీ సిల్కు మేన్యూఫ్యాక్చరీంగువర్కుస్
 ప్రొప్రయిటర్స్, పెద్ద పురము
 తెలిగ్రాఫ్ అడ్రెస్ "శిల్కుగుడ్సు" 3358

శ్రీ మద్రవ్వాసూత్రములకు

శ్రీ మధ్వాచార్యులవారు రచించిన భాష్యము
 (ఆంధ్ర ప్రతిపదార్థసహితము)
 ప్రథమాధ్యాయము నెల రు 1-4-0

సూత్రభాష్యము (ఆంధ్ర ప్రతిపదార్థ సహితము) 4
 అధ్యాయములనున్న 4 సంచికలుగా ప్రకటింపబడివి.
 ప్రథమాధ్యాయము తయారయినది. 4 సంచికలకు చందాదారు
 లుగా జేరగోరువారలకు సంచిక 1-కి రు 1-0-0 కివ్వబడును.
 వారు రు 1-0-0 అడ్వాన్సు దరఖాస్తుతో యాదినవ చిరునా
 మాకు పంపవలెను.

మాయొద్ద యాదినవగ్రంథములుకూడ దొరకును.

శ్రీమద్వేదవేదాంతసూత్రము	రు 0-4-0
గురుమంత్రము (శ్రీమంత్రము)	0-1-0
బాహుళి పూర్వజన్మములు	0-2-0
చంటిబిడ్డ (చంటిబిడ్డ వైద్యము తెలుపు గ్రంథము)	0-2-0
బాహుళి శతకము	0-2-0

ఖరీదేహాల్ శ్రీనివాసరావు, శ్రీ వేదవ్యాసప్రెస్
 3935 విజయనగరము.

గంధర్వపత్రిక 339.

అయిదుపావు, నాటకము, మేళములు, హాస్యము, సం
 గీతము, కథలు, అనుభవకళలు, భాషలు మున్నగు నాగర
 సహస్యధర్మ సచిత్రమాసపత్రిక-సంవత్సరచందా ఒకరూపాయి.
 నూటికి సంచిక రెండు. ప్రతివోట ఏజెంట్లు కావలెను.

గంధర్వమహల్-విజయనగరం.

నానాన్వేషణము

మహాత్ముని స్వీయచరిత్ర

నాలుగవభాగము 13-వ ప్రకరణము

ఇండియను ఒసినియనుపత్రికను ప్రారంభించుట

డియకన్యను నానా పనికి నియమించిననుగూడ చాల
 తేరు. మరికొందరుగూడ కావలసియుండిరి. రివిగారిగిగూర్చి
 వెనుకటి ప్రకరణములలో వివరించియుంటిని. అతడొక వర్తక
 సంఘమున వ్యవస్థాపకుడుగా నుండెను. అతడాపనినినదలి నా
 యొద్ద పనిచేయుట కంగీకరించెను. అతడు విద్యనవ్వెట్లు నాకు
 భారము చాలవరకు తగ్గినది.

అప్పుడే ఇండియనుఒసినియను అనుపత్రికను ప్రారంభించు
 వలెనను నుద్దేశము శ్రీయుత మదనజీతుగారికి కలిగినది. ఆయన
 నాపలహానుకోరెను. ఆయన అదివరకె ముద్రాలయము సేర్వర
 చెను గాన నే సంగీకరించితిని. 1902 లో ఆపత్రిక ప్రారంభింప
 బడెను. మొట్టమొదట శ్రీయుత మణిశుకలాలు నాజరుగారు
 సంపాదకుడుగా నుండెను. కాని చాలకాలమువరకును పత్రికా
 భారమునంతన నే వహింపవలసివచ్చినది. మణిశుకలాలుగారు
 వ్రాయజాలక పోవుటవలనకాదు. ఆయన భారతదేశమునందట
 చాలకాలమునుండి పత్రికల పని చూచుచునే యుండెను; గాని
 నేను దక్షిణాఫ్రికాలో నుండగా దక్షిణాఫ్రికాకు సంబంధించిన
 చిక్కు సమస్యలనుగూర్చి వ్రాయుట కాయన సాహసంపడు.
 నాయం దాయనకు సంపూర్ణ విశ్వాసముకలదు గాన ప్రధాన
 వ్యాసములను వ్రాయువనిని నా పర మెనరించెను. ఆ పత్రిక
 నేటివరకునుగూడ వారపత్రికగా వెలువడుచునే యున్నది.
 మొదట దానిని గుజరాతి, హిందీ, ద్రవిడ, ఆంగ్లభాషలలో
 ప్రకటించుచుండిరి. ద్రవిడ హిందీ భాగములు సరిగా నుండ
 లేదు. వానినటుల సాగించుట వట్టి మోసమనిగూడ తోచినది.
 వానిని మానివేసిన పిమ్మట నాకు మనశ్శాంతి కలిగినది.

ఆపత్రికకు నేనుగూడ పెట్టుబడి పెట్టవలసినప్పునని
 నాకు మొదట తెలియదుగాని తర్వాతనే పత్రికయొక్క ఆర్థిక
 స్థితిని నేను సరిగా గ్రహింపగలిగితిని. సంపాదకుడుగా నేను
 డిక్లరేషను యొక్కపోయినను నేనే సంపాదకత్వమును
 వహించి యున్నాననువిషయము పాశ్చాత్యులకును భారతీయు
 లకునుగూడ తెలిసియేయున్నది. పత్రికను ప్రారంభింపవండ
 నుండెనచో నష్టమేమియునులేదు గాన ప్రారంభించినపిమ్మట
 నిలిపివేసినచో చాల ధననష్టమును అపకీర్తియునుగూడ కలు
 గును. అందువలన నేను చాలసామ్యు పెట్టుబడి పెట్టవలసి వచ్చి
 నది. కొన్ని నెలలపాటు ప్రతినెలయును 75 పౌనులచొప్పున
 నిచ్చుచుంటిరి.

ఆపత్రిక అడటి భారతీయులకు మహోపకార మొన
 రించెనని నిస్సంశయముగా నేను చెప్పగలను. దానివలన లాభ
 మును గడింపవలెనను నుద్దేశ్య మెన్నడును కలుగలేదు. నేను
 సంపాదకుడుగా నున్నంతకాలమును నాజీవితములోని మార్పు
 లనుబట్టి పత్రికలోగూడ మార్పులు కలుగుచు నేయుండెను.
 నేను ఎంగుఇండియా నవజీవనపత్రికలు నా జీవితచరిత్ర నెటుల
 ప్రకటించుచున్నవో అప్పుడు ఇండియను ఒసినియనుపత్రిక ఆ
 టుల ప్రకటించుచుండెను. నేను దాని సత్యాగ్రహమునుగూర్చి
 ప్రతివారమును వ్రాయుచుండువాడను. 1904 మొదలు 1914
 వరకును వదేండ్లపాటు యానడును నేను చెరసాలలో నుంప
 బడినపుడు తప్ప తక్కినకాలములో ప్రతిసంచికలోను నావ్యా
 సమొకటి ప్రకటింపబడుచునే యుండును. ఆ వ్యాసములలో
 అతిశయోక్తులను అప్రస్తుత ప్రసంగములను యేమియు నుండ
 లేదు. ఆపత్రిక నాకు అనుభవసాధనముగా నుండెను. విమర్శ
 కుల కాక్షేపణాకాశము లభించకుండనుండెను. ఈపత్రిక విమ
 ర్శకుల కంఠశత్రుయముగగూడ నుండెను. వెనుకటివలె వారు
 చెలరేగవలకుండ నుండిరి. ఆ పత్రిక లేకపోయినచో నడట
 సత్యాగ్రహముగూడ కొనసాగియుండెను. సత్యాగ్రహ నిజస్థి
 తిని తెలుసుకొనుటకు ప్రజలకందరికిని ఆపత్రికయే ఆధారముగా
 నుండెను గాన ప్రజలు దాని నాతురతతో చదువుచుండిరి. ప్ర
 జలు స్వభావమును సరిగా గ్రహించుటకు నాకది సాధనమ
 య్యుండెను. ప్రజలతో నిరంతర సంబంధమును కలిగియుండు
 టయే నా ఆశయమగుటచే విలేఖరులు నాకు పండలాదిగా లేఖ
 లను వ్రాయుచుండిరి. వానినిచదివి నేను వారికి ప్రత్యుత్తరము

లను వ్రాయుచుండువాడను. దానివలన నాకు మంచి ఫలము
 బడి కలిగినది.

పత్రికానిర్వాహకుల ముఖ్యవిధి నేవయేయను విషయ
 మును మొదటి నెలలో నే నేను గ్రహింపగలిగితిని. వార్తాపత్రిక
 వలన గొప్పఅధికారము లభించును గాని మితిమీరిన వరదలవలన
 దేశము నాశనముగ నట్లు పరికిలన వ్రాతగూడ చాలహానిని కలి
 గించుట నిశ్చయము. ఆపరికిలనము పరలవలన నైనచో నది
 మరింత హానికరము. ఆ పరికిలనము అంతరముగానే యుండ
 వలెనుగాని బాహ్యముగా నుండగూడదు. ఇదియే సరియైనచో
 యారీతిగా నడుపబడుచున్న పత్రికలసంఖ్య ప్రపంచమునఁ
 దెంతయుండున? నిరుపయోగము లైనవాని నెవరు నిలిపివేయ
 గలరు. నిర్ణయించు నధికార మెవరికి కలదు. కావున మంచివి
 యును చెడ్డవియును గూడ నుండకతప్పదు. వాని మంచిచెడ్డలను
 మనుష్యుడే నిర్ణయింపవలసి యుండును. (మో. క. గాంధీ
 ఎంగుఇండియా 18-9-27)

చైతన్య ప్రపంచమునందు కులభముగా నొప్పితేక
 శిశువునైననుచుటకు

సవినముగా కనిపెట్టవడినది.

గర్భిణీశ్రీలకు మహాతైలము(ఓజిప్టు)

పూర్తి కాలమునకుతగిన 12 బౌన్సుల ధర రు 5-0-0

ఎట్టి అపాయములేక శిశువును కనునట్లు చేయును.
 బాగుగా మాగిన ఫలము చేట్టునుండి రాలనంత కులభముగా
 శిశువు పుట్టును. ప్రతి బిడ్డతల్లియు గర్భము ధరించిన 5 వ
 మాసమునుండియే ప్రారంభించవలయును.

టమిల్ నాడు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ, లిమిటెడ్.
 44, గోవిందప్ప నాయక్ వీధి,
 1807 పోస్టువాక్సు నెం 278, మద్రాసు.

కడచిన 50 సంవత్సరముల

క్రిందట నుంచి

ప్రపంచమందంతటను కిల్లిలకు దగ్గునివారణి కొఱును.

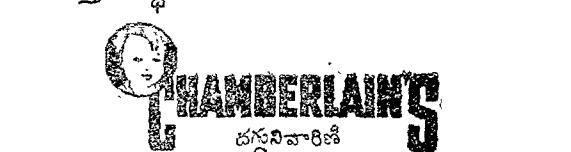
చాంబర్లెను కాఫ్ రెమిడి

నే యుపయోగించుచున్నాను. గొంతులోని, చక్కలి
 గింతను, రాత్రి వచ్చు దగ్గులను, కింక వాయువులను, జలు
 బులను అభివృద్ధిచేసి అపాయకరమును యిశిష్టాయంబా మొ
 దలగు విష వాయువులనుగూడ గాఢంగా కాపాడును.

సంతోషముగా నేవించవచ్చును. విషపూరితమయిన
 దినుసులెవ్వియు యిందు చేరియుండలేదు.

చాంబర్లెను దగ్గు నివారిణి

ప్రపంచమందటను చాలాకాలమునుంచి విఖ్యాతిచొందిన
 దివ్యోదగ్గు. అది శ్రోత్రదికాదు, అది తప్పక నూచిచ్చును.
 CHAMBERLAIN MEDICINE Co.,
 Des Moines, Iowa U. S. A.
 మత్తుపదార్థము లిందులో కలెయదు.

పూర్ణ చంద్రోదయం 3357

బంగారుతో చేయబడినది, బలహీనుల పాలిటి సందేహ,
 మేహము, తుయ, పాండు, శుక్లసప్తము, పురాణజ్వరము.
 నిక్కాక, నిస్సత్తువ మొదలగువాటిని హరించి బలమును విర్య
 వృద్ధిని, కాంతిని గలిగించు జౌధధర్మము, తులం 1.
 రు 12-0-0. 20 మాత్రల సీసా రు 2-3-0. చి. పి. ఖర్చులు 6 అ.

మ క ర ధ్య జ

అన్ని వ్యాధులకు శ్రేష్టము రక్తవృద్ధిని, బలమును కలి
 గించును తుల 1 వారు 14-0-0 18 శ్రీమలు రు 1-0-0.
 పి. సి. పి. అందుకో ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేపి, నల్లూరుజిల్లా

భారత శాసన సభ

భారతదేశమున బాంకింగు వసతుల నభివృద్ధి చేయుటకు విచారణసంఘము నేర్పరుపవలయు నను తీర్మానము ఆమోదింపబడుట

స్పీకరుగారి నూచనలను ప్రభుత్వమువారు అమలునందుంచవలయునను శ్రీనివాసలయ్యంగారి నవరణ

నేనాధిపతి ప్రత్యుత్తరము

స్పీకరుగారికి, ఆగస్టు 26:— నేటిదిన ముదయము 11 గంటలకు భారతశాసనసభ గౌ. వి. జె. పటేలుగారి అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను. స్పీకరుగారి నీవేదికపై చర్చజరుగనందుటచే ప్రతిక్షణం అధికముగ నుండెను.

ప్రశ్నోత్తరములు

డిల్లీ నగరనిర్మాణపు ఖర్చులు

నూతనడిల్లీనగర నిర్మాణమున కింతవరకు 195000 పానులు వ్యయమయ్యెననియు, ఇంకను ఇంజనీరులకు 2750 పానులు చెల్లింపవలసి యున్నదనియు ప్రభుత్వసభ్యుడు చెప్పెను. మాజీలను ఆంధ్రప్రదేశ్ పంపుటకు 220000 రూప్యములు వ్యయమయ్యెనని తెలుపబడెను.

కలకత్తా హైకోర్టు ఇంగ్లీషుబిడ్డలు

కలకత్తా హైకోర్టునందలి వ్యాయములలో ఆంగ్లేయులకు ఉచితముగ వైద్యసహాయ మొసగ ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటులు గావించినదని ప్రశ్నచేసి ఆని నియోగిగారు ప్రశ్నింప లీకమిషనువారి నూచనల ననుసరించి ఈ ఏర్పాటులు చేయబడెనని ప్రభుత్వసభ్యుడు తెలిపెను.

రాయలు ఇండియను చెవి

మరియుకప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు రాయలు ఇండియను సేబిలో భారతీయులు ఎట్టివివక్షలేక చేర్చుకొనబడెదరని ప్రభుత్వకార్యదర్శి ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను.

వాయువిమానముల సర్వీసు

హుస్సేనుఖానుగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు కరాచిలో వాయువిమానశాఖల నిర్మాణము నెట్లెంబగఁగఁగలదని ప్రశ్నించుననియు కెయిరోనుండి బస్తాకు వాయువిమానముల సర్వీసు ఉన్నదనియు, బహుశ 1928 సంవత్సరము ఆఖరులోపుగ కెయిరోనుండి కరాచివరకు సర్వీసు ఏర్పడవచ్చుననియు ప్రభుత్వసభ్యుడు తెలిపెను.

కాలనీలలో ఏజంటులు

గయాప్రసాద సింగుగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు దక్షిణాఫ్రికాయందు ఏజంటులు నియమించుటచే కలుగుభరతములవిషయమై కొంత అవధిమను సాందినపదప ఇతర కాలనీలయందు ఏజంటులను నియమించువిషయమై ప్రభుత్వమువారు అలోచించెద రని బాజ్ పాయిగారు చెప్పిరి.

హాజరుకాని సభ్యుల ప్రశ్నలను ఎవ రడుగవలెను

సప్రశ్నోహుసేను ఖానుగారి ప్రశ్నకు కొన్ని ప్రశ్నలుండెను. కాని వారు సభకురానందున ఆప్రశ్నలను అనుగ, అట్లుగా నుటీనుచాదరిగారు అనుమతిచేసిరి. ప్రశ్నలను పంపుట ప్రత్యుత్తరము లిచ్చుసమయమునకు సభ్యుడు సభకు రాకుండుట సబబుగ లేదని అభ్యుక్తుడు నూచించెను. హుసేనుగారు అభ్యుక్తులై యున్నారనియు దావూరు సలహాపై వారు సిద్ధులు రాలేదనియు గయాప్రసాదసింగుగారు చెప్పిరి.

అభ్యుక్తుడు:— సభ్యులెవరైనను సభకు రా వీలులేకన్న వారిబదులు వారిప్రశ్నలు ఎవరు అడుగవలయునో అభ్యుక్తునకు తెలుపుట మర్యాద.

ఖాదీనిధి-మద్రాసు ప్రభుత్వపు టుత్తరువు

గయాప్రసాదసింగుగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ప్రభుత్వోద్యోగుల కాండపుకూల్పు ననుసరించి ఖాదీనిధికి ప్రభుత్వోద్యోగులు విరాళముల నివ్వకూడదని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారికి ఉత్తరువు ప్రకటించినదియు ఈవిషయమున వారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి తెలిపినదియు క్రియదగారు చెప్పిరి.

రంగస్వామి అయ్యంగారు:— ఈ ఉత్తరువును రద్దు చేయవలయునని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు మద్రాసు ప్రభుత్వమువారిని కోరిరా?

క్రియదగారు:— ఈవిషయమున స్థానిక ప్రభుత్వములకు సంపూర్ణాధికార మున్నది.

ప్రభుత్వ కార్యక్రమము

ప్రశ్నోత్తరములు ముగియగనే శాసనసభాకార్యక్రమము విషయమై సర్ బేసిలు బ్లాకెటుగారు క్రిందిపకటన గావించిరి:— నేటి సమావేశము ముగియగనే మరల భారతశాసనసభ సమావేశము 29-వ తేదీని సమావేశమగును. ప్లేటుకొన్నిలు భారత శాసనసభ సమష్టి సమావేశమున రాజప్రతినిధిగారు పన్యసించెదరు. పిమ్మట భారత శాసనసభయందు రిజర్వ్ బాంకింగ్ బిల్లుపై చర్చ ప్రారంభమగును. దాదాపు ఒకవారముదినములు రిజర్వ్ బాంకింగ్ బిల్లుపై చర్చజరుగును. ఆవారములో వ్యవధియున్న మతప్రతినిధులను నూచించుట నేర మని నిర్ణయించుట్లుపై చర్చజరుగును."

బాంకింగు సౌకర్యములు

భారతదేశమున బాంకింగు సౌకర్యములను అభివృద్ధి చేయుట అందు ముఖ్యముగ వ్యవసాయము, పరిశ్రమల అభివృద్ధికి అనుకూలమగువిధమున బాంకింగు అభివృద్ధిపరచుట మున్నగు విషయములనుగరించి విచారణసలిపి తగునూచనలను గావించ ఒక విచారణసంఘమును ఏర్పరుపవలయుననియు ఈ సంఘమున భారతీయులసంఖ్య అధికముగ నుండవలయుననియు అభ్యుక్తుడు కూడ భారతీయుడుగ నుండవలయు ననియు ఢిల్లీ సమావేశమున యన్. హాజిగా రొకతీర్మాన ముపపాదించిరి. ఢిల్లీలో హాజిగారు ఈతీర్మాన ముపపాదించుచు ఉపన్యసించిన పిమ్మట ప్రభుత్వమువారి పక్షమున సర్ బ్లాకెటుగారు తీర్మానమును ఆమోదించిరి. అంతటితో చర్చ ఆపుదల చేయబడెను. మరల నేటిదినము ఈ తీర్మానముపై చర్చ ప్రారంభింపబడెను.

శేషయ్యంగారు తీర్మానమును బలపరచుచు రిజర్వ్ బాంకింగ్ బిల్లు ఆమోదింపబడినంతమాత్రమున బాంకింగు వసతులు అధికమునని తెలుపుటకు వీలులేదనియు, ఇట్టి ప్రత్యేకవిచారణసంఘ మేర్పడుట అవసరమనియు చెప్పిరి.

లజపతిరాయుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఇందులకు రాయలుకమిషనువంటి గొప్పకమిషను అవసరమనియు భారతదేశపు పరిశ్రమలు వ్యవసాయము వృద్ధిచెందవలయునను దృష్టితో విచారణ సలుపవలయుననియు చెప్పిరి.

మణ్సుగంగెట్టిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు బాంకింగు వ్యవహారములయందు ప్రజలకు ఉత్సాహము కలుగజేయుట ప్రభుత్వమువారి విధియనియు చెక్కులపై ప్లాంపుమ్యాటి రద్దు చేసినట్లే హుండిలపైకూడ ప్లాంపుమ్యాటిని రద్దుచేయవలయునని కోరిరి.

కె. సి. రాయుగారు

కె. సి. రాయుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు బాంకింగు నిర్మాపు సౌకర్యమును సంగ్రహించుటకు అవసరము కట్టుదిట్టములను కూడ కమిటీవారు నూచింపవలయునని ఒక సవరణ ముపపాదించిరి. తీర్మానముపై మాట్లాడుచు రాయుగారిట్లు చెప్పిరి:—

భారతదేశమున సామాన్య ప్రజలకు బాంకింగు విషయమై ఎట్టి ఉత్సాహములేదు. బాంకింగుయందు డిపాజిటు చేయు వారికి నష్టము కలుగకూడదను ఉద్దేశముతోనే నిసవరణ ముపపాదించుచున్నాను. 1913 సంవత్సరమునుండి డిలా తీసిన బాంకింగు సంఖ్య అధికముగ నున్నది. కావున డిపాజిటు చేయు వారికి విశ్వాసమును కలుగజేయుట అవసరము. పంజాబులో దాదాపు 12 బాంకింగు దివాలా తీసినవి. ఇట్టిలో హరిజనుల లాటుగారి రెండు బాంకింగు అలియన్స్ బాంకింగ్ గొప్ప మొత్తములకు దివాలా తీసెను. సంయుక్తరాష్ట్రములో పంజాబు బాంకింగు కార్పొరేషను బెంగాలులో అప్పరు ఇండియా బాంకింగు తీసినవి. ఇటీవలనే బెంగాలు సేవములు బాంకి దివాలా తీసినవి. ఇట్టి పరిస్థితులలో సామాన్య ప్రజలకు బాంకింగుపై విశ్వాస మేర్పడుటకు వీలులేదు. ఈ విపరీతపరిస్థితులను ప్రతిఘటించి ప్రజలయందు మరల విశ్వాసమును పురిగొల్పు ప్రభుత్వమువారు కూడ ఏమియు చేయలేదు. బాంకింగు దివాలాతీయులకు

లిక్విడేటరులకు లాభముకలుగుచున్నది. ఇప్పటికే నను ప్రభుత్వమువారి రిజర్వ్ విచారణసలిపి ప్రజలయందు బాంకింగువిషయములపై ఉత్సాహము విస్తాసము కలుగజేయ వూనుకొనవలయునని కోరుచున్నాను.

శేల్కూరుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— బాంకింగువసతుల నభివృద్ధిచేయుట అవసరమని కలెక్టి కమిషనువారు నూచించిరి. వ్యవసాయ విచారణసంఘమువారు గ్రామాంతరములందలి ప్రభులవిషయమై కొన్ని నూచనలను గావించవచ్చును. సహకారసంఘముల నేర్పరుపవిషయమై కొన్ని నూచనలను గావించవచ్చును. ఇంపీరియలు బ్యాంకింగురు సనీకులకు సహాయ మొసగుచున్నారేగాని వీడలకు తోడ్పడుటలేదు. కావున బాంకింగు అభివృద్ధిచేయుటకై ఇట్టి విచారణసంఘము అవసర మని నా అభిప్రాయము.

హుసేనుగారు

బెంగాలు ప్రభుత్వపు ప్రతినిధియగు హుసేనుగారిట్లు చెప్పిరి:— రిజర్వ్ బాంకింగ్ బిల్లు విషయమై చర్చముగియునంతవరకు ఈవిషయమై చర్చ ఆపుదలచేయవలయునని సర్ బేసిలుబ్లాకెటుగారు ప్రకటించిన అభిప్రాయమును నేను బలపరచుచున్నాను. రాయలుకమిషనువారి నీవేదిక తయారగునంతవరకుకూడ వేచియుండుట లాభకరము. భారతదేశమున వివిధమున విషయములు కలుగుచుండును. సంవత్సరమునకు 1800 కోట్ల రూప్యముల వ్యాపారము ఈదేశమున జరుగుచున్నది. ఇంత వ్యాపారమునకు ధనము ఎచ్చటనుండివచ్చుచున్నదో తెలియుటలేదు. కావున బాలటింగువిషయమై విచారణసంఘ మేర్పరచిన వారు విచారింపవలసిన విషయములు మిగుల బాహుళ్యముగ నుండును. వ్యవసాయాభివృద్ధికిగాని బాంకింగు నేర్పరుప సమస్యను పరిశీలింపవలసియున్నది. 20 సంవత్సరములకు పూర్వము ప్రజలు సహకారోద్యమమును తిరస్కరించిరి. ఇప్పుడు 15 కోట్ల రూప్యముల లావాదేవి సహకారసంఘముల ద్వారా జరుగుచున్నది. మరి 20 సంవత్సరములు గడచిన సహకారోద్యమము ఇంకను ఎంతయో అభివృద్ధి చెందగలదు. రిజర్వ్ బాంకి బిల్లువిషయమై సభవారు గావించు నిర్ణయము భారతదేశపు బాంకింగు పరిశ్రమ భావిస్వరూపమును నిర్ణయించును. ఇదేవిధమున వ్యవసాయ విచారణసంఘమువారి నూచనలను కూడ భావిదేశను నిర్ణయించునట్టివిని చెప్పవలెను. కావున మరీ కొంతకాలము గడచిన పిమ్మట ఈవిషయమై చర్చ సలుపుట లాభకర మని నా అభిప్రాయము.

హాజిగారి ప్రత్యుత్తరము

చర్చకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు హాజిగారిట్లు చెప్పిరి:— డివానముగారి నూచనలను సభ్యులు ఆంగీకరింప జాలరు. రిజర్వ్ బాంకి బిల్లుకు ఈవిచారణకు ఎట్టిసంబంధములేదని సర్ బ్లాకెటుగారు ఒకప్పుడు చెప్పియున్నారు. బాంకింగువసతుల నభివృద్ధిచేయవలయునని 1880 సంవత్సరమునుండి భారతీయులు కోరుచున్నారు. కాని ఇంతవరకు ప్రభుత్వమువారి విషయమై ఎట్టిక్రద్ధ పుచ్చుకొనలేదు. ఎంత ఖర్చయిననుసరే ఇట్టి విచారణ త్వరలో ప్రారంభించుట అవసరము.

సర్ బేసిలు బ్లాకెటుగారు

సర్ బేసిలు బ్లాకెటుగారు చర్చకు ముగించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— ఎత్తుట ర్చులు కావీటలు కమిటీ వారి నూచనల సభితముగ ప్రభుత్వమువారి వివరణకే ఈ విషయమున కొంతవిచారణ సలిపియున్నారు. బాంకింగు ప్రతిష్ఠాపనను నిర్మింపవలయునని ప్రభుత్వమువారు గావించుచున్న ప్రయత్నములు సరించినవి. బాంకి ధనములను నిర్మించినంతమాత్రమున లాభములేదు. బాంకింగులో వ్యవహారములు సలుపవలయు నను ఉత్సాహము ప్రజల కేర్పడునలెను. తీర్మానమునందలి ప్రధానోద్దేశమును ప్రభుత్వమువారు ఆంగీకరించుచున్నారు గాని ఇప్పుడేవిచారణ ప్రారంభము కావలయునను నూచననుమాత్రము ఆమోదింపబడుట వీలులేదు.

తీర్మానము ఆమోదింపబడుట

హాజిగారి తీర్మానము రాయుగారి సవరణతో పట్టుపట్టబడెను. అత్యధిక సంఖ్యకులచే ఆమోదింపబడినట్లు అభ్యుక్తుడు ప్రకటించిరి. ప్రభుత్వమువారు డివిజనుకోరలేదు.

స్పీకరు కమిటీనివేదిక

డా॥ మూంజిగారి తీర్మానము

పిమ్మట స్పీకరుగారి నీవేదికపై దావూరు మాంజిగా రొకతీర్మాన ముపపాదించిరి. స్పీకరుగారికి వారిని నూచించిననూ 15 సంవత్సరములలో సైనికోద్యోగులలో సగమువంకు

జిల్లీలో హిందూమహమ్మదీయ కలహములు

హిందూనాయకుల హత్యలు

ప్రభుత్వమువారి నిర్లక్ష్యము-హిందూవుల హెచ్చరిక
జిల్లా, ఆగస్టు 24:- నానకచండగారి హత్యయు ఇత
వరకు అధికారులు దోషులను కనిపెట్టి అరెస్టు చేయకపోవుట
యు జిల్లా హిందూవులలో చాలకలవరమున గలిగించెను.

హిందూనాయకుల హత్యలయెడల నిర్లక్ష్యభావమున గవర్నరు
చును ప్రభుత్వమువారి రెవలంబిందువునను జైలునందు ఖండించుచు
తీర్మానములు గావింపబడెను ప్రభుత్వమువారు ఇకమిదగూడ
నిట్టి విధానమునే సాగించుచుండునెడల హిందువులు బ్రిటిషువారి
పాలనక్రింద తమకు కక్షలేదని నిశ్చయించుకొనవలసి వచ్చును.

నిన్నటివినమున కాశీ కృష్ణా తియ్యేటవనంద జరిగిన హిం
గామహమ్మదీయ కలహములనుగూర్చి హిందువు లీదెరుగుగ
దెలుపుచున్నారు. ఒకమహమ్మదీయుడు రాళ్లను కర్రలను తీసి
కొని సినిమావోలు ప్రక్కగా పోవుచుండెను. హిందువులలో
కొందరు దీనినిబాచి వానిపై రాళ్లుసరిరి. మరికొంద రాతనిని
వెంటదించిరి. అందుపై నిరుపక్షుల వాదనలని హాహాబాహి
పోరాటము ప్రారంభమయ్యెను. కొందరు హిందువులనుగూడ ఇందు
పాల్గొనిరి. ఇప్పుడు నగరమున పరిశుభ్రత కొంతమందిగ నే యుం
డెను. సదాచరనందు మాత్రము మహమ్మదీయుల దుకాణముల
నింకను తెరువలేదు. పోలీసువారు పీఠులం దింకను కాపలా
గాయుచునే యున్నారు.

నిన్న జరిగిన కలహములలో ప్రజాసమూహము నాయకుల
లో పోలీసువా రాదాసీనతను పహించిరిని ఆరోపించుచు అందు
కు ఆగ్రహమును దెలుపుటకుగా నీడిగము మధ్యాహ్నము 12 గం
టలవరకు నింకను సదాచరనందు మహమ్మదీయుల దుకాణముల
మూసివే యున్నారు. ఎస్. ఎమ్. అద్దుల్లాగారును హాఫీజ్
సిద్దిక్ ముల్లానీ గారును వారి ఆక్షేపణల సభికారలను దెలిపెద
మని వాదన మొనర్చినపిమ్మట దుకాణముల తెరచిరి. ఇప్పుడు
వ్యాపారము యథాప్రకారముగనే సాగుచున్నది. నిన్న గాయ
ములనందినవారు నేరకులను గుర్తించుటకు ఆనకాశీము నొసగ
వలసినదని గోరుటకుగాను పంజాబీ మహమ్మదీయుల రాయబార
వర్గ మొకటి డిప్యూటీ కమిషనరుగారిని దర్శించు నని దెలియు
చున్నది. ప్రజాశాంతికి భంగమగులగు సమయమున నగరమున
యూరేగింపుల సాగ నిచ్చినందులకను హద్దాలు ప్రకటించుట
కును ఎవరుకారకులలో నిశ్చయించి ఆట్టివారిని శిక్షింపవలసిన దని
గూడ ఈరాయబారవర్గమువారు గూడ గోరెదరు. నగరమున
అల్లరిజేయు ప్రదేశములందు శిక్షార్థి పువన్నును పన్నులుచేసి నిన్న
టిదినమున గాయములనందినవారికి పరిహారముగ నొసగవలసిన
దనియు నగరమున మిలిటరీపోలీసు దళమును నియమించవలసిన
దనియు ఈరాయబార వర్గమువారు గోరెదరు.

రైల్వేపోలీసు వ్యవస్థనందు విచారించగా నానకచండు
గారిని హత్యకేసినహంతినిని ఆహుతి ఏమియు ఇంకను దెలియ
లేదని దెలియుచున్నది. (అ.ప్రె)

బీహారు ఒరిస్సాలలో కలరా

1090 మరణములు

రాంచీ, ఆగస్టు 24:- ఆగస్టు 6 రోజుతో ముగిసిన
వారముదినములలోను బీహారు ఒరిస్సా రాష్ట్రముందు 1090
మంది కలరాచేయరణించినని ఆరోగ్యశాఖాధికారి ప్రకటించెను.
ఆక్రిందటివారమున 1593 మంది మరణించిరి. (అ.ప్రె)

బెంగాలు నూతన ప్రభుత్వసభ్యుడు

కలకత్తా, ఆగస్టు 24:- 25 శేషు హోల్కర్ గారిని
మున అలెగ్జాండరు హోల్కర్ బెంగాలు ప్రభుత్వ కార్యనిర్వా
హక సభ్యుడుగ నియమింపబడిరి. (అ.ప్రె)

కావలెను

గండివాడతాలూకా యలకుర్రు అగ్రహారములో జేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారిచే
నేర్పాటు గావించబడిన పాతశాలలో హైయర్ గ్రేడ్ ప్రైనింగు ఉపాధ్యాయుడు కావలసియున్నాడు. దర
ఖాస్తును స్కూలుమానేజరు, యలకుర్రు, నిడుమోలు అని వ్రాయవలయును.

గొప్పతరుణము

పోగొట్టుకొనకుడు.

కాకినాడ ఆంధ్రనేపా సంఘము.

(రిజిస్టర్డ్)

మహారాజశ్రీ, దివాన్ బహదూర్. జె. వెంకట నారాయణ నాయుడుగారు, బి. యే. బి.యల్.
కమిషనరు, మద్రాసు కార్పొరేషన్, వారి ఆదరణమున వారి స్వంత సమీక్షమున ప్రదర్శించెదరు.
ఆంధ్రదేశమునందును, వైజాము రాష్ట్రమందును పేరుగాంచిన 6 మొదలు 15 సంవత్సరముల
ప్రాయపు బాలుర సమాజముచేత

దివ్యమైన కొలది నాటకరాజములు

మద్రాసు యెస్సనేడు థియేటరునందు ప్రదర్శింపబడును.

ప్రజలచేతను, యువరాజులచేతను, మహారాజులచేతను, కొనియాడబడుచున్నారు.

27-8-27 శనివారము సాయంత్రం 5-30 గంటలకు

శివాజీ నాటకమును

తెలుగున ప్రదర్శింతురు.

రమ్యమైన నాటకము.

దివ్యమైన నటకులు.

టిక్కెట్లు హాలువద్ద ఉదయం 9 గంటలనుండి అమ్మబడును.

అయిదునాటకములకున్నూ ఉపయోగించే సీజను టిక్కెట్లు యీ క్రింది వెలలకు దొరకును.

రు. 10-0-0 రు. 7-8-0 రు. 5-0-0 రు. 4-0-0.

జె. కృష్ణమూర్తి, వి. కేశవగిరిరావు,
జాయంటు క్రెకటరీలు.

171, గోవిందస్వామికివీధి, మదరసు.

మైయర్సు లోతైన బావి ఫోర్సుపంపు

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయమందు పనిచేయుచున్నది.

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము నిర్వాహకులు మైయర్సు లోతైన బావి
ఫోర్సుపంపు పనిచేయువిషయమై పూర్తిగా తృప్తిని బడసియున్నారు. ఇది
చాల కాలమునుండి నడచు కార్యాలయమునందు పనిచేయుచున్నది.

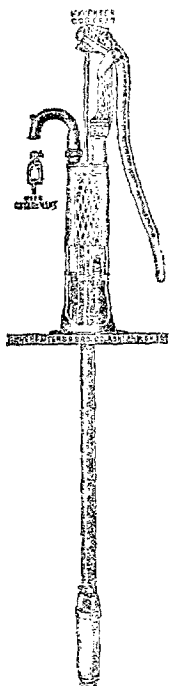
పత్రికాపనికి మైయర్సుపంపు

ది లిమాయి బ్రదర్సు, లిమిటెడ్.

1/173 బ్రాజ్ఝే, మద్రాసు, పోస్టు బాక్సు నెం. 202.

కృష్ణా, గోదావరి, గుంటూరుజిల్లాలకు సోల్ ఏజంట్లు

పెన్స్ అందు కో, బెజవాడ

బెజవాడ స్పిన్నింగ్ ఆండ్ వీవింగ్ మిల్స్, లిమిటెడ్, బెజవాడ.

ఆంధ్రదేశములో ప్రధానమైన ప్రశస్తమైన సంస్థ- గమనించవలసిన పది ఆదర్శములు

- 1 హిందూదేశపు ప్రతి పరిశ్రమను ఎట్టి యిక్కట్లులకైనను యోగ్యకాపాడుము.
2 హిందూదేశమునకు పండిన ప్రతి ఆంతయు అవసరమని తెలిసికొనుము.
3 హిందూదేశమున కంతయు వలయువస్తువును తయారగువరకు ప్రతి యెగుమతి నాపివేయుము.
4 వస్తువుల పరిశ్రమలో ఆసాంతము హిందూదేశములే నియోగింపును.
5 కుద్రఖర్చునుగూడ హిందూదేశపు ఘిల్లువస్తువునుగాని కొనుము.
6 ప్రస్తుతకాలమానస్థితిలో యంత్రములను త్రొసివేయుకుడు.
7 రాజకీయ వ్యాపారములకు ముఖ్యహోరము, వ్యవసాయము హిందూదేశపు పరిశ్రమలని జ్ఞప్తియుంచుకొనుము.
8 ప్రజలవిద్యా సౌఖ్యములకొరకు నీచనాధికభోగములను వదలుకొనుము.
9 దేశదారిద్ర్యమును నిర్మూలము గావింపుము - నిరుద్యోగమును రూపుమాన్ముము. దేశీయసంపదను పరిలక్షయము.
10 లాభకరమై నేర్పుతో పరిపాలింపబడు హిందూపరిశ్రమలయందభిమానముంచి ద్రవ్యమును వినియోగింపుము.
కోరాలాంగ్లాలు, వైసు, ఖోవతులు, బొంబాయి వర్మింగులు, దుప్పట్లు, తుండుగుడ్డులు, పగైరాలు పక్షింపబడిన
బలమైన నూలుతో తయారైన నాణ్యమైన వస్త్రములు కడుపరచమైన ధరలకు అమ్మబడుచున్నవి. విదేశీవస్త్రములు కొన
నవసరములేదు.

ఈమిల్లు వస్త్రముల నాణ్యత అనభవముమీదనే తెలియును. దేశభక్తిగల ప్రతిహిందూదేశీయుడును ముఖ్యముగా ప్రతి
ఆంధ్రుడును దీనిని ఆభిమానించి వృద్ధి కెప్పుటకు వేడుకొనుచున్నాను.
ఇంకను చాలా వాటాలు అమృతము కావలసియున్నవి. వివరముకొలువగా యీవిధ వామాప ప్రాచుర్యము
గూడూరి లక్ష్మణరావు బి. యె. మేనేజింగ్ యేజంట్ లండ్ డైరెక్టరు, బెజవాడ.

కలకత్తా ఖిలాఫతున సూచకము

మౌలానా మహమ్మదాలీగారు రఘుశతవహించుట
ఈనెల 22-న మౌలానా మహమ్మదాలీగారు కలకత్తాలో ఖిలాఫతున సూచకముగా ఆంగ్లక్షత్రియ సభ ప్రారంభమైనది. సభ్యుల సంఖ్య 1000. వీరిలో మౌలానాగారు స్వాగతము పలికిరి.

స్వాగతము

భారతదేశమునందు నివసించుచున్న వివిధ మతములవారిలో మతమతములు కలగజేయరాదు. భారతదేశాభివృద్ధికి కలిగించు సభ్యులమును పరిపరమహిమను భారతీయులు ముఖ్యముగా పూనుకొనవలెను. మహమ్మదీయులలో మౌల్వీ ముది నిరసించుచున్నపు డాదిమతమున తమకుగలహక్కును హిందువు లేలబడకుండునట్లుగా నేను గ్రహింపజాలనున్నాను. ఈసభ్యులను హిందువులందఱును కొరకుండుట కొంత నా దిగానగును. దేశమున మతము శాంతినిలవనట నిశ్చయమే గాని ప్రస్తుతము కలిగిన ఉద్దేశము తగ్గునగును మనము ఓరిమిని లాక్ష్యపరిచుచుండును. పరిపరమమునకు ఆవ్యాయమునకును ఎంతమాత్రమును పూనుకొనరాదు. కలకత్తా, పలాషీపా రాజ్యము మున్నగు స్థలములలో జరిగిన అక్రమములను, న్యాయశాస్త్రమును గుర్తింపగలగలిగిన తీర్పును, మన మతకర్తయును మహమ్మదు ప్రవక్తను నిరసించుచు కొందఱు గ్రామములను గ్రామములను కలకత్తాలో మహమ్మదీయులతో కలసి పనిచేయు గోరెనను అని మౌల్వీగారు నడిపిరి.

అధ్యక్షకోటస్వాగతము

పిమ్మట సభ్యులందఱు మహమ్మదాలీగారు ఆశువుగా నుపసంహరించిరి. “భారతదేశమునందు గలవారు కొందఱు మహమ్మదీయులను దెలియించు కొంటెను నడచివేయుచున్నది. భారతదేశమున హిందువులు మహమ్మదీయులను మహమ్మదీయుల లొకవంతును నుండుటచే స్వరాజ్యము నచ్చినచో మహమ్మదీయులను నష్టమేగాని లాభము కలగవలెనట్లుగా నీ ప్రభుత్వమునందు లింగ్విగ్రహము చేయుచున్నాడు. మహమ్మదీయులు వీని నెంతమాత్రమును తక్కుచేయరాదు.”

సభ్యుల ప్రవచనమునకు భగవంతు డొక్కడేకలడని మనము నమ్ముచున్నాము. రావున భగవంతులకు మనము విందువులపంపు అధికము. భారతదేశమున ఆకారమున స్వరాజ్య ప్రయత్నమును విరమింపవలెనా?

సింధుదేశమును విడిచివేయవలెను. సరిహద్దు రాష్ట్రములలో గూడ రాజకీయసంస్కరణములచేయు నమలులో నుంచవలెను. మహమ్మదీయులను ప్రత్యేకవియోజకవర్గమున ననవలెను. వీరిని మహమ్మదీయులముఖ్యతే డిగ్రీలోనిర్ణయించి ప్రకటించిరి. భారత కాంగ్రెసుసంఘమువారును జరుగర కేల్లాగుగాయును గూడ నీసూచనల నామోదించిరి. పాట్నాలో మాంజీగారి ఆగ్రహత్రైకైంద జరిగిన హిందూసభలో నీసూచనలను చర్చించుటకు వారు రంగీకరింపకపోయినను మాంజీగారుగూడ చాల నగు వీని నామోదించియుండిరి. సింధులో కొందఱు హిందువులమాత్రము విభాగమున కింకను ప్రతికూలుగానేయున్నారని, మహమ్మదీయులను జాతీయభావములేదు గావుననే వారు సింధుదేశమును విడిచివేయవలెనని కోరుచున్నారని హిందువులపై నిందమోపుట అనుచితము. జాతీయభావము హిందువులలోనే లేదు. నేనుగూడ మహమ్మదీయులందరిని నీటికి హిందువులను త్రొగజాలరు. హిందువులలో నొకవర్గమువారిని మరియొకరు స్వర్ణింపరు. హిందువులలోనే పెక్కువేలమందిని అస్పృశ్యులని తక్కిన హిందువులు బహిష్కరించుచున్నారు. వారు దగ్గరనుగూడ రానుండవలెనున్నారు. హిందువులలో జాతీయత లేదనుటకు కివిమయములే నిదర్శనములుగా నున్నవి.

మాంజీగారు పాట్నాలో నొకసభ్యులను ఉపన్యాసమునం దాతడు దౌర్జన్యమును ప్రోత్సహింపగలడు. అతనివలె నేనుగూడ పలుకుబడినే అలించియున్నచో అందరితో ఆవలంబించు మిమ్ములకుగూడ కోరియుండును. కాని నేను కోరునదేమనగా మన మతకర్తయును మహమ్మదు మహనీయుని మార్గమునే మీ రనుసరింపవలెను గాని మాంజీ మాలవ్యాగార్లు మున్నగువారి మార్గము ననుసరింపరాదు. ద్రోహమును మేలును సమానములగావని ఖురానులో స్పష్టముగానున్నది. మీరు మీత్రపులతో పోషించినచో వా డుపయోగించెడి శస్త్రములనే ఉపయోగింపక అంతరించి త్రవ్వమైనవాని నుపయోగింపును. అపకారముచేయువారి కుపకారము చేయుటలన మీకు విజయము కలుగుటయేగాక శత్రువులుగూడ పరమమిత్రులయ్యెదరు. ఓరిమి లేనిచో నిలుచుచేయుట కష్టము. ఓరిమిలేనివా రీదిగాగా విజయమును భద్రముజాలరు. అదివరకు ఏకత్వోపాసకులు కాని

వారికి ఖురానునిచ్చినచో వారు చాల అనుచితములను మాటల నాడుట నిశ్చయముగాని వానినివలెను తలపించినపుడు మహమ్మదీయులు ఓరిమిని బూనవలెను. వారు దేవునకునెరచి ఓరిమిని బూనవలెను గాని మహమ్మదుల చెగిచిక్కారు. అదియే ఉత్తమమును “భైర్యము” అని ఖురాను బోధించుచున్నది. మన ఆంగ్ల సభ్యుల సేవననే అనుసరించెను. మీరుగూడ నీవధి ననుసరింపవలెనా?

మహమ్మదీయులము నవలంబింపవలెనని నిర్బంధించు గూడదని ఖురానులోనున్నది. సమాజములము మహమ్మదీయులవలెనుగూడ ఖురానులో యున్నది. అదాము కాలము మొదలు అనంతకాలమును క్రొత్తగాపుట్టుచు ప్రతి శతాబ్దమున మహమ్మదీయులము సమాజములము గాన ప్రవచించుచు ప్రత్యేకబిడ్డ లందఱును మహమ్మదీయులేయని మహమ్మదు ప్రవక్తవచ్చించెను. తలదండ్రులే బిడ్డలను సన్మతమునండి విరులులకు గానించుచుండురు. మహమ్మదీయులము మొక్కటియే సహేతుకములము. కావుననే తూర్పుబంగాళమునందలి ప్రజలలో మిక్కిలి మౌల్వీగారు మనవలెను నవలంబించియున్నారని, మనము దౌర్జన్యమునకుదిగక కాంతముగా బోధించుచుండినచో భారతదేశముమాత్రమేగాక ప్రపంచ మంతయునుగూడ మనములే అవలంబించుట నిశ్చయము.

కావున మీరు మహమ్మదు ప్రవక్తమార్గము నవలంబింపగోరెనను. హిందువు లవలంబించదలచిన పద్ధతులే మీరుగూడ నవలంబింపగూడదు. ఏకత్వనియందు సంపూర్ణ విశ్వాసమును కలిగి మన మతధర్మములను సరిగా ననుసరింపుడని కోరెనను హిందువు లధిక సంఖ్యాకులని మీరు జేయు నవసరములేదు.

గోవులను చంపవలెనని మనము మహమ్మదీయులము కోరితిమి. నా నవుకరులైన గొట్టమంసమును తినుటకు నే ననుకూలనియును. మసీదులలో సభ్యులైనవలె జరుగని కాలములలో హిందువులు మసీదులనంద వాద్యములను మ్రోగించుటకుగూడ నే నంగీకరించెదను. కాని మన మతకర్త బుద్ధిపూర్వకముగా నిందలను మోపుటకు మన మెంతమాత్రము నంగీకరింపమని ఉత్తములను హిందూమిత్రు లందఱును స్పష్టముగా గ్రహింపగోరెనను.

నేను రాజప్రతినిధి కొకచట్టును పంపితిని. దానిని భారత కాసనసభలో వెంటనే యిండియా దౌరతనమువారు పాదించెదరని నమ్మెనను. భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యమును గడించుకొరకు నేను శాంతమును బూనెదను. హిందువు లెట్టి అక్రమములచేసిన న్యాయసాసములకు పోను. వారి దురాచారము మితిమీరి నాకు దుర్భరముగా తోచినచో అనగా రాజపాలనంజీవారు మరల మహమ్మదుప్రవక్తను నిందించుచు రంగీలారములవంటి వరియొక కరపత్రమును మరల ప్రకటించినచో నేనుపోయి వాని పీకపిసికెదను. లేదా నాప్రాణములైన గోలొయెదను. ఇది కుటుంబ వివాదకృత్యమని మహమ్మదీయుల ప్రతికవాసినది. సమరము అత్యుక్తుంబు వివాదకృత్యమేయైనచో శ్రీ కృష్ణుడగుచునకేల బోధించును. అట్లును సమరమును మడియవలెనని కృష్ణుడుగూడనా? జాతులను కారవులతో పోలుటయే ధర్మమని శ్రీకృష్ణుడే అర్జునికి బోధించినపుడు నామతకర్తను బుద్ధిపూర్వకముగా నిందించిన హిందువుని నేనువధించుట యెంతమాత్రమును కుటుంబ వివాదకరము కాదు. డాక్టరు మాంజీగారు ఆయుధముల నామోదించుచుండినను “అహింసా పరమో ధర్మః” అనువచనమునే శరణ్యముగా గోనెను.

మహమ్మదీయులు దౌర్జన్యము నవలంబింపగూడదు. నా సలహాను మీ రవలంబింపవలెనని మీరు తగిన సన్నాహములను గానింపకుండ సమరమునకు గడంగగూడదు. అన్నవస్త్రముల విషయమందైనను మీ రితిరులపై నాధారపడవలెనుటకు తగిన యేర్పాటులను చేయవలెను. హిందువులను బహిష్కరింపవలెనని నా అభిప్రాయముకాదు. మహమ్మదీయుల దారిద్ర్యమును తొలగింపవలెను. మహమ్మదీయులు బియ్యపుఅంగడులు బట్టలదాణములు మున్నగువానిని పెట్టినచో వారికి మంచి ఆదాయము లభించును. వారు పోయిగా తమ కుటుంబములను పోషించుకొనగలుగుదురు. వారు దేశద్రవ్యములను తుంటులను హిందువులకు దాకులును కా నవసరముండదు. యావకులు వలంబియుగాచేరి అపత్నాలమునందు బీదలకును ఆపన్నులకును సహాయము చేయుచుండవలెను. ఇదియే నిజమును సమరసన్నాహము. ఇట్టి సన్నాహములేకుండ ప్రతిదినమును కలహమునకు గడంగెడు నాయకుల ననుసరించినచో మీరే నష్టపడెదరు గాని మిమ్ములను ప్రోత్సహింపరచెడు నాయకు లెంతమాత్రమును నష్టపడరు” అని మహమ్మదాలీగారు నడిపిరి.

తీర్మానములు

“హిందువులలో 5 యేండ్లనుండి క్రొత్తపద్ధతి యేర్పడినది. వారు మహమ్మదీయులతో అనవసరముగా కలహములకు గడంగుచున్నారు. దీనివలన దేశమునందంతటను హిందువులకును మహమ్మదీయులకును నిరంతర కలహముల ప్రారంభముకాగలవు. మహమ్మదీయు లనవసరముగా హిందువులతో కలహములకు దిగగూడదు. అందువలన దాహలు అల్లరులు మున్నగువానివలన యిహపరములకు రెంటికినిగూడ భంగముకలుగును. మహమ్మదీయులు మతవిద్యా ఆరీకవిషయములను సంస్కరించుటయే నిజమును సన్నాహము.”

2 హిందూమహమ్మదీయు కలహముల నడుమందు తొత్తమువారుగూడ శ్రద్ధగా పనిచేయుటకును. ఈ యు పేక్షనల చాల నష్టముకలుగును.

3. ఈసభ్యులు కలకత్తా పాల్లీ పరాలలో నష్టపడిన మహమ్మదీయులపట్ల సానుభూతిని చూపుచున్నారు. రంగీలారములతోను నిరసించిన తీర్పును నిరసించుచున్నారు. మహమ్మదాలీగారు పంపించుటయు నామోదించ గోరుచున్నాను. అనుభూతియు లామోదించబడెను. జరుపవలసిన నిర్మాణవిధానముగూడ నిర్ణయించబడెను. (అ. ప్రె.)

ఆలమూరు కారి కుల దురవస్థ

రైతుల దౌర్జన్యము

500 మంది తిండిలేక మరలముల మూడుచుండుట
ఆలమూరు, ఆగష్టు 23:—మాలమదిగను పెట్టిబలిజులు ఇచ్చటి కార్మికులను రైతులు వారిని పనినుండి తొలగించిరి. రైతులు తక్కువసూచికి ఎక్కువపని చేయుమనగా వారందఱును నిరాకరించుటయే కారణము. పల్లెటూళ్లునుండి పనివాళ్లు వచ్చియున్నారు. 500 మంది పనిలేక నిస్సహాయులై తిండిలేక మారుచున్నారు. రైతులు వారిని పూర్తిగా మాన్యముచున్నారు. పండిత రామశోగారావుగారు కార్మికుల కుపదేశము గావించిరి. స్థలికేసులు అల్లరిచేసిరి. కాని కార్మికుల పట్టుదలయు శాంతియు చెప్పదగినవి. కార్మికసంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గము ఏర్పడెను. కార్మికసంఘముల సహాయము గోరుచున్నారు. (కార్మికసంఘకేంద్ర)

రాబోవు రాజకీయ మార్పులు-ఆంగ్లో హిందవులు
బెంగళూరు, ఆగష్టు 24:—భారత రాజకీయములందవిరకాలములలోనే మార్పులు గలుగనుండుటచే వానివిషయమై అలోచించుటకుగాను మదరాసు చాంబరు ఆఫ్ కామర్సు ప్రేక్షకు అసోసియేషను యూరపియను స్టాండురులు మొదలగు సంస్థల ప్రతినిధు లందఱు ఒకచో సమావేశపరచుటకు దక్షిణ ఇండియా స్టాండురుల సంఘమువారు నిన్నటిసభలో తీర్మానించుకొనిరి. (అ. ప్రె.)

కీ॥ శే॥ స్వామి శారదానంద
కలకత్తా, ఆగష్టు 24:—స్వామి శారదానందగారి మరణమువలన రామకృష్ణ శ్రమమునకు గలిగిన నష్టమునకు సానుభావమును దెలుపుచు కలకత్తా కార్మికేషనువారు నిన్నటిదినమున తీర్మానమును గావించిరి. (అ. ప్రె.)

మధుర చాలమీనరంజన
సంగీత సభ్యులు ఒత్త వాడ యుండు
27-8-27 తేది శనివారము రాత్రి 9-30 గంటలకు
“కృష్ణలీల” నాటకమును తమిళభాష
యందు ప్రదర్శింతురు.
పి. ఏ. రాజగోపాలన్ } శ్రీ కృష్ణుడు
ఎస్. వి. వెంకటరామన్ } కంసుడు
పి. డి. సంబత్ ధర్ } రుక్మిణి
ఎం. ఇ. మాదవన్.
పి. జగన్నాథ అయ్యర్, ప్రాప్రైటరు.

తుపాకులు, రైపులులు.
రివాల్యరులు, ఫ్రీస్టలులు మున్నగునవి అమృతమునకు నిద్రముగా నున్నవి. ధరలు మిక్కిలి తక్కువ. హిందూదేశమునందు సమీపముందున్న యేర్పాట్లమేరకునను డెలివరీ ఇనాముగా పంపబడును. మా పూర్తివివరముల కొరకులొనకు, ధరలకు ఈదిగువ వివాసమునకు వ్రాయును. 8889
సులేమాన్ ఓమర్ అండు కో, కరాచి.
Suleman Omer & Co, Karachi.

జ్యోతిషప్రథమబోధిని
జ్యోతిషముందు బొత్తిగా ప్రవేశములేనివారు యాచిన్నపు స్త్రీకము చదివినచో 1 వారంకోజాలకే జ్యోతిషముందు ప్రవేశముకలిగి అయ్యుర్వాగ్యములు, కళిత్రము, సంతానము, జీవనము మొదలగు 12 భావఫలములను ఎవరికివారే స్వయముగా తెలిసికొనగలరు. ఈ పుస్తకము నచ్చుకపోయినను, తెలియకపోయినను దీనికి 10 రైలు ఖరీదు వాడనుచేయుచును. దీనిపై వి.పి. పిఖర్చులతో 10 అణాలు మాత్రమును మాజ్యోతిష పాఠశాలలో చేరినవారికి యీపుస్తకము ఉచితముగా పంపబడును.
ఆకల్ల పెంకటశాస్త్రి గ్రంథకర్త
గోపాలపురం, కొత్తపేటపాస్టు. తూర్పు గోదావరిజిల్లా

గుజరాతు జల ప్రళయము

బాధల నివారణయత్నములు ఆంధ్రము
24-1-25 ఆంధ్రమున వర్షము వచ్చినది
ప్రజలకు సహాయముగా గాని అది
దని ఈ ప్రాంతమున అనేక ప్రాంతముల
లపై గురువుల గోళము, నరు పుష్ప
ధ్వజరగతి ప్రభుత్వము దీని ప్రభుత్వము
తోడ్పాటులను - నాగలకు ఆంధ్రముల
గా నొసగు సేవకు ప్రభుత్వములు - గాని
లో నొసగునట్లు తేల్చుచుండెను. చాలము
దానిలకు లాభం వచ్చెను.

కష్ట నివారణముగా, గుజరాతు నివారణము
గావించిన చూడకును మరికొంత యిత
మువారు నిరాకరించినది చెప్పుచున్నది
కుండి, ప్రభుత్వములకు నూడులు వేరవను
ముగను, ఇతరులకు ఇంటిలపను ఉచితముగా
నని ఒకసభ్యుడు వడివెను (ప్రీ ప్రెసు)

భవనగరు సాఫ్ట్ ముసారి విరాళము

బొంబాయి, ఆగస్టు 24 - ఇంపు

బాధపడుచున్న ప్రజల సహాయము భవనగరు సాఫ్ట్ ముసారు
రు పడవల రూపముల విరాళము నొసగునట్లు నిశ్చయించుకొ
నినది బొంబాయి గవర్నరుగారికి ద్వారా (ప్రీ ప్రెసు)

ఒక ప్రత్యేకాధికారిని నియమించుట

బొంబాయి, ఆగస్టు 24 - ఆంధ్రమున ప్రజల
ముల నివారించుట ప్రయత్నించుచున్న అధికారిగారి
న, ప్రభుత్వములకు, ఒక మార్గము వదిలినది ప్రజల
కేసులకు యివ్వబడుచున్నది గవర్నరుని బొంబాయి ప్రభు
త్వమున రెండుమూడు ఇంగుళులు ప్రభుత్వము గా
ప్రత్యేకాధికారిని నియమించిరి బె హెం కారెగారి
పనుక నియమించుట

కాంగ్రెసు సంఘమువారి

సహాయ ప్రయత్నములు

అహమదాబాదు, ఆగస్టు 25 - ఆంధ్రమున వర్షము
దున్న ప్రజలకు సహాయము జాతీయసంఘము
వారసరిన సహాయప్రయత్నముల ద్వారా ఈ క్రింది ప్రకట
న గావించిరి

చాల ప్రదేశములందు కాంగ్రెసు సంఘము వారసరిన
చిన సహాయము వారిగా యివ్వబడుచు చాల ప్రదేశముల
ములనందన ప్రదేశములందు మాత్రము కాంగ్రెసు సంఘము వా
రికిన సహాయము నొసగునట్లు తిరిగి చెరువేసినట్లు
వీరినముల పంపింపబడినది కాంగ్రెసు సంఘము వారి
చేరుకొని సాగించుచుండిరి ఇట్లెల్ల తిరిగి వర్షము కరియిం

చే, విత్తముల చూచుకొని ప్రదేశముల దాటించు
గరినక, నాచులచే పెట్టవేయని ప్రదేశముల 2/3 వంతుల
భూమియందవర్షంపై వేయబడెన వేలకొలది యకరముల
భూమి 50 అకరములకు ఇసుక మెట్టవేయబడుచు చాలకా
లమువరకు పరిపరిచుచు నొసగునట్లు భూమి 500 స్వ
గ్నందనేనకల గుర తినియిన ఒక డాయందును ప్రతిగా
మునకు జరి, ప్రజలకు సహాయము నంజేయుచున్నది ఇట్టి
స్వగ్నందనేనకలలో ముఖ్యముగా విత్తముల సంఘమువారి, గు
జరాతు జాతీయసంఘముల విద్యార్థులు, మార్వాడీ స్వగ్నంద
నేనసంఘము వారిని, కేంద్రములనున్నది రు 75077లను
రాష్ట్రీయసంఘమునా రింపవరకు పంపింపెట్టి ఇంకా రు 12
వేల విలువగు ఆరవపార్శ్వముల విత్తములకు పంపింపెట్టిరి

బ్రాచి, కాదాజిల్లాలో భూమి 40 మే 100 గల
పార్శ్వముల పంపింపెట్టి కమిటీవా రింపవరకు రు 16-800 ల
వసూలుచిరి ఇంకా గు 2 లక్షలు గాను యిచ్చు

(ప్రీ ప్రెసు)

విప్లవ బరిస్థానలో విపాదపరిస్థితులు

పాట్నా 24 - భారత సహాయముల వి దాసుగారు,

దీక్షకు, బరిస్థాన ప్రభుత్వమున కీక్రింది తరతర నంకెను
వరదలవన కింకలనభరించుచున్న ప్రజలకిది విచారించుట
కొక యివ్వబడుచు నియమించినందులకు కృతజ్ఞులను నీల
కంధాసుగారు, వరదల ప్రాంతములనుండి ఇట్లదేవులనున్నా
రు వారు దేవుల వయముల బట్టికాడగా, వార్తాప్రకటనలో
ప్రకటించబడిన కమిషనులను, యివ్వబడుచు దేవులను
న్నది ప్రజలకి కష్టపడుచు సహాయమునకు అను
ము రు 50 లక్షలవరకు భారత ప్రభుత్వమువారినుండి అప్పు
ముకొనవలసినది గోధుమన్నాను. (అ. ప్రె)

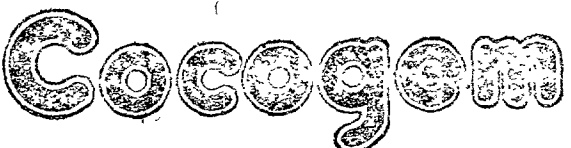
కోకోజము బజారునేతిని తిరస్కరించి తత్ సానే ఏల ఆక్రమించెను.

కారణము మిక్కిలి సులభముగా విశదము
గా గాదు. కోకోజము నిర్మలమైన కాయకూరల
నుండి తేబడిన వంటకపు చమురు. అది ఎవ్వరిమై
న రుచిని, వాసనను కలిగియుండలేదు. అది ప్రత్యే
కమైన విధముగా నుంచబడుటవల్ల, ఎట్టి దుర్వాస
నకు లోనుగాదు. అందు నిక్కముగా జలతుల్య
కొవ్వగొని, మరియే యితర కల్పితములుగాని చేరి
యుండలేదు.

ఈ దినమే కోకోజమును వరిక జేయుదు.

వంటకమునకు చాలా మంచిది. నిర్మలమైనదనియు, పరిశుద్ధమైనదియని పూచీ నిచ్చెదము.

పరిశుద్ధతకు, ఆరోగ్యమునకు పూచీ నిచ్చుచున్నది.

THE TATA OIL MILLS CO., LIMITED,
TATAPURAM P. O., COCHIN STATE, S. INDIA.

ప్రతివోటను విక్రయించబడుచున్నది.

Alfred Young & Co., Ltd., Post Box No. 40, Madras.

గుజరాతు వతిదల సహాయనిధి, గుడివాడ

గుజరాతుదేశములో వరదలవన నష్టపడిన వారి సహాయ
యర్థము గుడివాడ కల్లు సభ్యులు సహాయనిధిని సమకూర్చు
టకు చురుకుగ పనిచేయుచున్నారు. ఉద్యోగులును, అనుద్యోగు
లును, రయ్యలను ఇంగుళులను పనిచేయుచుండుట చే
రున, గుడివాడ హిందూనాటక సమాజమువారు 19-1927 వ
తేదిన చంద్రుల ప్రసాదమును ప్రదర్శించి సహాయము చేయనుండు
టచేతను, గొప్పమొత్తము సమకూడుచున్నది తోచుచున్నది ఈ
కారణమున ప్రతివారును ఇంగుళుతోడ్పడినయెడల గుజరా
తుదేశములో తిరుగు తిండియు, కట్టుటకు బట్టయు, ఉండట
కు లుగు గోల్పోయిన లక్షలకొది భారతసహాయకులతోడ్పడిన
వాగ్దాతనధనమును సాగ్ధపరచి, మానవసేవజేసి తద్వారా
ఈకర్మ పీఠినిబడయరరు

గుడివాడ యందుగల ఈవివర భేద్యులవారి శ్రీశైలా
స్వేతాంబర (మార్వాడీ) సంఘసభ్యులు రు 501 0-0 ఇచ్చిమా
ర్యకులైరి.

మా బోగవత్ వర్తి చెందుకొ	రు 81 0-0
" సరేభాత్ రకందాసుజి	రు 5-0-0
" సివలాత్ రామరత్నింజి	రు 22-0-0
" చందనబాత్ వ. సాజి	రు 7-0-0
" పన్నాలాత్ జి.కార్యతోజి	రు 73-0 0
" భోగ్యతో ధనరాజుజి	73-0-0
" నత్తాజి శైబ్యతోజి	60-0-0
" ఉమాజి కేశిక్ చంద్రజి	60-0-0
" వీరచంద్రుజి సామ్రాట్ మతోజి	60-0-0
" ఉక్వాజి పన్నాలాత్ జి	60-0-0
	501-0-0

గుడిసేవ సుబ్బయ్య.

హర్షరు మాస్టరులసమై

పీడల యిచ్చుదులు

కలకత్తా, ఆగస్టు 26: - ఆంధ్రము హర్షరు మాస్టరు
లసమైకతన చాల పీడలను ఇచ్చిందిగనన్నది. కేడు సమైకత
ననియు రాజీ గుడురుననియు తెలియుచున్నది.

ఆగస్టు 25: - ప్రియునుపత్రిక ప్రకారము 23 గుగు
మాత్రము సమైకత సభ్యులగునూరని తెలియుచున్నది. 19
శ్రేయక సోగ్యములు ప్రగాణిపలకై గావించిరి. పెంపున
డను డిప్రీ హర్షరు మాస్టరు కేపులోనికి తెచ్చెను. పెంపున
చాలించినగాని రాజీకురునని పోర్టు కమిషనరుల ఆగ్ధము
తెలిపెను.

రాజీనా

రాత్రి రాజీనాభిగెను. నిశ్చితముగ నీర్వాణము జేయుచు
జరుగలేదు దాని మూలమున కేపులోని యొక
లక్షై యున్నది. మాడు పీడలు బాధవారమురాత్రి నెం
నవి. ఇంకను 4 మిగిలియున్నవి. కేపు ఉదయమున
యొడ బతులు జేరును. క్రిందియంద్యోగులగుడ ఈసమైకత
సహాయమున జేచియున్నారు. వారను నుమారు 800 మంది
సమైకతబుచ్చును. (అ. ప్రె.)

కలకత్తా, ఆగస్టు 25: - మధ్యవరగతాల నుండియుంచి
బాటునుండియు వచ్చినపత్రిక వేయబడినైలుచారిని గురి. ప్ర
తేబడినరెండుకేసులు రైల్వేకేసులసహాయమువారు కేనివారము
విచారించెదరు. (అ. ప్రె.)

చెన్నపురి శాసనసభ

అధికారకార్యక్రమము

సభాకార్యక్రమమును నిలుపుటకుపాదన

శుక్రవారమున సభాకార్యక్రమమును నిలుపుటకుపాదన
సి. వి. యస్. నరసింహరాజుగారి అధ్యక్షతన సమావేశమై ప్రశ్నోత్తరసంతరము అధికారకార్యక్రమమును, చర్చించిరి. పట్టామండు నీటిసరఫరానుగూర్చి విచారించుటకై సభాకార్యక్రమమును నిలుపుటకుపాదన దా. మల్లయ్యగారి తీర్మానము అధ్యక్షునిచే అనుమతిపడెను. మధ్యాహ్నము చర్చింపబడుటకు అధ్యక్షులు కాలనిర్ణయముగావించిరి.

పట్టా నీటిసరఫరా—కలరాజాడ్యము

సభాకార్యక్రమమును నిలుపుటకుపాదన

ప్రశ్నోత్తరములు ముగిసినవెంటనే దా. వి. యస్. మల్లయ్యగారు పట్టామండు నీటిసరఫరాను విచారించుటకై సభాకార్యక్రమమును నిలుపుటకుపాదనగావించిరి. “పట్టామండు నీటిసరఫరా గలగుటవలనను, అందువలనజరిగిన కలరా వ్యాధ్యముయొక్క తీవ్రపరిస్థితిని చాలించుటకై సభాకార్యక్రమమును నిలుపుటకుపాదన గావించుటకు అనుమతి గోరిరి.

సి. యస్. గోవిందరాజు ముదలియారగారు ఉపపాదనను బలపరచిరి.

అధ్యక్షులు:—ఈ విషయము కార్యోచేపనుకు సంబంధించినది గదా?

దా. వి. యస్. మల్లయ్యగారు:—పట్టామండు నీటి సరఫరా జేయుట కార్యోచేపనుకు సంబంధించినది. కాని నీరు నొసంగెడి జలాధారము ప్రభుత్వకామమునకు పట్టికవర్సకు శాఖయొక్క నిర్వహణమందున్నది. రెడ్ హిల్స్ చెరువుయొక్క నిర్వహణము స్వయంప్రభుత్వకార్యములకింద జరుగుచున్నది (సభ్యు)పట్టామండు సంపూర్ణముగ నీటిసరఫరాకొరకై ప్రభుత్వవారి దగ్గరగాక్షేపములపై నాధారపడియున్నాము.

శ్రీ సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు మాట్లాడుచు ప్రస్తుతము పట్టామండు నీటిసరఫరాను కలరాజాడ్యము జలభావములను జరిగినదనియు జలాధారము ప్రభుత్వమువారి యధికారములనున్నదనియు, పట్టామండు నీటిసరఫరాను వృద్ధి జేయవలసినదిగ ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నప్పటికిని వారు ఉపేక్షపించియున్నారనియు, కార్యోచేపనుకు రుణములను ధనమును గ్రాంటుజేయవలెనని ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారని పల్కిరి.

అధ్యక్షులు:—రెడ్ హిల్స్ చెరువు ప్రభుత్వముయొక్క అధికారములలో నన్నదా లేక కార్యోచేపనువారి విశేషమున్నదా యని ప్రశ్నింపగ లామెంబరుగారు ప్రభుత్వమున కెట్టి జోక్యము లేదనిరి.

అధ్యక్షులు ఉపపాదన సక్రమమున తలచి మధ్యాహ్నము 2-30 గంటలకు చర్చింపబడుటకు కాలార్థయముగావించిరి.

సస్టి మెంటరీ గ్రాంటులపై చర్చను చేపట్టివరకు వాయిదా వేయవలసినదిగ శ్రీ సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు రుపపాదించిరి. ఉపపాదన అంగీకరింపబడెను.

స్థానిక స్వపరిపాలన చట్టమునందు సవరణ

1920 మదరాసు స్థానిక స్వపరిపాలన చట్టమునందు 5 షెడ్యూల్ 4 రూలునుమార్చి ఈ క్రింద వివరింపబడిన చిత్తురూలును జేర్చవలసినదిగ ప్రధానామాత్యులు దా. పి. నుబ్బరాయనగారు రుపపాదించిరి.

“ఈ నియమములలో ఏదీ ధర్మము నుండిన జిల్లాలోని ఇతర స్థానిక సంఘములలో జేసిన నను ధనమొసంగుటకును.

చట్టముయొక్క రెండవ షెడ్యూల్ 10 వ రూలుకు “జిల్లా కలెక్టరుగారికిని అనుపదములను జేర్చుటకును” అను ఉపపాదన గావించిరి.

ద. మునిసామినాయుడు పి. సి. వెంకటపతిరాజు, కుమార స్వామి రెడ్డిగారు గారలు ఉపపాదన వెదిరించుచు ఈ నియమములను స్థానిక సంఘములకు ప్రస్తుతముండెడి హక్కులు గూడ లోపించినవి పల్కిరి. శ్రీ సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారి విమర్శనాను లేపటిసభకు వాయిదా వేయబడవలెనని ఉపపాదించిరి. ఉపపాదన సభా కలెక్టరుచే ఆమోదింపబడెను.

చట్టము అక్టోబరుసంఘపు సస్టి మెంటరీ రిపోర్టు

“1924-25 సం॥నకు మదరాసు ప్రభుత్వముయొక్క భక్తిలపై పట్టు అకాంటు సంఘముయొక్క సస్టి మెంటరీ

రిపోర్టును సభవారు విచారించు తీరికొనవలెనగా॥ అని రిపోర్టును ఉపపాదించెను.

శ్రీ సత్యమూర్తిగారు ఉపపాదనపై మాట్లాడుచు కమిటీయొక్క రిపోర్టు ఇదివరలోనే సభ్యులకు జేరి యుండవలసినదనియు, కాని ఇంతవరకు జేరియుండ లేదనియు పల్కిరి. ఖర్చుజేసిన మొత్తములను సభవారి కెరుకచేయువిషయములో ఏమైనను నిబంధనములు గావించవలెననియు తెలిసికొన గోరుచున్నామనిరి. సంఘమువారి రిపోర్టునుబట్టి చూచిన కొన్ని సమస్యలకు సమాధాన మెచ్చటను గనపింపదు. ప్రభుత్వమువారి ఖర్చుపై కొన్ని సంవత్సరములకింద కొన్ని భవనములు నిర్మింపబడినట్లు రిపోర్టు తెల్పుచున్నది. వానిపై అద్దెములమున ఇంతవరకెట్టి ఆదాయమునుచ్చినట్లు రిపోర్టు తెల్పుటలేదు. ఇందులకు వేరేదరఖాఖలవారిలోగలభేదాభిప్రాయమే కారణముగానోవు. ఈ భవనములకు ప్రభుత్వమువారు వశపరచుకొనిరా? ఎప్పుడు? ఉదకమండలముందు చాలధనమువెచ్చించి నిర్మించిన విల్లింగ్టన్ భవనముగూడ చాలకాలమునుండియు నష్టముతోనే నిర్వహింపబడుచున్నట్లు రిపోర్టు తెలియజేయుచున్నది.

ఈ భవనముపై నష్టము రాకుండుటకై దీనిని త్వరలో అమ్మివేయవలెను. వైకారములవలన ఉపపాదన నాడేపింపచున్నామని పల్కిరి.

గా. పారిసర్వోత్తమరావుగారు (కాంగ్రెసు):—పిదప మాట్లాడుచు, ఆర్థిక సంఘమువారినివేదికను చర్చింపవలసినదని సభవారినిగోరుటకు పూర్వము ఆర్థిక సభ్యుడు, వివరముల తెలిపినయెడల బాగుండెడిదని నుడివిరి. ప్రభుత్వమువారు వలదనియు తరచులు గావించినను, కొంద రధికారు లావశ్యులజేయుచుండెనియు, వలదనిన యంత్రములకొనిరినియు ఆర్థిక సంఘమువారు చెప్పిరి. అధికారు లీవిధముగ అవిధేయతను గన్పరచుకుండజేయుటకు ప్రభుత్వమువారు చేసిన చర్యదీసికొనిరా? తీసికొనినచో ఎట్టిచర్యచేసికొనిరా? చెప్పవలెను. పారిసర్వోత్తమరావుగారు ఇంకను ప్రసంగించుచు, ఒక కార్యమునకు ద్వేషించిన ధనమును మరొక కార్యముకొరకు వెచ్చించుటకు తీసికొనునపు డవలంబించు పద్ధతులందు కొన్ని మార్పు లొనర్చినయెడల యొక్కవసాకర్యముగ నుండుననిరి.

ఆర్థిక సభ్యుడు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు, తాను ముందేమియు ప్రసంగింపకుండ, నివేదికను చర్చింపవలెనని ప్రతిపాదించి యూరకొనుటలో, ప్రాతసాంప్రదాయము ననుసరించితి నేగాని, దురుద్దేశముతో గాదనిరి.

సత్యమూర్తిగారును, పారిసర్వోత్తమరావుగారును గావించిన ఆక్షేపాలకు ఆర్థిక సభ్యుడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చినపిదప ప్రతిపాదనను వోటునకుబెట్టగా అంగీకరింపబడెను.

1903 సం॥ ప్లాంటరుల కార్మిక చట్టము

“1903 సం॥పు మదరాసు ప్లాంటరుల కార్మిక చట్టమును రద్దుజేయుటకై బిల్లును విచారించుటకుగాను నియమింపబడిన సెలవుకమిటీయొక్క సవరణబిల్లును సభవారు విచారించవలెన”ని హోం మెంబరుగారు ఉపపాదన గావించిరి.

సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు ఉపపాదనను బలపరచుచు ప్రభుత్వమువారు కొన్నివరతుల నంగీకరింపవలెననిరి. ప్రభుత్వమువారు రికముం డెట్టిచర్య గైకొనెదరా? తెలిసియుండవలసినదని పల్కిరి. ఈచట్టము నొకతూరి రద్దుజేసినచో ప్లాంటరులకు వశమందుకొనుటకు పీలులేదనిరి ప్లాంటరులు తోటలందు పనిజేయు కార్మికుల ఆరోగ్యసౌకర్యములను గమనించుటకు ప్రభుత్వమువారు చేయిన సాధనమును గనిపెట్టవలెను. కార్మికులపద్ధతుండి అడ్వాన్సులను వసూలుజేయుట చేడియైన నులభసాధనమును ప్రభుత్వమువారు గనిపెట్టవలెను. అట్లు గావించినచో ఉపపాదన కామోదింపబడు మాకెట్టి అభ్యంతరము లేదనిపల్కిరి.

బిల్లు చట్టముగ తీర్మానింపబడవలెనని గో. హోం మెంబరుగారు రుపపాదించగ ఉపపాదన ఆమోదింపబడెను.

ఆహారపదార్థముల కల్పనమునకు నివారించు చట్టమును సవరణబిల్లు

“ఆహారపదార్థములు కలుషితములు గాకుండ నివారించుటకై గావించబడిన 1918 సం॥పు చట్టమును సవరించుటకై బిల్లును చర్చించుటకుగాను సెలవుకమిటీవారి రిపోర్టును ఈ సభ్యులకు నివేదించి సవరింపబడినరీతిని సెలవుకమిటీవారి బిల్లును విచారించవలసినదని” డి॥బి॥ ఆరోగ్యసామిముదలియారగారు రుపపాదించిరి.

చట్టమునందు రెండవ క్లాజులో “హాలు” అనగా ఆరోగ్యముగల ఆవుయొక్కగాని లేక బ్రెయొక్కగాని పాలు మొట్టమొదట మాడను త్రాగనిచ్చి పిదప పితుకబడినపాలు అని నిర్వచనము గావించవలెనని సి.గోపాలమోహన్ గారు రుపపాదించిరి.

ఉపపాదనపై చర్చ జరుగుచుండగ సభవారు ఫలహారములకై లేచిరి.

హానుకమిటీ ఎన్నికలయం దభ్యుర్లుగ నిలచినవారిలో, పి. అంజనేయులు, సి. ఎస్. గోవిందరాజులు మొదలై యారుగాగ్ల తమ అభ్యర్థిత్యము నుపసంహరించుకొనుటచే, సానమలకును, మిగిలిన ఆర్థుర అభ్యర్థులును సక్రమముగ సెన్నకొనబడిరినియు, అంజనేయులు గోవిందరాజు మొదలై యారుగాగ్లను, హానుకమిటీ సభ్యులుగ నియమించిరిననియు అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను.

సభవారు రంతట ఫలహారములకు లేచిరి.

అడరన్ మెంటు ప్రతిపాదన విజయ మందుట

చెన్నపురి శాసనసభవారు రేదినమున ఫలహారానంతరము సమావేశమైనపుడు, చెన్నపురిలో నీటి కలుపునుగూర్చించి చర్చించుటకు సభాకార్యక్రమము నావలసినదని డాక్టరు మల్లయ్యగారు ప్రతిపాదించిరి. ఘుమారు రెండుగంటలనేపు చర్చ జరిగినతరువాత మల్లయ్యగారు ప్రతిపాదన నుపసంహరించుకొనెదమనిరి. కాని సభవారు రిందు కంగీకరింపలేదు. 4 గం 35 ని॥ లకు ప్రతిపాదనను వోటునకు బెట్టగా విజయమందెను. మంత్రులుగాని ప్రభుత్వసభ్యులుగాని వోటునైనను గోరలేదు.

సస్టి మెంటరీ గ్రాంటులు—కాంగ్రెసువారి తీర్మానము

జేటిదినము మధ్యాహ్నము మద్రాసు శాసనసభ కాంగ్రెసు పక్షమువారి సమావేశము జరిగెనవియు, సస్టి మెంటరీ గ్రాంటుల నన్నిటిని ఆక్షేపించు మాడదనియు లాభకరముగ గ్రాంటులను ఆమోదింపవలయుననియు తీర్మానించినట్లు తెలియుచున్నది.

విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానము

వోటింగు వివరములు

(స వ ర ణ)

నిన్ను జేరినము వోటింగు వివరములలో తీర్మానమునకు ప్రతిపాదనగా అట్లు ౫ రజాకుగారు ముగింపు జెట్టిగారు సమ్మతుల నొసగినట్లు ప్రకటించబడెను. కిరీడువురు సభకు లేదు. ఖాదరు మొహిదీను సామేలు, యస్. ఎల్. ప్లెట్టిగార్ల పేర్లకు బదులు ఈ కేర్లు పొరబాటున ప్రకటించబడినవి.

ప్రశ్నోత్తరములు

జి. పారిసర్వోత్తమరావుగారు:—(ఏ) కర్నూరుజిల్లాలో పుల్లరిరుగుములు తగ్గింపబడినవా?

(బి) అట్లుచేసియుండనియెడల వెంటనే ఉత్తరువులు జారీచేసెదరా?

జవాబు:—(ఏ) (బి) కర్నూరుజిల్లాలో పుల్లరిరుగుములు గవర్న మెంటువారు తగ్గింపజాలకున్నార. ఈ ప్రకారముగా ఇటీవల ఉత్తరువులు జారీచేయబడినవి. సదరు గవర్న మెంటుఉత్తరువుయొక్క నకలు ఇందుతో జతపరచబడినది.

గొల్లపల్లి జమిందారుగారు:—(ఏ) కృష్ణాజిల్లాలోని షామనిపీడిత ప్రదేశము లెవ్వయో గవర్న మెంటు విచారించి తెలిసికొనిరా?

(బి) షామనిపీడిత ప్రదేశములున్నయెడల అచటి బీదజనులకు జీవనముకల్పించు నిమిత్తము రోడ్డువేయించుట జ్ఞానాతులు త్రవ్వించుట వగైరాపనులు ప్రారంభించి చేయించుటకై 42 వ నెంబరు సస్టి మెంటరీ గ్రాంటులో ఈ కృష్ణాజిల్లాను సమోదాయక పద్ధతివేయుటకు కారణములెవ్వి?

(సి) ఈవిషయమై మీకు ఏవిధమైన సంజాయిషీయును చేరియుండనియెడల, సంజాయిషీకొరకు ప్రాసెస్మెంట్చేసెదరా?

(డి) గవర్న మెంటువారు ప్రకటించుచుండిన కాలమాన సస్యాభివృద్ధి నివేదికలను గవర్న మెంటువారు చూచినారా?

(ఇ) షామనిపీడిత ప్రదేశములలోని పాటకపు జనమునకు పనికల్పించుటకై జమిందారు లందరును తోడ్పడవలసినదని నూజిపీడు రెవిన్యూ డివిజనులు ఆఫీసరుగారు జమిందారులను అడిగినసంగతి గవర్న మెంటుకు తెలియునా!

జవాబు:—(ఏ) (బి) (సి) కృష్ణాజిల్లా ఏభాగమైనను షామనిపీడితమై యున్నదని గవర్న మెంటువారు తలచదగినంత అవకాశములేదు. (డి) రెవిన్యూ బోర్డువారు ప్రచురించిన కాలమాన సస్య పరిస్థితి నివేదికలనుచూచినాము.

(ఇ) లేదు.

వాతావరణస్థితి

1927 నంబి ఆగష్టు నెల 26 వ తేదీ శుక్రవారము

Table with 6 columns: ముఖ్యజిల్లాలు, గాలి వేగ, ఉష్ణోగ్రత, తేలికపాటి, తేలికపాటి, తేలికపాటి. Rows include Guntur, Nellore, etc.

సర్వములు:—మంచినీటి పరమ 0.17" ఎరించెను. వర్షపు దట్టముగ నున్నది. విశాఖపట్నములో పగటివేడిమి 81.2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. దక్షిణమున రాత్రివేడిమి కొంచెము తక్కువ.

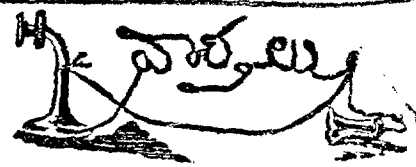
వ. వ. నారాయణ అయ్యర్, సహాయ వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

మద్రాసు అండు సదరక్ మరాటా రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది.)

నోటీసు

1927 నంబి సెప్టెంబరు 1-వ తేదీనుండి రాజమండ్రి నుంచి తాడేపల్లి గూడెంవరకు 3-వ క్లాసు ప్రయాణీకులకు మాత్రమే ఒక కోచిబండి నూతనముగా యీక్రింద నుదహరించిన వేళలకు నడువబడును.

రంగూను ఆగష్టు 25:—సాంఘీవరలోని యిరువురు బందిపోట్లు ఉదయమున టాబీలో పట్టుబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

నాగపూరు ఆగష్టు 25:—సోమనాథుని ప్రత్యేక సభ గావించి లైపుస్ ఆఫ్ ఇండియా పత్రిక వ్యాసమును ఖండించిరి. (ఆ. ప్రె.)

సింధు, ఆగష్టు 25:—వర్ష ములన ఇల్లుమాలి ముగ్గురు చాకలివాండ్రు మరణించిరి. ఒకనికి కాల్చిపై తీవ్రగాయములు తగిలెను. గడ్డలన్నియు కప్పడెను. (ఆ. ప్రె.)

పినివగు, ఆగష్టు 25:—లేవర్ పట్టబడిన హిందువులను తిరిగి చూడేమునకు రానిట్లును ఏజెంటునకు లేవగొట్టిన నాయకులు ప్రాతమాలకుగ తేలిరి. (ఆ. ప్రె.)

హైదరాబాదు, ఆగష్టు 25:—నాండ్లు, రేమారు, బీరారు, వరంగలు, కరీమునగరు జిల్లాలలో గొడ్డను, దొమ్మలు ప్రారంభమైనవి. (ప్రీ ప్రెసు.)

బొంబాయి, ఆగష్టు 25:—బొంబాయి మిల్లయజమానల సంఘమువారు భారత సేతపరిశ్రమ సహాయముగూర్చిన నివేదిక దీర్ఘమై సింహకంపలకుటకు సింహగనున్నది. (ప్రీ ప్రెసు.)

తెలంగాణ ఆగష్టు 25:—భారతసర్వమున కలపకురత్నము నొసగునట్లు చేయబడిన దిగుతి పన్నును వ్యతిరేకమున గవీరి ఇండియా ప్లాంట్ల సంఘమువారు టారిఫ్ బోర్డుకు ప్రాయశ్చయించిరి. కాటనుగా రద్దవును నగనియింపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

కరాచీ, ఆగష్టు 25:—కమిషనరుగారు కరచులచే పీడింపబడిన ప్రదేశముల స్వయముగ చూచుటకు వెడలిరి. తల్కాసిను, ధార్వార్, హైదరాబాదుజిల్లాలను చూచుట, పంటల నష్టమునాశ్రము 50 లక్ష లండును నిశ్చయించును. (ప్రీ ప్రెసు.)

కలకత్తా, ఆగష్టు 25:—తెంగాలు సేవనలు బాంకు మానేజింగ్ డైరెక్టరును లక్ష్మీకాంతు మిల్లు డైరెక్టరును అనుబంధిగాను పోలీసు డిప్టీ కమిషనరు కు లొంగిపోయి చెయిలుపై విడుదలయిరి. (ఆ. ప్రె.)

నాగపూరు, ఆగష్టు 26:—కింగు ఎవ్వరు మెమోరియల్ సంఘమువారి విద్యార్థి కేతనమునందీ శ్రీయువ యన్. ఎ. శాస్త్రి యం. యస్. సి. గారు త్వరలో కేంబ్రిడ్జి ఉన్నత విద్యాభ్యాసమునకై యోగమున్నారు. (ప్రీ ప్రెసు.)

హైదరాబాదు, ఆగష్టు 26:—రాజాగ్రహీతానరావు కర్వంతికారు బి.ఎ.గారు ఇంగ్లాండుకు ఉన్నతవిద్యాభ్యాసముకై వెళ్లుచున్నారు. వారితోగూడ డబ్బు, లక్ష్మీకాంతు బి. ఏ. సి. దామోదరరాజ్ బి.ఎ. గార్లు వెళ్లుచున్నారు నిన్న వారికి నగరు వారు విందుచేసిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

హత్యసమయమున పిచ్చివాడు కరాచీ, ఆగష్టు 26:—తల్లిని జంపినందులకు ఉరిశిక్ష విధింపబడిన గులామాలిగారు హత్యసమయమున పిచ్చివాడని జాడీముజకమిషనరు స్వామిస్థానమున తీర్మానించి హత్యకు శాస్త్రమును కాడరిరి. మద్రాసు అంతకు క్రితము 10 ఏండ్లు పిచ్చి అనుపత్రియందుంచబడి కొద్ది నెలలక్రిందటనే విడుదలయ్యెననిరుజువుచేయబడెను. అంతకుముందు పిచ్చివలననే వదిలె గారిని హత్యచేసెను. అప్పుడును హంతకుడని విచారించి విడుదలు గావించిరి. కమిషనరు అజ్ఞ కై వేది ముద్దాయిని రిమాండులో నుంచిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

కోయంబుత్తూరు కార్మికసమై

అధ్యక్షుని కోర్టు విచారణ కోయంబుత్తూరు, ఆగష్టు 25:—ఉదయము 10-45 గం. లకు రామస్వామిఅయ్యంగారుపోలీసువారిచేబంధున స్వాగూధికారి యెదుటకు గొనిరాబడెను. స్వామిస్థానమున వక్తిగ్గు పోలీసు దండు కార్మికులను నుంకిరి. ముద్దాయి తనకేసును తానే వాదించెను. ఉభయపక్షములను విని తిరిగి విచారించినవకు రిమాండులో నుంచిరి. (ఆ. ప్రె.)

హైదరాబాదు శాసనసభ:—(ఏ) గ. రమేంటువారి దోష్టస్య పదతుల నధిక్షేపించుటకై సహాయ నిరాకరణోద్యమ దినములలో గోవాపరిజిల్లాలో 1921-1922 సంవత్సరములలో ఎందరు గ్రామోద్యోగులు రాజీనామా నిచ్చిరి?

(బి) ఆరాజీనామాలు విషయములో గవర్న మెంటు వారెట్లు వ్యవహరించిరి?

(సి) రాజీనామా నిచ్చిన యుద్యోగులకేగాక వారి వారసులగునూడ సదరు ఉద్యోగులకులకల అర్హతను రద్దుచేసి యుండిన మాట నిజమేనా?

జవాబు:—(ఏ) పాత కృష్ణాజిల్లాలో సహాయ నిరాకరణోద్యమానుసారము 10 మంది గ్రామోద్యోగులు మాత్రమే రాజీనిచ్చిరి.

(బి) (సి) 1894 ఫిబ్రవరి 2 వ నెంబరు చట్టము ననుసరించియు, 1895 ఫిబ్రవరి 3 వ నెంబరు చట్టము ననుసరించియు, సదరు రాజీల విషయములో వ్యవహారవర్గ జరుపబడినది. ఏ ఏ ప్రత్యేక సందర్భములో ఎట్లు చేయబడినదో గవర్న మెంటు వారికి నివేదింపబడలేదు.

సి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారు:—(ఏ) ల్యాండు రెవిన్యూ జిల్లాలగుర్చి గవర్న మెంటు వారేమైనను తీర్మానము చేసిరి.

(బి) చేయబడినయెడల ఏ పద్ధతుల ననుసరించి చేయబడినది. సదరు చిత్తుచట్టము ఎప్పుడు ప్రచురింపబడును.

జవాబు:—ప్రశ్నలు మాకు అర్థము కాలేదు. సదరు బిల్లు ఫోర్టు నెంబరు జి. డి. కె. జి. లో సెప్టెంబరు 22 తేదీని ప్రజాభిప్రాయము తెలియజేయగలగుటకై ప్రచురింపబడినది.

సి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారు:—ల్యాండు రివిన్యూ బిల్లు యెడల ప్రజలలో ప్రతికూల భావ వంతముగా నుండటవల్ల గవర్న మెంటువారు సదరుబిల్లును తీసివేసి వేరొక బిల్లునతయారజేయ చలించిరనుమాట నిజమేనా?

గౌ. రెవిన్యూ మెంబరు:—ఆ సంగతినిగూర్చినా కేమియు తెలియదు.

సి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారు:—అట్లయినచో ప్రస్తుతపు బిల్లును ఉన్నదియున్నట్లుగానే యుంచి ముందు కర్తవ్యముగాచేదరా అట్లయినచో యీ బిల్లు ఎప్పుడు యాసభలో సర్దుకు తీసికొని రాబడును.

రెవిన్యూ మెంబరు:—నేను చెప్పజాలను.

కే. వహదేన్ నాయక:—(ఏ) ఇప్పుడు మద్రాసు సెంట్రలు జైలులలోనున్న ఏ-నారాయణమోహన్ అనునాతడు మొట్టమొదట ఏ యంబుత్తూరు జైలులలో కేసుకొనబడినప్పుడు ఎంతవరకు తురిగియుండెను.

(బి) అతనిస్వదేంతవరకు తురిగియున్నాడు.

(సి) అతడు మద్రాసు సెంట్రలు జైలులలోనికి తీసికొనిరాబడిన తరువాత ఎంతవరకుండెను.

(డి) అతనికేదైన ప్రత్యేకించి యొక యావారమివ్వబడునట్లుగా జైలులవై దోష్టస్యముల నిషాన్నుచేసిరి?

(ఇ) ఎప్పుడెప్పుడెన్నోదినమునవరకు అట్టి ప్రత్యేక పళ్ళు పా నాదులు అతనికివ్వబడియుండెను? ఆ యా దినములలో అతనియొక్క గరిష్ట కష్ట తూకము ఎంత?

(యస్) ఏయేదినములందు అతనికి ప్రత్యేకపళ్ళుపా నాదు నివ్వబడలేదు? ఆ దినములలో అతనియొక్క గరిష్టకనిష్ట తూకముఎంత?

(జి) అతని కివ్వబడిన ప్రత్యేకాహారమేమిటి?

హెచ్. ఆఫ్ఫీస్:—ప్రత్యేకాహారములేవ్వబడుచున్నదా ఏ తేదీమొదలుగా యివ్వబడుచున్నది? ఆవివేయబడిన యెడల ఏ తేదీ నుండి?

సశేషము.

డిల్లీ ఆలరులు

ఉద్రేకము చల్లారలేదు

డిల్లీ, ఆగష్టు 25:—ఉద్రేకము చల్లారలేదు. నానకచం దుహంతకును కనుపడలేదు. హిందువుల యుద్రేకము హెచ్చుచున్నది. రాత్రి 12-30 గంటలకు గాయపడిన నానకచం దువద్ద నేట్లెంటును పుచ్చుకొనందున మద్రాసు పట్టపడలేదనుకొనుచున్నారు. స్వాయాధికారికిగూడ శంకము నేపనులో చూపలేదు. హిందువులుమాత్రమే అరెస్టుచేయబడుటవలన నుద్రేకము పెరుగుచున్నది. ఇరువురు హిందువులు అరెస్టుచేయబడి చెయిలుపై విడుదలచేయబడిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

కలకత్తా, ఆగష్టు 25:—విమానముపగిలి క్రిందపడి గాయపడిన డెన్విస్ బ్రూకుగారు ఇక్కడను తీసికొనిరాబడిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

సోమనాథుని జాతీయత్రైకారాధుని గొలియస్ కి గారి నిగూరును తీసివేరి.

మంత్రము ఇరువురు రాజీనామపడిరి. గవర్నరుగారు రాజీనామాను అంగీకరించి నభను ఆపు పంపియి డేర్బరువాసగిరి. (ల. పై.)

హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి

పండిత యింద్రదాగారి ప్రకటనము

అఖిలభారత ఆర్యసంఘము (ఆర్యాసంఘ)నకు కార్యదర్శి యును కీ॥శే॥ లాలా మునీ రాం (స్వామిశ్రద్ధానంద)గారి కుమారుడు నగు పండిత యింద్రదాగారిటుల ప్రకటించిరి. మతకలహములనలన నిట్టివల దేశాభివృద్ధికరములగు కార్యములకు చాలనష్టము కలిగినది. నాగరతల ప్రపంచమునందు పత్రికలకుగల పలుకుబడి అపారము. ఈవిషయమున మన దేశమున పత్రికలుగూడ విస్తారముగానే పనిచేసియుండెను. పత్రికలు సరియగురీతిని నడుపబడుచుండినచో దేశమున సంఘీభావము చాల వృద్ధిచేసియుండునుగాని మనదేశమున పత్రికలు పెడత్రోవను బట్టుటచే చాల హానియేకలిగినది. మహమ్మదీయపత్రికలు న్యాయమును విమర్శనావధిని పూర్తిగా నుల్లంఘించి హిందూమతము నంతయు ముఖ్యముగా నిరసింపసాగెను. ఆపత్రికలవిమర్శనలలో నూటికి ౮౦ వంతులు కేవలము నిరాధారము లని నిదర్శనపూర్వకముగా రుజువుచేయగలము. హిందూమతమునకు ఆర్యసమాజము మూలబలమని మహమ్మదీయులు బాగుగా గుర్తించియుండిరిగాననే దానిపైని ప్రబలముగా ధ్వజమెత్తిరి.

నిరుడు శ్రద్ధానందస్వామి నొకడు క్రూరముగ హత్యగా విచేసెను. ఇట్టివల ఆర్యసమాజ ప్రముఖులలో నిద్దరిని హత్యగా విచిరి. మహమ్మదీయపత్రికలు నూరిపోసిన విషయ బాగుగా తలకెక్కుటచే భిలాఫతు ఆందోళనపయమున ఆర్యసమాజి మహారుచేసిన గొప్ప నేపథ్యమగు మరణిపోయి ఆర్యసమాజముల తమకు ఘోరశత్రువులని మహమ్మదీయు లిప్పుడు భావించుచున్నారు. కావుననే ఆర్యసమాజమువారినిమాచి సహించుటకు గూడ వారికి శాంతము కలుగకుండపోయినది.

కావున మహమ్మదీయుల ప్రచారమును ప్రతిఘటించుటకు గొప్పయేర్పాటు జరుగవలెనని భారతదేశమునందలి ఆర్యసమాజమువారందరునుగూడ కోరుచున్నారు. అధికసంఖ్యయను సౌకర్యములగుల ఖవాజాగారు భారతదేశమునందేగాక చీనా, కాబూలు, బర్మీ, మొసహా టెమియా మున్నగుదేశములలోగూడ అపారముగ ప్రచారముచేయుచున్నారు. అహమదీయ మతప్రచారకులు అమెరికా ఐరోపాఖండములలో ఆర్యసమాజమును నిరసింపుచు యుక్తిగా ప్రచారముచేయుచున్నారు. కావున ఆర్యసమాజమునకొక ప్రచారకసంఘ మత్యవసరమై యున్నది.

1 జాతీయభివృద్ధిని రూపుమాపుచున్న మతకలహముల నడంచుటకు యీసంఘమువారు సర్వశక్తులను వినియోగించెదరు. హిందూమహమ్మదీయ, సిక్కు, క్రైస్తవవాది మతముల ఆచార్యులను యితర పూజనీయులను నిందించుచు వ్రాయబడిన వాఙ్మయమునంతయు ఆర్యసమాజమువారు నిరసింపుచున్నారు. అట్టి వాఙ్మయమువలన నెవ్వరికిని యెట్టిలాభమును కలుగదుగాన అట్టిగంధములు కరపత్రములుమున్నగువాని నన్నిటిని అంతరింపజేయుటకు సమాజమువారు ప్రయత్నించెదరు.

2. ఆర్యసమాజమునకు ప్రతిహేతులగువారు చేయుచున్న ప్రతిహేతులను ప్రచారమునంతయు ప్రచురణ శాఖవారు ఖండించెదరు. హిందువుల పత్రికలలో మతవిషయక వ్యాసముల ధోరణిని మంచిదారికి మార్చుటకు క్రమముగా ప్రయత్నించెదరు.

అట్టి వ్రాతలనుగూర్చి తప్పకుండను అసాలశ్యముగను శాఖవారు చర్యతీసికొనుచుండురు. వెంటనే వానిని ఖండించుచు వ్యాసములను పత్రికలలో ప్రకటించుచుండురు. ఆర్యసమాజమునుగూర్చి ప్రజలనుములను విమర్శానితములు చేయుటకు మహమ్మదీయ, ఆంగ్లోయిండియను, ఐరోపియను పత్రికలలో ప్రకటింపబడుచున్న అక్రమవ్యాసముల కన్నిటినిని వెంటనే ప్రత్యుత్తరముల నిచ్చుచుండురు.

3. ఎవరు నెట్టికలతలు కలిగినను విచారణచేసి నిజస్థితిని తెలిసికొనుట శాఖవారికి ముఖ్యకర్తవ్యమయ్యుండును.

ఈపని సాగుటకు హిందువులందరును తోడ్పడి ధన సహాయ మొనరింపవలెను.

ఈదిగువ విరించినవానిలో నేరీతివైనను సహాయముచేయవలెనని హిందువుల నందరిని ఆర్యసమాజాభిమానులనుగూడ మేము కోరుచున్నాము.

1. ఆక్షేపణీయములని తోచినగ్రంథములు, కరపత్రములు, వార్తాపత్రికలు, ఫోటోగ్రాఫులు మున్నగు వానినన్నిటిని ప్రచురణశాఖకు పంపవలెను. వానినిగూర్చి శాఖవారు వెంటనే పనిని ప్రారంభించెదరు.

2. ఎవరునైన కలతలు కలిగినచో నిష్పాక్షికముగా యధార్థముగాజరిగిన సంగతులను హిందూసంఘముల కార్యదర్శులు మున్నగువారు శాఖవారికి తెలుపవలెను. చాల ప్రబలముగా అల్లరులు జరిగినచో పేర్లతోను పూర్తి విలాసములతోను శాఖవారికి తంతివార్తలనుగూడ పంపవలెను. అతిశయోక్తుల నెంతమాత్రమును తెలుపగూడదు. అది ఎన్నడును ప్రకటింపబడదు.

సంపాదకులుగా నుండువారిలో హిందువులందరును తమ పత్రికలను శాఖవారికి తప్పకుండ పంపుచుండవలెను. మహమ్మదీయ పత్రికలలో ప్రకటింపబడుచున్న నింద్యములగు

వ్యాసములను వార్తలను శాఖవారు వెంటనే తెలిసికొనుటకు సంపాదకు లీ సహాయమును చేయవలెను. ఈవిషయమున పత్రికాధిపతులగు హిందువులందరును శాఖవారికి సర్వవిధముల తోడ్పడవలెను. ఎవ రెట్టి సూచనలను పంపినను శాఖవారు క్రమగా నాలోచించెదరు" అని యింద్రదాగారు యీనెల 18 వ తేదీని ఢిల్లీనుండి ప్రకటించిరి. (ఆ. ప్రె.)

కోమిల్లా హిందూ మహమ్మదీయ కొట్లాటలు

దుండగుల దౌర్జన్యము లింకను సాగుచుండుట

చాలవరకు శాంతి నెలకొనుట

కోమిల్లా, ఆగస్టు 24.—ఈదినమున పట్టణమునచాలవరకు శాంతి నెలకొనెను. కాని మట్టుపట్టుల పల్లెటూళ్ల యందు అచ్చటచ్చట హిందూమహమ్మదీయులు కొట్టుకొనుచున్నట్లు లింకను వార్తలువచ్చుచున్నవి. నిన్న రాత్రి హిందువుల గృహములపై రాళ్లువిసరబడెను. రైలువెళ్లుచుండగా మహమ్మదీయ గుండాలు నాయన్ పూరు స్టేషనువద్ద రైలుపై రాళ్లువర్షింపట. రంగపూరు గ్రామమున మహీనూత్రధారుగారి ఇంటికి నిప్పుపెట్టుటకు మహమ్మదీయులు ప్రయత్నించిరి. కాని పూరిలో ప్రజలు దౌర్జన్యసాహసములతో గుండాలునెదుర్కొని తరుముకొట్టిరి.

హిందూమహమ్మదీయ కలహములందు తీవ్రములగు దెబ్బలుతినిన డాక్టరుఅబినాశ్ బెనర్జీగారి సిత్తికమముగానిరపాయ సిత్తికి వచ్చుచున్నది.

మహమ్మదీయులలో కొందరు మెషరులను (పాకీషని వారు) పిలిచి హిందువుల ఇండ్లలో పని మానివేయవలెనని దనియు లేనిచో చావతన్నెదమనియు బెదరించిరినియు చెలియుచున్నది. మెషరులు వారిమాటలు వినక ఆగ్రహమును వెల్లెబ్బిరి. అందుపైన నాదుండగుల మెషరులను తీవ్రపరగొరిరి. పట్టణమున భయమింకను శాంతింపలేదు. పట్టణమునందును మట్టుపట్టుగ్రామములందును స్వచ్ఛందసేవకులు గస్తీతిరుగుచున్నారు. రైల్వేస్టేషను బాగ్ ట్రైగ్ కాపలాకాయుచున్నారు. ప్రతిదినము మహమ్మదీయుల నరెట్టుచేసి కేసులుపెట్టుచున్నారు. (ప్రె. ప్రె.)

భైరూరు సంస్థానవార్తలు

బొంబాయి ప్రభుత్వపు టాక్ట

మైదరాబాదు, ఆగస్టు 24.—బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు భైరూరు సంస్థానాధిపతి మీరుగారిని ఏల వారిసానమున వేరొకపాలకుని నియమింపరాదో సంజాయిషీయమ్మనీ కోరినటుల తెలియుచున్నది. శాసనసభ్యుడు ఫాలంజిగారిని మీరుగారు సలహా గోరిరి. మీరుగారిపక్షమున శాసనసభ్యుడు కమిషనరును త్వరలో చూడవచ్చును. (ప్రె. ప్రె.)

పులిని చంపుట

రైతుల సాహసము

మైసూరు, ఆగస్టు, 24.—ఇరువురు రైతులు గొడ్డను మేపుకొనుచుండ వారిపై నొకపులిదాకి యొకవిభజము కొట్టివైచెను. అంత మరొకడు కొడవలతో పులిని గ్రుడ్డిచేసెను. అంత దానినిచంపి బహుమానము నందిరి. (ప్రె. ప్రె.)

కల్లులు భోలోనాథు అప్పీలు

ట్రాన్స్మిరు చేయగోరుట

అలహాబాదు, ఆగస్టు 24.—కల్లులు భోలోనాథుగారు తమ అప్పీలును వేరొక న్యాయాధికారివద్దకు మార్చవలెననిదని కోరిన పిటిషను సందర్భమున న్యాయమూర్తి అందులకు అంగీకరించి యిట్లుతెలిపెను. నేరాకోపాలు విచారించ నవసరములేదు. కొందరు అధికారులకు కీ కేసుతో సంబంధమున్న విషయ మెరుగుదును. నేనిచ్చు ఆజ్ఞవలన ఎవరిపైనను అనుమాన మున్నదని తలపరాదు. (ఆ. ప్రె.)

కాన్పూరు, ఆగస్టు 24.—కీర్తి నమించిన గాయకశ్రేష్టుడు ఆలబందిఖానుగారు కీర్తిశ్రేష్టులైరి. (ప్రె. ప్రె.)

కలకత్తా, ఆగస్టు 24.—ముగ్గురు గుండాలురాయి దిశేశ చంద్రసేను బహదరు ఇంటిలో చొరబడి పారిపోవునపుడు తరుమబడగా ముగ్గురును కత్తితోపాడిచిరి. ఒక సార్లుంట్లు ఒక గూండాను మాత్రము పట్టుకొనగలిగెను. (ప్రె. ప్రె.)

సింహళపు కొత్తగవర్నరు

సిలోనుగవర్నరుగ నియమింపబడిన సర్ హెర్బర్ట్ నేనిగారు ఈనెల 20 వ తేదీని రోడ్డిషియా నుండిరాష్ట్రనాన్టీమరులో సిలోనుకు ప్రయాణమైరి

కె. వి. గోపాలస్వామిగారు

వి. ఎస్. సి. సర్. కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారి కుమారుడు అక్కు ఫర్లు విశ్వవిద్యాలయమున వి.ఎస్.సి. డిగ్రీనిపొందిరి.

కీ॥ శే॥ స్వామిశారదానందుగారు

రామకృష్ణమిషన్ అధిపతియగు స్వామి శారదానందుగారు కొంతకాలమునుండి రోగపీడితులై 19 వ తేదీని కలకత్తాలో మరణించిరి. స్వామివివేకానంద నితో కలిసి పనిచేసినవారిలో వీ రొకరుగ నుండిరి. (ప్రె. ఫో. పి)

బెంగాలుమంతులు: విశ్వాసరాహిత్యము

శ్రీకృష్ణమూర్తి

విశ్వాసరాహిత్యతీర్థానము మదరాసు శాసన సభలో నోడిపోయినను, బెంగాలులో నెగ్గి నందుకు సంతసింపవచ్చును. మదరాసు శాసన సభలో ముచ్చటించుచు, ద్వంద్వప్రభుత్వము బెంగాలులో వెనుక రద్దజేయబడినను మరల తల యెత్తె నని, ఎత్తైజ మంత్రిగా రధిక్షేపింపగ, వేచి చూచునని కాంగ్రెసుపక్షమువారు బదులు జెప్పిరి. తదనుగుణముగ బెంగాలులో ద్వంద్వవిధానము మరియొకమారు త్రోసివేయబడెను. దేశబంధు దాసుగారి సందేశము ఇంకొకమారు నిర్వర్తింప బడెను. గౌహతితీర్థానము సఫలమయ్యెను. మదరాసు శాసనసభలో, ఇరుకక్షలవారును ద్వంద్వ విధానమును నిరసింపగ, బెంగాలు శాసనసభలో కాంగ్రెసుపక్షమువారు మాత్రము ద్వంద్వవిధాన మును నిరసించిరి. రహింపక్షమువారు మంత్రిల పట్ల మాత్రము నిరసనభావము జూపిరి. కాని మరల రహింపక్షమువా రొకవేళ మంత్రిపదవులను స్వీకరించినను, కాంగ్రెసు పక్షమువారు తదితరపక్ష ములతో గలసి నూతనమంత్రిలను స్థానభ్రష్టుల గావింపక మానరు. విశ్వాసరాహిత్య తీర్థానము నుపపాదించిన డాక్టరు రాయగారు ద్వంద్వవిధానమును చేపట్టువారు దేశక్షేమమున కెటుల వ్యతిరేకముగ బనిచేయుచున్నారో తేటపరచిరి. గవర్నరుగారి చేతులలో మంత్రి లెటుల కీలుబొమ్మల వలె ప్రవర్తింపవలయునో తెలుపుటయగాక, ఇది వరకు మంత్రిపదవులను నిర్వహించిన ప్రముఖులు దెలిసిన యభిప్రాయములను వివరించిరి.

ద్వంద్వవిధానముక్రింద ప్రజల నిజక్షేమమును మంత్రిలు పెంపొందింపగలరనుట కల్ల. తమక్రింద పనిజేయు ఉన్నతోద్యోగులను నియమించు హక్కు మంత్రిలకు లేదు. వారిని అదవులో నుంచుటకును, వీరికిశక్తిచాలదు. ఇట్టిస్థితిలో మంత్రిపదవుల సంగీకరించువారిపట్ల కాంగ్రెసుపక్షమువారు విశ్వాసము జూపజాలరు. మంత్రిలలో నొకరగు చక్రవర్తిగారు, మంత్రిపదవుల సంగీకరింపక ముందు కొన్ని పరతులవసరమని సూచించిరి. అట్టి పరతులు చెల్లకముందే, చక్రవర్తిగారు ఉద్యోగములను స్వీకరించిరి. మంత్రిలకు ప్రజాప్రతినిధులలో నధికసంఖ్యాకుల తోడ్పాటుయినను లేకున్నపుడు, వారు కేవలము అధికారసహాయముతో పరిపాలనము జరుపవలయును. అధికారవర్గ మెటుల నడిపిన, మంత్రిలటుల నడువవలసిన స్థితి తటస్థించినది. బెంగాలు నిర్బంధితులను విడువవలయు నని శాసనసభ్యులు

కోరినపుడు, మంత్రిలు తాటస్థము వహించిరి. వీరు అధికారవర్గమునం దొక భాగముగనే మెలగుచుండుచో, ద్వంద్వపరిపాలనమువలన ప్రజలహక్కులు సురక్షితమగు నని తలచుట కెట్టియాధారము గనుపింపదు. సంస్కరణములకు పూర్వముకన్నను పరిస్థితులు పిమ్మట చక్కబడలేదు. రాజకీయనిర్బంధితుల విషయమున మంత్రిలు ప్రభుత్వమునకు వ్యతిరేకముగ నోటుజేయ వీలులేదు గాన, తాము మానము వహించితి మని, గజ్డావీ మంత్రిగారు సమాధానము జెప్పిరి.

కాని, యీ సమాధానము మంత్రిల నిస్సహాయస్థితినే తేటపరచుచున్నది. ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్యములను రక్షించుటకు, మంత్రిలకు చేతగానిచో ద్వంద్వపరిపాలనమువలన ఏటి లాభ ముండును? ఇటులనే కుల్కత్తి కాల్పుల విషయమున విచారణసంఘము నేర్పరచుటకు బెంగాలు ప్రభుత్వము వారంగీకరింపకబోయిరి. గజ్డావీగారు నిస్సహాయత జూపిరి. ప్రభుత్వమంతయు ఒక్కటిగనే పనిచేయుచున్నపుడు, మంత్రిలుగూడ ప్రభుత్వచర్యలకు బాధ్యులు గాకతీరదు. రాయల్కమిషను వారియెదుట తమ సమర్థతను జూపవలయు నని, గజ్డావీగారు హెచ్చరించిరి. ప్రజల కోర్కెలను నెరవేర్చుటకు మంత్రిలకుసాధ్యపడకబోయినపుడు, వారు తమ సామర్థ్యము నెటుల జూపగలరు? కొయ్యగుట్టుముపై నెటుల స్వారిజేయగలరు? డాక్టరు రాయగారు సూచించినటుల, మంత్రిలపట్ల కాంగ్రెసుపక్షమువారి కెట్టిద్వేషమును లేదు. గజ్డావీ గారేమి, చక్రవర్తిగారేమి, దేశక్షేమాభిలాషతోనే మంత్రిపదవులను స్వీకరించియుండవచ్చును. కాని అందువలన ప్రజల కేమిలాభము? ద్వంద్వ విధానమును బలపరచుటవలన, వీరు దేశపరాధి నతను పెంచుచున్నప్పుడు, ప్రజాప్రతినిధులు వీరిచర్యలను హర్షింపజాలరు. మద్రాసుసంఘటనల బెంగాలు సంఘటనలను యూరపియను సభ్యులు మంత్రిలను సమర్థించుట వింతగాదు. ప్రజాశయములకు వీరన్నిచోటులలోను ప్రతికూలురే యగుటచే, అన్యధాప్రవర్తింపజాలరు. బెంగాలులో నేమి, మద్రాసులో నేమి కాంగ్రెసు పక్షమువారు కాంగ్రెసు తీర్మానానుసరణముగ మెలగి, ఆప్రతిష్ఠాపనయొక్క గౌరవమును కాపాడిరి. ఒకచోట తీర్మానము గెలిచినను, మరియొకచోట నోడిపోయినను, కాంగ్రెసుపక్షము సుశీతమగుపక్షమనియు, వారికి ప్రదేశస్వాతంత్ర్యమే ముఖ్యము గాని తదితరస్వల్పలాభములతో బనిలేదనియు, ప్రపంచమునకు చాటు గలిగిరి. రాయల్కమిషనువారి సంగతిని గ్రహించుచో, నిరర్థక సంస్కరణముల నొనగుటకు బూనుకొనజాలరు. ఏల యీరాయల్కమిషను? ప్రజలకు గావలసినది, రాష్ట్రములలో సంపూర్ణ బాధ్యత. కేంద్రప్రభుత్వమునందుగూడ విశాలబాధ్యతను వారు గోరుచున్నారు. ఈసూత్రములను పార్లమెంటుసభ వారంగీకరించి, అధినివేశరాజ్య స్వాతంత్ర్యము సఫలమగుటకు కాలనియమమును ఏర్పరచుచో, వివరములగూర్చి చర్చించుటకు రౌండుటేబిలు సమావేశమును కూర్పవచ్చును. అందు ప్రజాప్రతినిధుల ఏర్పాటులను కనుగొని, వానిని సఫలపరుపవచ్చును. భారతీయులు తమకు గావలసిన రాజ్యాం

గ సంస్కరణ విధానమును తయారుజేయవలయు ననుచో, వాని నామోదించుటకు పార్లమెంటు సభవారు పూచీపడవలయును. అంతయుగాని, ఆచరణసాధ్యముగాని ద్వంద్వపరిపాలనమును నిర్వహించిన రీతినిబట్టి, ప్రజల సామర్థ్యము పరీక్షింపబడు ననుటకన్నను హాస్యాస్పద మగు విషయము వేరుండదు. అందునిమిత్తమై నియమింపబడు రాయల్కమిషనువలన డబ్బుదండుగ దప్ప వేరులాభముండజాలదు. సాత్యము మున్నగు అడావిడులవలన, పత్రికలను నింపుటకు వీలయినను, ఇది యంతయు వట్టి ఆరాటము దప్ప వేరుగాదు. ఈ సంగతిని రాబోవు కాంగ్రెసుసభవారు తప్పక తేటపరుపవలెను. రాజకీయోద్యమము ఎంత హీనస్థితిలో నున్నను, ప్రస్తుతసంస్కరణములను జ్ఞాపించు స్థితిలోని కేపక్షమువారును ఇంకను రా లేదు, ద్వంద్వపరిపాలనము పనికిరాదని, మద్రాసు, బెంగాలురాష్ట్రములు మరియొకమారు జూపగలిగెను. తక్కుంగల రాష్ట్రములు గూడ నిటులనే భావించుచున్న వనుటకు సందియములేదు. భారతీయులు కేవల మిట్టియభిప్రాయప్రకటనతో తృప్తి జెందక, సత్వరస్వరాజ్యసంపాదనకై యావచ్చుకొని వినియోగించుట యత్యంతావశ్యకము.

మ్యూజియము

ప్రభుత్వపు మ్యూజియము, కానిమూర గ్రంథాలయముల 1926-27 సంవత్సరపు రిపోర్టు వెలువడినది. కానిమూరగ్రంథాలయమును అధిక సంఖ్యాకులు ఉపయోగించుచున్నటుల తెలియగలదు. నివేదనసంవత్సరమున ప్రేక్షకుల సంఖ్య 34812 నుండి 36402 టికి బెరిగెను. ఉపయోగింపబడిన గ్రంథముల సంఖ్య 34563 నుండి 38901 టికి బెరిగెను. ఇంతవరకు ప్రభుత్వశాఖాధికారులకే పుస్తకముల నెరువిచ్చెడివారు, కళాశాలాధిపతులకు గూడ నిచ్చుట కంగీకరింపబడెను. పౌరుల కెల్లరకును ఎరువిచ్చుట కింకను తగిన ఏర్పాటులు లేవని, రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. విశ్వవిద్యాలయ గ్రంథాలయ పాఠకుల సంఖ్య 19291 నుండి 29610 టికి బెరిగెను. వారు ఉపయోగించిన గ్రంథముల సంఖ్య 27627 నుండి 42332 కి బెరిగెను. మ్యూజియమునకు ప్రేక్షకులు ముక్కిటిద్వాదశి, సంకాంతి పండుగలనాడు అధికముగ వచ్చెదరు. శిల్పశాఖకు కొన్ని క్రొత్తవిగ్రహములు చేర్చబడెను. తంజావూరు జిల్లానుండి భిక్షుటనమూర్తి, పార్వతి, మున్నగు తామ్రవిగ్రహములు తేబడెను. సూర్య విగ్రహమొకటిగూడ లభించెను. మహావీరుని రాతివిగ్రహము చెంగల్పట్టు జిల్లాలో దొరకెను. పల్నాడు తాలూకాలో దొరకిన తొమ్మిది పాలరాతిబాద్ధవిగ్రహములను మ్యూజియమునకు దెచ్చిరి. బుద్ధుని జీవితచరిత్రకు సంబంధించిన పలువిధపటము లిందు గలవు. వీనిపై గల వ్రాతబట్టి యివి నాల్గవ శతాబ్దమునకు సంబంధించినవని తెలిసెను. తామ్ర శాసనములు కొన్ని మ్యూజియమునకు చేరెను. గంజాముజిల్లానుండి వచ్చిన శాసనమునందు, తూర్పు గాంగరాజు అనంతవర్మ చోడగాంగదేవుడు మూడువందల బ్రాహ్మణ పండితుల కొక గ్రామమును దానము జేసినటుల గలదు. ఇది 1081 సంవత్సరపునాటిది. భాష సంస్కృతము. లిపి నాగరి.

మరియుక శాసనము గంజాముజిల్లానుండి యే వచ్చెను. ఇది యొక దానశాసనము. 1112 వ సంవత్సరమునకు సంబంధించినది. పైన పేర్కొన బడినప్పుడే యీ దానముగూడ జేసెను. భావ సంస్కృతము. లిపి తెలుగు. లోహపుశాఖకు కొన్ని వస్తువులు చేర్చబడెను. వెండితో చేయబడిన విష్ణుమూర్తిదశావతారములు మున్నగునవి గలవు.

శూరజాతులు

శూరజాతులు, తదితరులను భేదమును అధికారవర్గమువారు మొదట నృజించిరి. శూరజాతులను వారు ఆ భేదము నిక ముందుగూడ స్థిరపరుప బ్రయత్నించుచున్నారు. స్కీక కమిటీ రిపోర్టు సూచనలు అమలులోనికి వచ్చుచో, శూరజాతుల కానివారు ముందుకు వచ్చెదరని వారు భీతిజూపుచున్నారు. సర్ డిమర్ హాయత్ ఖాను ప్రభృతులు పైన్యాధిపతిని సందర్శించి, పోటీపరిశీలనలను గూడ జాతులకు నష్టము గలుగుననియు, విద్యాధికులగు పిరికిపందలు పైన్య ములో జేరుట తటస్థించుననియు, ఇందువలన హింసాదేశమునకుగాని సామ్రాజ్యమునకుగాని లాభము లేదనియు, శూరజాతులు గానివారిని క్రిందితరగతులలో ముందుగ జేర్చి పరిశీలనలయిననియు, ఆఫీసరులను ఇట్టివారినుండి వైకొనగూడదనియు, శూరజాతుల కిందుమూలమున ఆగ్రహము గలుగుననియు మున్నగు సంగతులను విశదపరచిరి. నిజమాలోచించిన, శూరజాతులు పిరికిజాతులను భేదమున కర్థము లేదు. పైన్యమునం దెవరు సుశిక్షితులగుదురో, వారెల్లరకును శౌర్యధైర్యము లలవడును. విద్యాధికులు ఆఫీసరులుగ జేరుచో, ఎక్కువ విచక్షణను వివేకమును నుపయోగించి, పైనికులను నడువగలరు. ఆధునిక సంగ్రామములందు కేవల వ్యక్తిప్రతాపముతో సంతరించుకొనరు. యంత్రములవలననే యుద్ధమంతయు జరుగుచున్నది. మానవుని ప్రతాపమున కంతగ విలువ లేకున్నది. సర్ డిమర్ హాయత్ ఖానుగారి సూచనలు, పైనికసంస్కరణము లభివృద్ధి జెందకుండ నడ్డుపడును.

స్కీక కమిటీ సిఫార్సులు

స్కీక కమిటీవారు చేసినసిఫార్సులు భారతీయులను తృప్తిపరచియుండలేదు. బ్రిటీషు పైనికోద్యోగులు యిడితీరవలయునని, కమిటీవారి యుద్దేశ్యము. ఇరువదిసంవత్సరములలో సగముమంది భారతీయోద్యోగులను నియమింపవలయునని వీరు గోరిరి. పైన్యము భారతీయవశ మయినగాని, స్వపరిపాలనము పూర్తిగాదుగాన, స్కీక కమిటీవారి సూచనలు సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధి కనుకూలింపు. ఇట్టి సంకుచిత మగుసూచనలను గూడ ప్రభుత్వమువారింతవరకు ఆచరణలోనికి తేజబోవుట, కడువిచిత్రము. స్కీక కమిటీసభ్యులు, ప్రభుత్వప్రతికూలురుగారు. డాక్టరు మూంజీగారు నిన్నటిదినము భారతశాసనసభలో ప్రతిపాదించిన తీర్మానమునకు, శ్రీనివాసయ్యంగారు సవరణను ఉపపాదించిరి. కాంగ్రెసుపక్షమువారు స్కీక కమిటీ సూచనలు ప్రజాశయములకు చాల కొరవడియున్నటుల భావించుచున్నను, వాని నయినను ప్రారంభింపవలయునని అయ్యంగారు కాజీగ తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. కాని అం

దుకు ప్రభుత్వమువారు సంసిద్ధులయినటుల దోషదు. యూరపియను ప్రతినిధియగు కలనల్ క్రాఫర్డు గారు స్కీక కమిటీ సూచనలు పనికిరావని వాదించిరి. పైన్యాధిపతిగూడ వానివట్ల సుముఖత జూపక బోయెను. శ్రీనివాసయ్యంగారి తీర్మానమును భారత శాసనసభవారు అంగీకరించెదరని నమ్మెదము. ప్రభుత్వమువారు మాత్రము శాసనసభాభిప్రాయమును గౌరవింతురని తోచదు.

ప్రభుత్వ సేవకులు: కద్దరు నిధి

కద్దరునిధికి ప్రభుత్వ సేవకులు ధనసహాయము జేయగూడదని ప్రభుత్వమువారు గావించిన ఉత్తరువుకు డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్య మంత్రిగారు చెప్పిన సమాధానము నిస్సారముగ నున్నది. కాంగ్రెసు చందాను వసూలుజేయుటకుగూడ, తంతుకారక సంఘమువారు రంగీకరించినను, ఈ సంఘమునకు రాజకీయవ్యవహారములతో సంబంధముండదు. ఎట్టి వారయినను తంతుకారకసంఘమునాదు ఏతరగతిలో గాని, చి-తరగతిలో గాని చేరుట కవకాశము గలదు. కాంగ్రెసు చందాను నూలుచూపమున నిచ్చువారికి మాత్రము ప్రత్యేకసౌకర్య మొనగబడెను. కాంగ్రెసుకు ఇతరసంస్థలతో సంబంధము గలదు. నిమ్నజాత్యుద్ధరణ కీసంఘము సహాయముజేసినది. అట్టిప్రయత్నములకు ప్రభుత్వము వారుగూడ తోడ్పడక పోలేదు. కాంగ్రెసుసభ వారు గ్రామపునర్నిర్మాణమునకును, ఔషధివారణకును, తోడ్పడుచో, ప్రభుత్వోద్యోగులందుకు తోడ్పడగూడదా? నిన్నటిదినము భారతశాసనసభలోగూడ నీవిషయమై ప్రశ్నివచ్చెను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు మదరాసు ప్రభుత్వపుటుత్తరువును రద్దుజేసిరాయని, రంగస్వామి అయ్యంగారడుగగ, ఫానిక ప్రభుత్వములతో తాము జోక్యము గలుగజేసికొనమని, క్రేరారుగా రనిరి. ఇది మామూలు కారణము దప్ప వేరుగాదు.

నూలురక్షణ: మాలవ్యాగారు

నూలురక్షణకయ ప్రత్యేక చట్టమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రతిపాదించుటవలన, టారిఫ్ బోర్డు సూచనల గూర్చి చర్చించి తమ యభిప్రాయము తెలుపుటకు, భారత శాసనసభ వారి కవకాశము దప్పిపోయెను. ఈ సంగతినే మాలవ్యాగారు తేటపరచిరి. మాలవ్యాగారు సూచించిన పద్ధతి నవలంబించుచో, విప్లవకరమగు మార్పు జరుగునని సర్ జార్జి రెయినీగారు పలుకుట కడు విచిత్రము. భారత శాసనసభ్యుల యభిప్రాయమును కనుగొని, ఆ పిమ్మట ప్రభుత్వచట్టమును ప్రతిపాదించుటవలన, ఎట్టి నష్టము వాటిల్లుటకు మారుగ, హెచ్చులాభమే గలుగును. ప్రభుత్వసభ్యుడు స్వల్పసౌకర్యముల నొనగుటకు గూడ లేనిపోని యభ్యంతరముల జెప్పటబట్టి, సంస్కరణముల విలువను, గ్రహింపవచ్చును. కొన్ని సాంప్రదాయములను నృజించియున్నను, సంస్కరణములను విశాలపరచు తలంపు అధికారుల కున్నటుల దోచదు.

బెంగాలు మంత్రుల రాజీనామా

విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానము విజయము గాంచుటచే, మంత్రి లిరువురును రాజీనామా

నిచ్చిరి. గజకవిగారును, చక్రవర్తిగారును తమకు దాపరించిన స్థితి గాంచి సంతృప్తి నే గనుబజచిరి. నిజమేమన, మంత్రిపదవులను నిర్వహించువారుగూడ స్వలాభము నాశింపక ద్వంద్వప్రభుత్వము దొలగుటకే తోడ్పడుట ధర్మము. ఇది వ్యక్తులకు సంబంధించిన ప్రశ్నగాదు. దేశస్వాతంత్ర్యమునకు సంబంధించిన ప్రశ్న. ఈ కారణముచే, ప్రజాప్రతినిధులలో మెజారిటీ యభిప్రాయము ననుసరించి, మద్రాసు మంత్రులు గూడ రాజీనామానిచ్చి, బెంగాలు మంత్రులమార్గము ననుసరించుట శ్రేయస్కరము. అధికార సభ్యులసహాయముతో గడిగిన విజయము, పాటింపదగినది గాదని వారు గ్రహింపవలయును.

నస్తిఫిక్టేబులు

స్వదేశసంస్థానములలోగూడ శాసనసభలను నెలకొల్పినను, అవియు శక్తివిహీనములయినవి. ఈ సభలు తగ్గించిన గ్రాంటులను ప్రభుత్వములు పునరుద్ధరించుచున్నవి. కొచ్చిను శాసనసభవారు తగ్గించిన గ్రాంటులను అక్కడి ప్రభుత్వమువారు పునరుద్ధరించిరి. దీనియర్థ మేమి? శాసనసభాభిప్రాయము కొరగానిదనియేగడ!

రాబోవు మస్లింలీగు సమావేశము

మదరాసులో జరుపుట కేర్పాటులు

డిబ్బి, ఆగస్టు 24:—అఖిలభారత (మస్లింలీగు) మహమ్మదీయ మహాసభా కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు సెప్టెంబరు 1 తేదీన డిబ్బిలో సమావేశమయ్యెదరు. మార్చిమాసమున మహమ్మదీయ నాయకులు సూచించిన సంయుక్త నియోజకవర్గ సూచనలగురించి వారపుడు చర్చించెదరు. మస్లింలీగుసభ సీవత్సరము డిసెంబరు 30-31 తేదీలయందు మదరాసులో జరుపుటను గురించిగూడ వీరుచర్చించెదరు.

మదరాసురాష్ట్రీయ మస్లింలీగు వారీవత్సరమధ్యక్షపదవికి యాహుజ్ హాసన్ గారి పేరును సూచించిరి. ఆగాఖ్యాక్, మహమదాబాదు మహారాజా, సర్ అలీఇమాము, సర్ మహమ్మదు షాఫీగార్ల నామములుగూడ అధ్యక్షపదవికి సూచింపబడెను. మస్లింలీగు నిర్మాణనిబంధనల సంస్కరింపుటకు ఒక ఉపసంఘమును నియమించువిషయముగూడ సెప్టెంబరు 9 వ తేదీన చర్చింపవచ్చును. రంగీలారసూలుకేసువలన నేర్పడిన పరిస్థితుల గురించిగూడ చర్చించెదరు. (ఆ. ప్రె.)

పంజాబు ఖిలాఫతుసంఘము

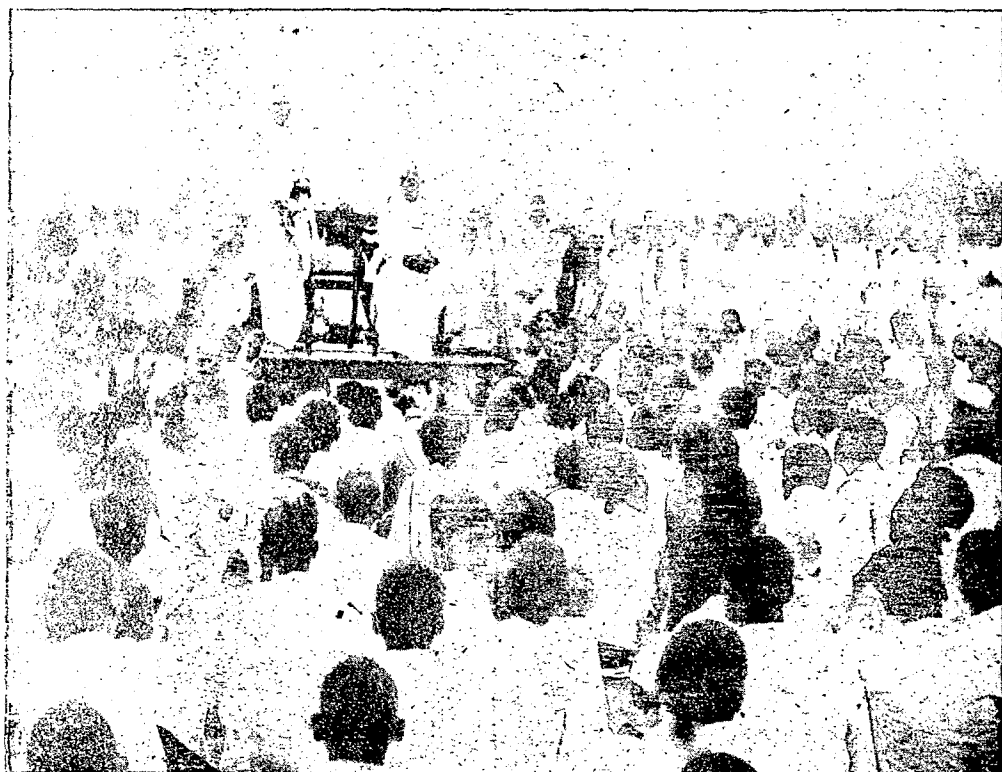
లాహోరు, ఆగస్టు 24:—అఖిలభారత ఖిలాఫతుసంఘసమావేశ మిసెల 27,28 తేదీలజరుగును. దానికొరకు షాకతాల్, మహమ్మదాల్ గార్ల సెల 27 తేదీన లాహోరు వచ్చెదరు.

పంజాబు ఖిలాఫతుసంఘమువారి యాజమాన్యమున నీన్న సాయంత్రము లాహోరులో బహిరంగసభ జరిగెను. జఫరు అలీఖాన్ గారు రధ్యక్షతవహించిరి. మతగురువుల దూషణ శిక్షార్థముగ నొనర్పవలసినదని మహమ్మదీయులు గావించిన ఆందోళన సంపూర్ణముగ సఫలమైనందులకు అధ్యక్షుడు మహమ్మదీయుల సభినందించెను.

డాక్టరు ఆలంగారు మాటలాడుచు, మహమ్మదీయుల కోర్కెలలో నొకటి సమకూడెననియు, ఆందోళననింకను సాగించినయెడల ప్రభుత్వమువారు రెతడవకోర్కెనుగూడ అంగీకరించి, శిక్షింపబడిన మహమ్మదీయ ప్రచారకులు విడుచిపెట్టెదరనియు నుడివిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

సం. ప. మితవాదసభ

లక్నో, ఆగస్టు 24:—సంయుక్తపరగణాల మితవాదసభ అట్టోబరుమాసమున ఆగ్రాలో జరుపుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఆహ్వానసంఘమువారు సమావేశమై అట్టోబరు 10,12 తేదీలలో సభజరుపుటకు నిశ్చయించిరి. రావుకృష్ణపాలునింగూరేక గ్రీవముగ నధ్యక్షపదవికి ఎన్నుకొనబడిరి. మితవాద ప్రచారముకొరకు చింతామణిగారు, ఆగ్రా, కాన్పూరు లక్నో, బెనారస్, అలహాబాదులందు బహిరంగసభల గావించి ఉపన్యసించెదరు. (ప్రీ ప్రెసు.)

మద్రాసు కాంగ్రెసువిషయమై ప్రచారము నలుప కడచిన ఆదివారము తిరువళ్ళీకి సముద్ర తీరమున సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారి అధ్యక్షతన పౌరసభ జరిగెను.

(శ్రీ. పో. పీ.)

బెంగాలు శాసనసభా సమావేశము

నుంత్రి చక్రవర్తి రాజీనామానిత్తురా?

శ్రద్ధానందపార్కులోని సభ

ప్రశ్నోత్తరములు - రోజునూలు

కలకత్తా, ఆగష్టు 24:- శ్రీ శ్రీ బెంగాలు శాసనసభలో డేటిన్యూలుగూర్చిన ప్రశ్నోత్తరము లు తాత్పర్యముగా నున్నవి.

పాబ్నా అల్లరులగూర్చి తెలుపుమా మోబర్గ్ గారు 889 మహావ్యవస్థలు శిక్షింపబడినది. 15 శాంధ్యపులపై శ్రీ శ్రీ లున్నవి. మరియు మోబర్గ్ గారు రిటైరింగ్. ఆగష్టు 17 వ తేదీకి 4 డేటిన్యూలు రాజకీయమైనవి నిర్బంధమున నున్నాయి.

బెంగాలు బోర్డులు పాతకాలబిల్లులకలకత్తా బండ్లబిల్లు భూమ్యభివృద్ధిబిల్లు, మేనింగ్ సెటిల్మెంటుల బిల్లులును ప్రవేశ పెట్టబడెను. మొదటి రెండును ఆమోదించబడెను.

స్టేట్సుమెను సూచన

స్టేట్సుమెనుపత్రిక విశ్వాసరాహిత్యము ఆపాదించక మునుపే ప్రాందములలో బి. చక్రవర్తిగారు రాజీనామాని యీ హించుచున్నది.

శ్రద్ధానందపార్కు బహిరంగసభ

శ్రద్ధానందపార్కులో సాయంకాలము బహిరంగసభ యయ్యెను. "ప్రజా ప్రతినిధులందరూ జాతీయగౌరవము నిలుపుటకు, స్వాతంత్ర్య సమరకుందు జయమందుటకు సంతులనదలి విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమును ఆమోదించవలెను" అను తీర్మానము అంగీకరింపబడెను. ఊరూరూపభ్యుల గుమ్మములందు సత్యాగ్రహ మొనర్చుటకును మైదానములో నిరసనోత్సవము జరుపుటకును తీర్మానింపబడెను.

శాసనసభా సమావేశము

శాసనసభ శ్రీయుత శాంతోష రాజావారి యధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయ్యెను. సభకు హాజరైన సభ్యులసంఖ్య స్వల్పము.

ప్రశ్నోత్తరములు

తిరిగి డేటిన్యూలుగూర్చి ప్రశ్నలు ప్రారంభమయ్యెను. ప్రభుత్వమువారిచే జవాబులు సరిగ్గా లేవనిరి. ఉపప్రశ్నలన్నియుదానికి మోబర్గ్ గారు రాగలేక తాను చెప్పినదానిని తానే ఖండించుకొనుచుండెను. ప్రభుత్వసభ్యునిసితి గందరగోళమయ్యెను. ఫిబ్రవరిలో మోబర్గ్ గారు బోసుగూర్చిన విషయ మేల చెప్పిరిని యడుగగా, పొరపాటై యుండవచ్చుననిరి. (స్వరాజ్యవాదుల నెక్కిరింపులు) తిరిగి వేరొక ప్రశ్న వేయబోగా అధ్యక్షుడు నేటికి ప్రశ్నల నాపుచేసెను.

మొదటి ప్రశ్న శ్రీయుత అరుణసుహాగారినిగూర్చి.

కె. యస్. రాయ:- గుహాగారు కురుపులచే బాధపడుచున్నారా?

మోబర్గ్:- నోటీసు కావలెను.

మోబర్గ్:- గుహాగారు నెలలనుండి కురుపులతో బాధపడుచుండజనునారులు శస్త్రచికిత్సకు లోనైనవా డాక్టర్లముగ నున్నట్లేనా?

అధ్యక్షుడు:- అది అభిప్రాయ భేదము. ఇంకెవర కిచ్చిన మందులను లాభములేకపోయెను.

శ్రీమో:- గుహాగారు ఆరోగ్యముగ లేరనువిషయము తెలిసినప్పుడు ఇ ను గలకు అదియెవని తెలియునా?

ఉ:- అధికారశీత్యా నిచ్చిన సమాధానము తెలిపితిని. ప్రశ్న:- పారిశుధ్యమార్గముల డేటిన్యూలు వేరు రాష్ట్రములకు గొనిపోవుటకు క్రిమిలు లా ఆమెండుమెండు చట్టము అంగీకరింపదుగాదా?

అధ్యక్షుడు:- ప్రశ్న వీలులేదు.

బోసు:- మోబర్గ్ గారు రిచ్చ సరిగాని సమాధానములను ఈయనిచ్చుటకు అధ్యక్షులను తమకు తగునా?

బెనర్జీ:- జవాబుచెప్పుట, చెప్పకుండుట ఆయన యిష్టమే గాబోయి. అధ్యక్షులు వారిచే జవాబులు చెప్పింప నలను పడదా?

అధ్యక్షుడు:- ప్రభుత్వము నిరాకరించు ప్రశ్నలకు జవాబులు నే తెప్పింపజాలను.

మోబర్గ్:- డేటిన్యూలు ఆరోగ్యనివేదిక, ప్రచురించిన సామాజ్య పుస్తాదులు కడలునా?

మోబర్గ్:- నా కేమియు తెలియదు.

బెనర్జీ:- నిర్దోషి తూనికలు తెలుపకుండుట దేశక్షేమకరమా? విధానమా?

నేనుగప్తా:- కేంద్ర శాసనసభయందు అధ్యక్షుడు సరియైన తగు సమాధానముల చెప్పించుచున్నాడు.

అధ్యక్షుడు:- అది ఆశ్చర్యమా?

బోసు:- ప్రభుత్వము క్రోధముతోగదా డేటిన్యూలును వేరురాష్ట్రములకు మార్చుట.

అధ్యక్షుడు:- ప్రశ్న వీలులేదు.

నేనుగప్తా:- మోబర్గ్ గారు! పోలీసు డిప్టీకమిషనరు జెయిలులోనుంచుట దోషముని హైకోర్టుచెప్పెను. తెలియునా?

మోబర్గ్:- అది ఆరెస్టులు అయినవెనుక మరొకరకపు వైది లున్నాడు.

(శ్రీ. పై. మె.)

అస్పృశ్యులు-దేవాలయప్రవేశము

యోట్టూలు ఆగష్టు 25:- అస్పృశ్యతానివారక సంఘాధ్యక్షుడు పలేలుగారు అంబాలయములోనికి అస్పృశ్యులరానియమన్న సత్యాగ్రహము ప్రారంభింతువని బెదరించుచు వ్రాసిన లేఖకు దేవాలయ కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు ఒక ప్రకటన గావించిరి. అందు అధిక సంఖ్యాకులు హిందువులు అందులకు వ్యతిరేకులు గాన సత్యాగ్రహనాయకులు అది గ్రహించి సత్యాగ్రహవలంబన ఫలితములను వారే భాగ్యులనిరి. (అ. పై.)

బొంబాయి, ఆగష్టు 25:- ప్రభుత్వ వర్తకశాఖకు ఈయబడిన తంతియందు ప్రభుత్వమువారు నేతపరిశ్రమకు తగు సహాయము చేయులేక పోయిరినియు కమిటీవారు తయారు చేయు పట్టునూలుపై పన్ను తగ్గింపరాదనియు భారతవర్తకమండలి తెలిపెను. (అ. పై.)

బొంబాయి, ఆగష్టు 25:- బరోడా యువరాజునకు బొంబాయి, ఆగష్టు 25:- బరోడా యువరాజునకు బ్రిటిషు కాబినెట్టు స్టాట్యూటరీ కమిషనులో సభ్యుడుగ నుండమని గోరిరి. బహుశః ఆయన కమిషనుకు కార్యదర్శిగ నుండవచ్చును. ప్రస్తుతము ఆక్సుఫర్డులో ప్రాచ్యభాషాప్రవీణులుగ నున్నారు. (అ. పై.)

కీ॥ శే॥ డి. యల్ పుప్పలాగారు

వీరు బొంబాయియందుండు ఆంధ్రులు. బలవంతులనియు, మల్లయుద్ధమున ప్రవీణులనియు ఖ్యాతి గాంచిరి. కడచిన గురువారము బొంబాయిలో మరణించిరి.

బరోడా యువరాజు

రాయల్ కమిషను కార్యదర్శి

బొంబాయి, ఆగష్టు 25:- బరోడా యువరాజునకు బ్రిటిషు కాబినెట్టు స్టాట్యూటరీ కమిషనులో సభ్యుడుగ నుండమని గోరిరి. బహుశః ఆయన కమిషనుకు కార్యదర్శిగ నుండవచ్చును. ప్రస్తుతము ఆక్సుఫర్డులో ప్రాచ్యభాషాప్రవీణులుగ నున్నారు. (అ. పై.)

మేమో, ఆగష్టు 25:- బినాదా అడవిలో తుపాకిచేతిలోనున్న భయంకరుడైన బందిపోటు శాసనరక్షణ తీసివేయబడినవాడు పట్టుబడెను. సాన్స్ పును పట్టుకొనినవాడు 5000 రూపాయల బహుమతికి అర్హుడని ప్రభుత్వమిదివరలో ప్రకటించెను. (అ. పై.)

రంగూను ఆగష్టు 25:- సెటిల్మెంటుల కమిషనరుగారు భూసవదారు యూబాఫ్ గార్లు వ్యవసాయకమిషను సభ్యులుగ ఆకమిషను నవంబరులోవచ్చి బర్మాలో తిరుగుసంతకాలము పనిచేయుదురు. (అ. పై.)

తెలివిగల దోషిడి

లక్నో, ఆగష్టు 25:- లక్నోనుండి రాత్రి 10 గంటలకు బయలుదేరి తెల్లవారుజామున అలహాబాదుచేరు రైలులో ఆడవాళ్ల బండిలో ఒక మగవాడుచేరెను. ఆడవాళ్లు గగ్గోలుపెట్టగా స్టేషనుమాస్టరురాతని లేచిపోయెను. కాని పోలీసువారు వచ్చువరకును లేవకపోయెను. ఈలోపుగా ఈతడు పెద్దపెద్ద కేకుతో ఏడ్వజొచ్చెను. దగ్గరపెట్టె వారందరూ అక్కడకువచ్చిరి. రైలుపెట్టు కాయీనులు చూచి రైలు దొంగలగుంపు సామాను లన్నియు హరించిరి. సామానులు పోయినటుల తరువాత స్టేషనులోగాని పోలీసువారికి తెలియక పోయెను. (అ. పై.)

ఖర్గపురము, ఆగష్టు 19:- 10వేలమందికార్మికులు రానున్న జీతముల తగ్గింపు గూర్చి నిరసనసభ గావించిరి. పనిలోనుండి మనుష్యుల తగ్గించుటను నిరసించి ప్రభుత్వమువారు విచారింపవలసినదగా తీర్మానింపబడెను. ఇండ్ల వసతి కాఖశాఖాధికారుల చేతులలో నుంపవలసినదిగ గోరిరి. ఏజెంటుగారివద్దకు రాయబారము పోవుటకు తీర్మానింపబడెను. గరిగారు వచ్చి పరిస్థితుల గ్రహింపగోరుచున్నాము. (శ్రీ. పై.)

కోమిల్లా, ఆగష్టు 25:- శాంతిచేకూరినది. చుట్టుప్రక్కలనుండి అల్లరులు ఇండ్లు తగులబెట్టుట వినవచ్చుచున్నవి. 40 మంది తురకలు ఆరెస్టు చేయబడిరి. ఇంకను కొన్ని జరుగును. గ్రామములలోని బాధితుల సహాయార్థము స్వస్థంద నేపకులంపబడిరి. పోలీసువారి కట్టుబాట్లు చాలింపబడెను. (అ. పై.)

బొంబాయి ఆగష్టు 25:- గుజరాతు వరదలవలన పల్లికు వర్షాన్ని కాఖకు అయిన నష్టము 4 లక్షలకు మించదు. ఈసాలున 2 1/2 లక్షలును తరువాత 1 1/2 లక్షలును మరొకముకు గావలెను. (అ. పై.)

గొప్ప నాకాదళ ప్రమాదము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

టోకయో, ఆగస్టు 25 — చీకటిలో చెడు జవాన నాలుగు నాకాదళ ప్రదర్శన సందర్భమున డీకొనుటచే ఒక నాక ముగిసిపోయెను. 90 నాకా సైనికులు 12 అధికారులు ముగిసి పోయిరి. 22 మంది మాత్రము మిగిలిరి. ఇంకొక నాక డీకొనుటచే ఇంకొక 27 మంది చనిపోయిరి.

బిర్మీ ఫ్రీ స్టేటు ఎన్నికలు

ప్రభుత్వ విజయము

పార్లమెంటు ఎన్నికలు 15 తేదిన జరుగును

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 26 — దక్షిణ డెల్టానుగల పునెన్ నీక లందును, డెల్టా జిల్లా ఎన్నికలందును ఫ్రీ స్టేటు ప్రభుత్వము జయమునందు విజయమునల్లినందున గుర్తులు జనరలు కార్య నిర్వాహక ప్రభుత్వ సలహామండలి డెయిలీరక పార్లమెంటును రద్దుజేసిరి. పెట్టెంబరు 15 తేదిన మరల ఎన్నికలు జరుగును.

సర్కో వెంజెట్టి యురిశిక్ష

అల్లరులు - శిక్షించుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

పార్టీస్, ఆగస్టు 26 — సర్కో వెంజెట్టి యురిశిక్ష సందర్భమున అల్లరిజేసిరిని 19 గురిని శిక్షించి ఇందులో ఇద్దరు స్త్రీలున్నారని ఒక ప్రకటన మొదలు 6 నెలలు శిక్షను విధించిరి. జనీవాలలో 24 గంటలు మొదలు 12 రోజులవరకు శిక్షను విధించిరి. కొత్తగా చాలమందిని అరెస్టుజేసిరి.

అనెకోపు డెన్సోవుల

నురితీయుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 26 — సోవియటు కేంద్రకార్యనిర్వాహక వర్గమువారు ఊరిశిక్ష నాపుజేయ నిరాకరించుటచే అనెకోపు డెన్సోవుల పడిరి.

అమెరికా నాకాదళ నిర్మాణము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 26 — నిన్న ప్రకటించినట్లు అమెరికనులు నాకాదళ నిర్మాణమును నిర్ణయించలేదని బిల్లుగువారు చెబుచున్నారు. ముఖ్యము నిర్మాణ కార్యక్రమము చేత ముయొక్క అవసరమును బట్టి ఆధారపడను కాలగ్రెనుకు ఎంత యుండవలయునో జనరలుబోర్డు సిఫార్సుచేయుదురు. జనీవా సభ జరుగకముందే దేశావసరమునుబట్టి నిర్ణయించుట యుండే కార్యక్రమమైనను, జనీవా సభాఫలితములతో సంబంధము లేకుండు సరి.

లండను రైలు ప్రమాదము

15 గురు చనిపోయిరి, 30 మంది తుతగాత్రులైరి

లండన్, ఆగస్టు 25 — మొత్తము 15 గురు చనిపోయిరి. 30 మందికి ఒకమగుగాయములు తగిలెను. ఇందులో ఒక పిల్లకుగూడ గాయములు తగిలి చనిపోయెను.

జాతిసమితి

ప్రతికాశనిధిని సభ

అధ్యక్షికోపన్యాసము

జనీవా, ఆగస్టు 24 — నిర్ణయము వెంపొందజేయవలెనన్న అన్ని జాతులు కలయితో ఉండగోరుదురేని ప్రతికా ప్రచారకవివయమై జాతిసమితి ఎక్కువశ్రవణను పహించవలెను. అంతర్జాతీయవిధానమును గూర్చి ప్రచారము సల్యుట కీసభ సేర్వరిచితిమి అత్యుచిత్యము, అత్యగౌరవము పురస్కరించు కొని సహకారముతో జాతిసమితిపట్ల ప్రసరించుటకు యుద్దేశ్య మేర్పడినది.

సర్కో వెంజెట్టి ఆక్షేపణలు

పార్టీసులో గొప్పదొడ్డి

శవముల మూరేగింపు నాపి వేసిరి.

పార్టీస్, ఆగస్టు 26 — సర్కో వెంజెట్టి నురిదీయుట చే మరల అల్లరులు కొంచెముగలములు చేరెను. తుపాకులను గాల్పిరి. జనులుపోరిపోయిరి. విధులయందు అత్యుగౌరవులై రిపబ్లికు సైన్యములు కావలిగాయమన్నయవి.

బ్రుసెల్సులో 2000 మంది దొమ్మిపట్టిరి. పోలీసువారు చెవరకొట్టిరి. ఫలహారపుటంగడుకిటికీలపై బ్రద్దులొట్టిరి. 7 గురిని అరెస్టుజేసిరి.

అమెరికనుల సెనరివికొట్టలేదు. అమెరికను రాయబారి కార్యాలయము సురక్షితముగ నేయున్నది. ఫ్రెంచివారిసాత్తు చాలపాడైనది.

సర్కో వెంజెట్టి నురిదీయుటచే సిడ్నీరైల్వే నిర్మాణ కార్యాలయమున 2000 మంది పరివార్లు పనిలోకిపోలేదు. అందుచే వారినిపనిలోనికి రానియగుడవనిరి. పనిలో ప్రవేశించుటకు మరల దరఖాస్తు పెట్టుకొనవలెననిరి.

పార్టీసులో 1000 మందికి గాయములుతగిలెను. పైచాల మంది అంతఃశయలు విడదీయులు అల్లరిమూక చేయప్రతిష్టలేని వారు. దోమకొనుటకే బలులుచేరిరి. కొందరు అజాత వీరుల సమాధిపై ఉమ్మిజేసిరి. అమెరికను వ్యక్తి యొకడు దీనినిజూచి కంటతడిబెట్టి సమాధిపై పూలనువేసెను. వార్తాపత్రికలన్నియు అమెరికా న్యాయస్థాన విధానమును ఇంతకాఠి న్యముగ సాగనిచ్చినందులకు అమెరికనులను నిందించుచున్నవి. పోలీసువారు బాగ్రత్తగ అప్రమత్తులై పనిచేయుచున్నారు. భయపడ నక్కరలేదనిరి.

అల్లగూడరు మార్

లండన్, ఆగస్టు 26 — మంగడే ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక వర్గముగ అల్లగూడరు మారుగారిని నియమించితిమని ఇండియా కార్యాలయమువారు ప్రకటించిరి.

దొంగలు రైలును ముట్టడించుట

వాషింగ్టన్, ఆగస్టు 26 — ఎకాపొనిటాదగ్గర వందల కొలదిదొంగలు రైలును ముట్టడించిరి. 18 గురు తుతగాత్రులైరిని కొందరును, చనిపోయిరిని కొందరును చెబుచున్నారు. ఇదిఅంతయు మెక్సికోలో జరిగెను. 40 మార్లు తుపాకులను గాల్పిరి. ఒకస్త్రీకి బలముగా గాయములు తగిలెను.

సర్ ఫజ్లీ హుసేను

గారు జాతిసమితి ప్రతినిధిగ వెల్లిరి. వారికి సమక్షమును సీరు దగ్గరనున్న మహ్మదీయ వర్గమువారు విందొసగిరి. ముహమ్మద్ సుతము స్వీకరించిన ఆంగ్లేస్త్రీ స్వాగత మొసగెను.

ప్రాతస్సోవియటునాకను ఓడిస్తా జిల్లాకోర్టువారు నిషేధించిరి.

కీ|| శే|| జగులుల్ పాపాగారు

కొముకో, ఆగస్టు 24 — జగులుల్ పాపాగారి అంత్యక్రియలు దివ్యముగ అఖండ ప్రతిభతో జరిగెను. 4000 మంది వచ్చిరి. మంత్రులు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు కార్యక్రమం ప్రతి నిధులు వచ్చిరి. విద్యార్థులు బాలభటులు సేనలు బ్యాండుతోను పతాకములతో వచ్చిరి. ఊరేగింపునకు ముందు ఒకరున్నను జరిగెనది.

బాల్వినుగారు తిరిగివచ్చుట

రుగ్బీ, ఆగస్టు 24: — బాల్విను దంపతులు నేటిమధ్యాహ్నము సపుతాంప్రక శేరిరి. కనడాలో తమకుజరిగిన గౌరవమును వర్ణించిరి. కనడాలో ఉన్నంతకాలము రాష్ట్రములను జూచితిమి. ఒక్క కనడా రాష్ట్రము (బ్రిటిషుదీవులను మూడు) చెల్లుండును. ఈ 19 రోజులలో 23 యువ న్యాయములను గా విందితిరి.

కనడాలో వ్యవసాయసభాగోదయము ఆసారము పరిసితులు దివ్యముగ నున్నవి.

అక్కడ పెట్టుబడిదారులను కార్మికులను అంత తగాదా లున్నట్లు వినలేదు. ఇద్దరికీ కనడాలో ఎంతో అవకాశమున్నది. కనడాలో మనుష్యులు సామ్యుగాడ గావలెను. ఈరెండిని జతపరుచు సాధనము సరయవలెను. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముపట్ల గాడభక్తిని విశ్వాసమును జూపిరి కనడావారు.

కస్తక్ కోర్టినిగారు గాల్ఫునుండి అమెరికాకువోస ప్రయత్నించిరి. కాని వ్యర్థప్రయత్నమైరి. మరల ఇంకొక మారు ప్రయత్నించెదరు.

మరిచి సంహిత

వేదోక్తమైన వైదిక మతావలంబకు లందరును శ్రీ తిరువతి కొండమీద వేంచేసియుండు సర్వ వ్యాపియైన శ్రీ వేంకటాచలవతి స్వామి సన్నిధానమున బహుకాలముగా బహు వేదోక్తార్థసల గుఱించి సంపూర్ణముగా తెలిసికొనుటయందాసక్తులచే గదా! ప్రాచీనకాలమున మరిచి మహాముని తమ వైఖానసశాస్త్ర గ్రంథములలో నొక భాగమున వివరించినరీతిగానే యీ దేవాలయము కట్టబడి పూజ జరుపబడుచున్నది. మరిచినసంహితలలో నానంద సంహిత యనునా గ్రంథమునందలి “విమానార్చన కల్పము”ను భాగము శ్రీ తిరుమల తిరువతి దేవ స్థానముల విచారణకర్తలవారిచే దేవనాగరలిపియందు చెద్ద అక్షరములతో ముద్రింపించబడి మానసి యనంతికగా ప్రకటించబడియున్నది. ఆ గ్రంథము నందలి సామాన్యవిషయములతోపాటు విశేషాంశము లేవి యన—:

- 1. శ్రీ విష్ణుమూర్తిని అర్చించుటయే మోక్షసాధన మనునది.
- 2. వైఖానసాగమప్రోక్త అర్చన వేదమంత్రములతోనే జరుగుచున్నది.
- 3. దేవాలయవ్రతము, అందు దేవతల వ్రతములు అర్చనావిధానములు విపులముగా నిమ కనబడును.
- 4. మరియు నియ్యది అర్చనకును యోగాభ్యాసమునకును సంబంధమును కనుపరచుచు భగవదనుగ్రహమును సంపాదించుటకు కావలసిన ముఖ్యమైన భక్తి భ్యాస పద్ధతులను వివరవ్రతములు. ఈ గ్రంథమును గుఱించి శ్రీ పెరుంబూదూరు నివాసుడైన పండిత విద్వాన్ బాలభస్మి వెంకటాచార్యుల వారి క్రిందివిధమున వ్రాయుచున్నారు.

“నిన్నటిదినమున తపాలుద్వారా తాము దయతో సంపిన మరిచినసంహిత పుస్తకమును, నేను పుచ్చుకొంటిని. సదగు శ్రవణమును, అందలి విషయములను కని గానందభరితుడ వైతిని. ఇయ్యది దేవాలయముల మహాప్రకారిణి. మగుటప్పకునా కింకొక కాపిని దయచేసి సంపకోరెదను.”

ఈ పుస్తకము కావలసినవారు తిరువతి దేవస్థానం హుజూరు అశీసు రికావ్డకేవరు వారివద్ద నేరులో న్న 2-12-0 కు గాని లేక పోస్టేజి సహా ర్న 3-6-0లు మణియార్డ్ చేసికొనిగాని తెచ్చింపుకొనవచ్చును.

శ్రీ మహాంతు ప్రయాగదాసుజీవారు

విచారణకర్త.

ఆంధ్ర మహాసభలు

1927 వ సంవత్సరం ఆగష్టు నెల 18 తేదీ గురువారం సాయంత్రము 5½ గంటలకు మం॥ శ్రీ. సి. ఓబిరెడ్డి గారిగృహము న ఆంధ్రసభల సన్మానసంఘసభ్యులు సమావేశమై జరిపిన కార్యక్రమములోని భాగములు.

2. ఆంధ్రమహాసభలు అనంతపురమున ఆగ్ష్టునె 15, 16, 17, తేదీలలో జరుపఁబడినవి.

3. ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభతోపాటు ఆంధ్రమహాసభ, ఆంధ్రమహిళాసభ, ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయసభ, ఆంధ్రగాయకసభ, ఆంధ్రదేశ రాజకీయ నిర్బంధితులసభ, ఆంధ్రదేశపత్రికానిర్యాహకసభ, స్వదేశీవస్తు ప్రదర్శనము, స్వరాజ్యస్వభావోపాధి మహోత్సవము, మున్నగువి జరుపఁబడినవి.

ఆంధ్రదేశగ్రంథాలయసభకు, వావిళ్ల వెంకటేశ్వర శాస్త్రిగారిని, ఆంధ్రగాయకసభకు, శ్రీమాన్ రాళ్లపల్లి అనంతకృష్ణశాస్త్రిగారిని, ఆంధ్రదేశ రాజకీయ నిర్బంధితులసభకు శ్రీదావ్తరు బ్రహ్మానంద శుక్ల సుబ్రహ్మణ్యంగారిని, ఆంధ్రదేశపత్రికానిర్యాహకసభకు శ్రీమత్పూర్వ కృష్ణారావు పంతులుగారిని యెన్నుకొనడమయినది. స్వదేశీవస్తుప్రదర్శనోత్సవమునకు శ్రీదేశభక్త గంగాధరరావు దేవపాండ్యంగారిని కొరవలయునని తీర్మానించడమైనది.

ఆంధ్ర మహాసభకు అధ్యక్షులుగా నుండుటకు స్థాయి సంఘమువారు నూచించిన (1) శ్రీపితాపురం మహారాజుగారు (2) నాగపూరు రావుసాహెబు శ్రీ. డి. లక్ష్మీనారాయణ గార్లు పేర్లు ఐదుసగా నంగీకరించుచు, వారంగీకరించనిచో కర్నూలు శ్రీ బ్యాంకింగ్ ఓ లక్ష్మీనారాయణ గారిని కొరవలయునని తీర్మానించడమైనది.

కల్లూరు సుబ్బరావు,
ముఖ్యకార్యదర్శి.

సన్మానసంఘ కార్యాలయము 24-8-27

*

*

*

(స్వదేశీ వస్తు)

ఈతూరి ఆంధ్రసభలను జరుపుభాగ్యము అనంతపురమున డి. పనకజ్జినది. సంవత్సరమునకొకతూరి ఈసభలను ఆంధ్రావనిలో ఆహ్వానింపబడిన జిల్లాలో జరుపుచుండుట యాచారము. దాని ననుసరించి అనంతపురముండల ప్రతినిధులలో నొక్కరు గలవత్సరము, ఈసభలను అనంతపురముండలమున కాహ్వానించి యుండిరి. జిల్లా సభలను జరుపుటయందు కూడ మిక్కిలిక్రమ పడనలసియున్న అనంతపురముండలవాసుల కీ సభల జరుపుట గొప్పభారమే. అజ్ఞాన మొకవంక, దారిద్ర్య మొకవంక విద్యుల విడిగ వివారించుచుండు నీ జిల్లాలో, ఈసభలను గరించి స్మరించవలయును. కాని మన అనంతపురపు సోదరులు, పాపము వారికి తప్పినదికాదు. ముందంజవైచి గత 18 వ తేదీన ఆహ్వానసంఘము సేర్పాటుగావించినారు.

ఆహ్వానసంఘమున కధ్యక్షులు మ. రా. శ్రీ. సి. వోదెరెడ్డిగారు బి. ఎ. బి. ఎల్. యం. ఎల్. సి. రాష్ట్రీయసభతోపాటు, ఆంధ్రమహాసభ, గ్రంథాలయ సభ, గాయక సభ, రాజకీయనిర్బంధితులసభ, ఆంధ్రదేశపత్రికా నిర్యాహకసభ, స్వదేశీవస్తుప్రదర్శనము జరుప నిశ్చయింపబడినది. స్వదేశీవస్తు ప్రదర్శనోత్సవము జరుపుటకు శ్రీయత దేశభక్తగంగాధర రావు దేవపాండ్యంగారిని కొరవడమైనది. పత్రికానిర్యాహక సభకు శ్రీయత వట్కూరు కృష్ణ రావుగారిని, గ్రంథాలయసభకు వావిళ్ల వెంకటేశ్వర శాస్త్రిగారిని రాజకీయనిర్బంధితుల సభకు శ్రీయత దావ్తరు సుబ్రహ్మణ్యంగారిని, ధ్వజాహార మహోత్సవము జరుపుటకు శ్రీయత టి. ప్రకాశంపంతులుగారిని ఎన్నుకొనడమైనది. గాయక మహాసభకు శ్రీమాన్ రాళ్లపల్లి అనంతకృష్ణశాస్త్రిగారు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరట. వీరు అనంతపురముండలవాసులగుటచే వీరు తమజిల్లాలో జరుగు గాయకమహాసభకు, తమవారిచే అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడుట అంతభాగ్యముగా నుండదేమో. కాని వీరు మైసూరియందే నుండునందున వైమూతము వారియెడ వర్తింపదుగాబోలు. ఇక ఆంధ్రమహాసభను పితాపురం సహారాజావారు అధ్యక్షులుగ నుండుట కంగీకరింపనందున, నాగపూరు రావుసాహెబు శ్రీయత డి. లక్ష్మీనారాయణగారిని అధ్యక్షులుగ నుండుటకు కొరవారు.

పైసభలు జరుపుటకు ప్రవ్యసహాయము విశేషముగ కావలసియుండును. ఇది యవకాశముగ గైకొని నుండలవాసులు సభలు జయప్రథముగా జరుగుటకు తోడ్పడుదురు గాక!

మీ వెంట్రుకల గురించి తగు శ్రద్ధ జేయుడు.

మీ వెంట్రుకలు పట్టుకుచ్చువలె మెరుగు లేకున్నను చిట్టి నను ఇవాన్సు లైమును అందు గి సరైనను వాడుడు. తదు పరి గలు స అద్భుతమైన మార్పును మీరే కనుగొ నెదరు.

Evans

లైమును అందు గి సరిన్

మీరు కొనువత్సము ఇవాన్సు పేరు గలిగిన ఎట్టనిశీలు గలిగియున్నదని చూచి మరి కొనుడు. మీరు ఇవాన్సు నే కొనినట్లు నిర్ధారణ జేసుకొనుము.

అందరు కెమిస్టులవద్దను దుకాణములందును ఇది విక్రయించబడును.

ఇవాన్సు సన్ను లెక్కర్ అందు వెబ్ లిమిటెడ్.

లండను అందు లివరపూల్,

ట్రావెలింగ్ రిప్రజెంటే టివ్, యఫ్. డబ్లియు. వీన్ మేక్

పోస్టు బాక్సు నెంబరు 818, బొంబాయి.

8598

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(26-8-27)

సీమజవుళి దినుసులు

ఇరువది గజములు పీస్ ధరలు
కారికమ్మల్లు—22 X 22 ముంగిసమాన్లు (బి) 8-10-0
" సరాసరిరకము 7-10-0
కారికమ్మల్లు—22 X 22 "మోటారు సైకిలు" (బి) రు 8-2-0
" సరాసరిరకము (20 X 20) రు 7-2-0
కారికమ్మల్లు—22 X 22 తేరురకములు (బి) రు 8-2-0
" సరాసరిరకములు రు 7-3-0
తెలుపు మల్లు— 1708 (నెట్) రు 11-14. గ్లాస్ గో 9000 (నెట్) రు 12-2-0; 1702 రు 10-8-0 ఎల్. ఎల్ 78, 8-2-0 ఇ. సి. 78 రు 8-7-0; 88/888 రు 12-8-0; 8978 రు 7-14-0; Z. 78 రు 10-8-0; జి. జి. 78 రు 8-0; 7868 రు 7-10, 78078 రు 7-12. జి 78 రు 6-14-0.

తెలుపు పర్మింగ్స్— H. K. 62 రు 17-0-0; C. 40000 రు 21-8; బి. బి. బి. రు 15-8-0.

టియర్స్ 100,000—గజము 1-కి రు 0-9-0;

నూలు

40 నెంబరు సీమ (5 పా కట్టులు)—టూక్రి రు 5-7-6 చలవ (కొంగ) రు 6-15-0; చలవ (నిసిటిక్కుట్) రు 6-8-0; చలవ (నాగకన్యక) 6-9-0 చలవ (గుస్తి) రు 6-12-9 చలవ (గద్దజెండా) రు 6-10-0 పచ్చగుర్రము (ఎర్ర) రు 8-4; పడన (ఎర్ర) రు 7-8; నూలువ్యాపారి రు 7-0-0; పచ్చపాము రు 7-10;

40 జపాన్ (పదిపానులకట్టు) నత్తత్రము రు 11-5-0 60 సీమ (5 పానులకట్టులు)—అడకత్తెర రు 15-4, నెమలి రు 15-8; "డంబుల్స్" (ఎర్ర) 15-2-0 రాట్టము (ఎర్ర) రు 13-8; కలసము (ఎర్ర) రు 9-8; రుదుకారము రు 8-8-0; ఎద్దు గడియారము రు 8-6-0; పెన్సిల్ రు 8-6-0.

60 నెంబరు జపాన్ (10 పానులకట్టులు) నీలంచేప రు 16-8 లోహములు "బారువరలు"— ఇత్తడిరేకులు—(డిజ్ మేక్) రు 240 ర గిలేకు రు 250.

సీమెంట్ పీచా నెల:—

గిల్ గో పేమ్ ("చెయ్యి") రు 11-12;

జర్మన్ "లేడి" రు 9-12-0.

చక్కెర మూటయొక్క ధర—

బావా "లేడి" రు 29-9-0. సెయ్యెయరు రు 29-6-0.

అక్టోబరు రు 29-8-0 నవంబరు డి సెంబరు రు 29-12-0.

వేరుసెనగ నూనె

"ఇంగ్లీషు బారువరలు"—గానుగ రు 114, "నెస్" రు 110.

అముదము

(మిల్ డెలివరీ) రు 105-8; 106.

పదును వేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు

అవుతోలు (7½ టు 8) "అవ్ కంట్రిస్" రు 1-0-6; 1-1-7
" (8½ టు 9) " రు 1-0-8 టు 1-0-9
" (తేలిక) " రు 1-2-0 టు 1-3-6
" (8½ టు 9) బెంసుసూర్య రు 1-1-0 టు 1-1-6
" (7 టు 7½) " రు 1-1-9 టు 1-2-3
" (తేలిక) " రు 1-3-6 టు 1-4-3
" (8 టు 8½) బెజవాన్సు రు 1-1-0 టు 1-1-6
" (6½ టు 7) " రు 1-1-6 టు 1-2-0
" (7 టు 7½) విజయనగరము రు 1-1-6 టు 1-2-0
" (6½ టు 6¾) " రు 1-2-0 టు 1-2-6
" (7 టు 7½) ఏలూరు రు 1-1-6 టు 1-2-0
" (6 టు 6½) " రు 1-2-3 టు 1-2-9

గేడతోలు రు 0-11-0 టు 0-11-7

గేడమాడతోలు రు 0-14-9 టు 0-15-6

అవుమాడతోలు రు 1-13-0 టు 1-14-9

పదునుచేసిన మేకడి రు 2-7-0 టు 2-12-0

. డునుచేసిన గో రు 2-6-0 టు 2-14-0

గజ్జికి తెలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు 0-4-0; వి. పి. సహా 0-9-0

ఈ తెలమును నాలుగు పూటలు రాచిన చీడ, గజ్జి చిలుము, జల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పనిజేయును.

అమ్మతాంజనం డిపో, బొంబాయి-ముద్రాసు

వృత్తాంతలేఖలు

దెందులూరు

కలరా

ఈ గ్రామమున కలరా బహు హాదావిశి చేసినది. ముందు 90 మందికి వజ్ర కనిపించినది. మొత్తమున, 7, 8 కేసులు తప్ప తక్కినవన్నియు నెమ్మనించినవి. పరోపకారధురీణులైన పెడిపాటి వెంకటనారాయణ సోదరులు, అధికారులవద్ద నుండి తెప్పించిన. మందులే గాక, సుమారు నూరు రూపాయలవఱకు, వెచ్చించి, పైనుండి మందులు తెప్పించి నేవజేసి నందులకు భగవానుడు వీరికి శ్రేయోభివృద్ధి కలుగజేయు గా! యని ప్రార్థించుచున్నాడను.

వివేకానంద వతనమందిరము

ప్రతిదినము సభ్యులకు పుష్కలము నిచ్చుచుండుటయు, ప్రజల తెప్పించి, మందిరమున నుంచుచు, ఉదయము సాయం కాలము కలకలలాడుచుండుటలు చిన్న పేదలందఱు మంది రమునకు చేచ్చుచు, ప్రతికాపనము గావించుచుండెడి వారు. ఇప్పుడన్ననో, ప్రతికలా, మందిరమున గానివినవలె; సభ్యుల వందల వందల వేలకు వెనుకటివలె వచ్చి పఠించుట గానరాదు. కారణము దుర్భాగ్యము. ఏది ఎటులున్నను, సోదరులను కోరునదే మన; మందిరమున పత్రికలు జాగ్రత్తగానుండునట్లేర్పాటు జేయుటయు, గ్రంథాలయాభివృద్ధికి ఏకోన్ముఖులై కృషి సాగుటయు ధర్మము

బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వైషమ్యములు

కొన్నికొన్ని గ్రామములయందు యీ వైషమ్యములు చెలరేగుచున్నను, యీ గ్రామమున మాత్రము అట్టివి లేవు. ఒకదొరులు సోదరులవలె మెలగుట సంఘోషదాయకముగ నున్నది.

ఖడ్గరాభిమానము

ఈ తాలూకాయందు, ఖడ్గరాభిమానము గల గ్రామాదు లలో, దెందలూరు మాడ, యొకటి యని చెప్పుటకు సందియ ములేదు. చిన్నలు, పెద్దలు, స్త్రీలు వీరవారు గొప్పవారను భేషములేక, ఖడ్గలే ధరించుచుండురు. బాలికాపాఠశాలకు బోయి చూచినయెడల, విద్యార్థి ను లందరు, ఖడ్గధరు ధరించి, కూర్చుండుట చూడ సంతోషముగ నుండును.

ఆశిక (గంజాంజిల్లా)

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఖడ్గర ప్రచారము

ఆగస్టు 22:—బరంపురం ఉత్తర కాంగ్రెసు ఖాదీ భండారపు క్లెక్టరీ గారకు బాబు నిరంజన్ పట్నాయక్ మహాశయుగారు యనేకరకముల ఖడ్గరను యింటికి తీసికొని వచ్చి యింటింటికి తిరిగి విక్రయించుచున్నారు. ప్రజలు ఖడ్గర సం దర్శిమానము జూపుచున్నారు.

తాలూకాబోర్డు హెడ్డుగుమ్మా కేసు

ఒకటివర సంవత్సరములు శిక్షింపబడిన ఛత్రపురం తాలూకాబోర్డు హెడ్డుగుమ్మాగ నుండిన ముజేదరు ముబ్బా రావుగారు జిల్లాబడి కోర్టులో అపీలుచేయగ అచటమాడ శిక్ష ఖాయపఱుపబడినది. హెడ్డుగుమ్మా అపీలుచేయరు రని తెలియుచున్నది.

మహానది నూతన వంతెన

అస్సావద్ద ఉత్తరముగ పాటుచున్న మహానదిపై మూడులక్షలు రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి యొక నూతన వంతెన నిర్మించెదరు. బోరింగు పని చేయించుటకు లోకలు బోర్డు ఆసిస్టాంటు ఇంజనీరుగారు వచ్చి పని ప్రారంభించినారు. మూడు సంవత్సరములలో అనగా 1980 సరికి పూర్తియగునట. దానివలన ప్రజల యిబ్బందులు తీరును.

శ్రీయుత వేమూరి రాంజీరావు

గారిని అభినందించుట

బందరుపురవాస్తవ్యులును, నిమ్మబాత్తుర్లగారి కంకణ సానులును నగు బ్రహ్మశ్రీ వేమూరి రాంజీరావు పంతులుగారు దొరతనమువారిచే చెన్నపురి శాసన నిర్మాణ సభ్యులుగా నియమింపబడినందున గవర్నరు మెంటు డిప్యూటీ కమిషనరు విద్యార్థులు తమయత్నాహము వెల్లడించుటకై 19-8-27 తేదీ శుక్రవారము 10 గంటలకు శాంతి విలాస్ హాలునందు సమావేశమైరి. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడైన శ్రీయుత దండు అప్పల స్వామిగారు, విద్యార్థిసంఘము తరపున శ్రీయుత పి. యస్. ప్రభాకర్గారిని సభాధ్యక్షునిగా యొన్నకొనిరి. వి. వీరస్వా

మిగారి ధ్యానశ్లోకములే సభ ప్రారంభింపబడెను. తదుపరి ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు శ్రీ పంతులుగారికి సన్మానపత్రిక నొసగెను.

అనంతరము హాస్టలు విద్యార్థులు, వేమల కూర్మయ్య గారు, చిలుపూరి పురుషోత్తముగారు, రావలొండ శేషవల మగారు మొదలైనవారు శ్రీ పంతులుగారి సుగణాధికృతను చేర్చుచు, నిమ్మబాత్తుర్లగారికి ప్రాపంచిక సుఖమును సహితము విసర్జించి అసార్వకములు నిద్రాహారములను సహిత ము విడిచి కార్యసాధనకై పలుబాములుపడి తుదకు శ్రీదొర తనమువారి యనుగ్రహము వడసి యేబదిమంది నిమ్మబాతి బాలు రకు (విద్యార్థులకు) హాస్టలునందు పదుపాయము కలుగజేసి నందుకు అభినందించిరి మఱియు మానవసేవయే యీశ్వర నేవ యను వేదభాషను గ్రహించిన వ్యక్తి వీరేయనియు అయ్యది (అనెను) ఈశ్వరకార్య మగుటచే తద్విషయమైన ప్రతి తలంపు నందును జయముగాంచగలుగుదురనియు, వారి యత్నాహము ను వెల్లడించిరి. నిజముగా నిమ్మబాతులపాలిటి కల్పవృక్షమై నిలిచి కార్యరూపముగా పరిచేయుటకై ధైర్యముతో రంగ సలముప్రవేశించిన పురుషరత్నము వీరేయని ముమ్మాటికి నొక్కి చెప్పగలమనిరి. భీష్ముడు తండ్రి యభిషిక్తమును నెరవేర్చు భీష్మింజెనుగాని వీర యీశ్వరగని యా జను బద్ధులై కట్ట గడ్డయు కడువ గూడును లేక నిరంతరము దారిద్ర్యావస్థయందు కడు యిసుము లనుభవించుచు విద్యావిధానమునది యెట్టిదో యెరు గని తోడి సోదరులను (నిమ్మబాతులును) లేవనెత్తుటకై భీష్మించిరను జగద్వినిత మని వక్కాణించిరి.

మఱియు వనతిగృహములు విరివిగా దేశమునం దంటును నిమ్మబాతి బాలురకొరకు నెలకొల్పుటకున్నా మధురపాన సాగన కాసనము అమలులో పెట్టించుటకును మిగుల ప్రయత్నముచేయుటకై శ్రీ రావుగారిని ప్రార్థించిరి. అదియునుం గాక ఏయేమలముల వారిని డిప్యూటీ కమిషనరీ క్రిందకు తీయ వలయునో దొరతనమువారి ధృక్పథమునకు తీసికొని రాగోరిరి. అందుకు శ్రీ రావుగారు తమ కేక్రమసారముగా పై చేర్చొన బడిన విషయముల కొలకు ప్రయత్నింతు మని తెలిపిరి.

(ఒక విలేఖరి)

విశాఖపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఆగస్టు 24:—

క్షత్రియపత్రిక

చాలకాలమునుండి యత్నింపబడుచున్న క్షత్రియపత్రిక సెప్టెంబరు మొదటివారములో విశాఖపట్టణమునుండి వెలువడు నని యాధిక తెలియుచున్నది. ఈ మాసముననే వెలువరించు ప్రయత్నములు జరిగినవి కాని డిక్టేటర్ రానందునను, ఇతర కారణముల వలనను అట్లు జరిగినది కాదు. దీనికి భూపతిరాజు సీతా రా మ రా జు బారోయెట్లాగారు సంపాదకులుగను బ్రహ్మశ్రీ పండిత మారేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రిగారు మేనేజరు గను యుండురు. ఇది కేవలము క్షత్రియ సంఘాన్నతికై కాక ఆశిక, నైతిక, మత, వాఙ్మయ విషయములకను ముఖ్యముగ పాఠ్యబడు మాసపత్రిక. ఇట్టి పత్రిక శ్రీరామచంద్రశాస్త్రి గారి మానేజ మెంటుక్రింద నడుపబడ నుండుట మిగుల శ్రేయోదాయకము.

కాలమానము

రెండుమాడుదినముల నుండి ఆకాసము మేఘచ్ఛన్నమై పవనలేలును వర్ష ము కురియుచున్నది. నిన్న దిన మంతయును సూర్యభగవానుడు దర్శన మిచ్చియుండలేదు. జిల్లా అంతటను యిట్లే వర్ష ము కురియుచున్నట్లు వార్త లేతెంచుచున్నది. ఇంకను రెండుమాడుదినములవరకు నీమగురు విడువకట్లు మేఘవరణ మును బట్టి యూహింపబడుచున్నది.

నంద్యాల

“కలరా వ్యాధి తగ్గకుండుట”

నంద్యాలలో కలరావ్యాధి ఇప్పటికి నుమారు 20 రోజుల నుంచి వ్యాపించియున్నది. దినము 1-కి 10 మొదలు 30 వరకు కలరాకేసులు తగులుతూ యున్నవి. చావులు మెండుగ లేవు. 30 కేసులు తగిలినరోజున 7, 8 కేసులుమాత్రమే మరణించి నట్లు తెలియుచున్నది. ఆరోగ్యశాఖవారును నంద్యాల మునిసి పాలిటివారును యీ సంవత్సరము చేసినంతకప్పి, ఎన్నడును చూచియుండ లేదని ప్రజలెల్లరును తెలంచుచున్నారు. చాల వరకు గ్రామములోని ప్రజలు టీకాలు వేయించినారు. శ్రీయుత డాక్టరు పి. వెంకటసారాయణయ్య ఎం. ఎం. ఎస్. గారిని టీకాలు వేయుటకు పురపాలకపువారు నియమించినటుల తెలియు చున్నది. వారు అతిశ్రద్ధతో పిధి పీథులలోని ప్రతియింటింటికి తిరిగి టీకాలు (యూనాక్షేషన్) చూపవరకు చేసిరి. అది యిటు

లుండ అబద్ధమైనవార్త గాలివార్త మ రొకటి గ్రామములో పేగువ్యాధి వ్యాపించిన దను సంగతి ఏవిధముగా వ్యాపించినదో తెలియకయున్నది. ఇప్పటికే 1/2 భాగము ప్రజలు పూరుగిడిటి గ్రామాంతరము వెళ్లి నారు. ఈవార్త వినినని మొదలు మరొక భయముచేత ప్రాకులాడుచున్నారు. ఈ సంగతి నిజమైనది కాదని జనల కెల్లరును చాలవరకు తెలిసింది. నంద్యాలలో లో తీవ్రముగా యున్నది. పేటలో చాలవరకు కిక్కిరిచి. శ్రీయుత గా. హరిసర్వోత్తమరావుగారు యు.ఎ.ఎ.వరకు యిం దును గురించిన సబ్ కమిటి బాగా పనిచేసినది. వారు గ్రామాం తరము వెళ్లి సబ్ కమిటి సంగతియే తెలియలేదు.

టి. రామభద్రయ్య.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1927-వ సం॥ ఆగస్టునెల 26 తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు.

దనియాల బా 1-కి	రు 119 మొదలు	129 మొదలు
బియ్యముబస్తాలు		
కుసుమ తెనాలిబి ,, ప 42 కలవి రు	14 0 0	15 0 0
బిల్లారిబి ,, డిబ్బో	15 8 0	16 0 0
బిల్లారిబి ,, డిబ్బో	16 4 0	17 0 0
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి	19 8 0	21 0 0
నవ్వులు ,,	22 0 0	23 0 0

2. ధాన్యముపప్పులు.

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	16 0 0	17 0 0
పెసలు ,, డిబ్బో	14 0 0	14 8 0
పెసలు ,, డిబ్బో	15 0 0	16 0 0
మినుములు ,, డిబ్బో	17 0 0	18 0 0
ఉలలు ,, ర 195	14 8 0	14 12 0

3. నూనెవస్తువులు.

నవ్వులనూనె బా 1-కి	158 0 0	156 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంవేరు నెనగపప్పుబా 1-కి	54 0 0	56 0 0
ఇతరప్రదేశము ,,	50 0 0	52 0 0
వేరు నెనగనూనెగానుగ బా 1-కి రు 118 మొదలు	108 0 0	
అమునము బా 1-కి	106 0 0	107 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయపసుపు బా 1-కి	75 0 0	77 0 0
కూరపసుపు ,,	44 0 0	48 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరు) బా 1-కి	105 0 0	133 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-కి	రు 40,45	
కాళ్ళపానీపాయకట్టు ,,	50,55	
తెల్లము బా 1-కి	రు 40 0 0	60 0 0
చింతపండు బా 1-కి	21 0 0	49 0 0

5. ఇనుము.

వట్టారకం బా 1-కి	28 0 0	29 0 0
చదరం ,,	24 0 0	29 0 0
రవుండు ,,	28 0 0	28 0 0

6. నూలు.

నెం 20 బెన్ని సింహం యాటి	7 2 0	
నెం 6 బెన్ని కట్టారి	4 8 0	
నెం 24 ,, లాకి	6 6 0	
నెం 60 ,, కారం బెన్ని	9 8 0	
నెం 20 1/2 భారతలక్ష్మి	7 2 0	
నెం 12 1/2 సాపురిజీ	5 14 0	
నెం 20 1/2 శాపురిజీ	6 14 0	
నెం 40 బామ్మరు 10 పా	10 8 0	
నెం 44 సాండో	5 6 0	
నెం 4 బెన్ని మసీదు	4 4 0	

7. దూది.

బోండాపెట్టు బారవ 1-కి	రు 60 0 0	
వల్నాడుమాడి ,,	75 0 0	

8. లోహములు.

నెండి 100 తులంబిత్తు	57 12 0	రు 58 0 0
లంగారు, తులము 1-కి	21 0 0	
సవరము 1-కి	12 8 6	
ఇత్తడి బా 1-కి	239 0 0	242 0 0
రాగి బా 1-కి	246 0 0	250 0 0

మదరాసు శాసనసభ

ప్రశ్నోత్తరములు

ఇండియన్ నివిల్యేషన్

వి. రామచంద్రాచారిగారు:— 1927 జూన్ 10 తేదీ గల పత్రికా ప్రకటన ప్రకటనయందు గల ప్రకటనకేతుల గూర్చి 1927 మే 30 తేదీ కలెక్షన్లు ఉదకమండలమందు సమావేశమై చేసిన ప్రకటనయందు చేసిన తీర్మానములను తెలియజేసేదరా?

జవాబు:— ఇండియన్ నివిల్యేషన్ ప్రశ్నకు మేము సమాధానమును తెలియజేసినట్లుగా యీ సభలవిషయమై అహా హాయికట్టి ప్రబలియున్నది. చర్చించబడిన విషయముల గూర్చి తీర్మానములు చేయబడి యీ సభ లయందు ప్రశ్న కు కాదు. పరస్పరసమావేశ సంవాదమువల్ల అందరి ఆశయములును ముఖ్యముగా ఎక్కడ అన్యోన్య భావముతో వ్యవహరించుట కవకాశముండదు యీ సభలయొక్క యుద్దేశము. ఇందువల్ల చిల్లు అధికారాల సాధక శాసకములను గవర్న మెంటును, గవర్న మెంటు బారీచేసి ఉత్తరము జిల్లా అధికారములను బాగుగా వ్యక్తముకాగలవు. సదరు సభలో తీర్మానము చేయుచేయబడిన మోదుకాలేదు.

పల్లిక సర్వీసు

వహుస్యం ఖాదరు మోహిద్దీన్ సాహెబు బహదూరు గారు:—

(1) పల్లిక ప్రాధాన్య సంబంధము ఉత్తరములు చాలగా అమలుకరమి విషయమై కే కష్టస్యామి చాదరి గారు చేసిన యిది సలహాలు గవర్న మెంటువారికి చేరినవా?

(2) అందుమీద గవర్న మెంటువా రేమిచ్యజరిపిరి?

(3) వారి సలహాలను అంగీకరించుటకు గవర్న మెంటువారి కేమైన ఆక్షేపణలవా?

(4) లేనియెడల, ఆక్షేపణముగా అన్నిడిపార్టు మెంటు లవారికిని తాళిపుల సంపెదరా?

జవాబు:— (1) అవును, చేరినది.

(2) పల్లిక సర్వీసు నందు, అన్ని సంఘములవారికిని సమాన ప్రాతినిధ్యము సంపాదించుట కెట్టి చర్య జరుపవలయునో విచారించుటకు గవర్న మెంటువారు నియమించిన విచారణ సంఘాధ్యక్షు నియోజకుల యీ సలహాలపొందుపరచబడి యు త్తరము నివేదించబడినది.

(3) (2) సదరు విచారణ సంఘమువారి నివేదిక వెలువడిన పిమ్మట యీ విషయమై గవర్న మెంటువా రలోచించెదరు. నెట్టిల్వేటు

జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు:— అనంతపురం జిల్లాకు ప్రత్యేక ప్రసక్తి గలిగినంతవరకును ఈ క్రింది ప్రశ్నలకును సమాధాన మిచ్చెదరా?

(1) పూర్వపురియములలో పట్టాలలో మార్పులు చేయవలసిన సందర్భములు మార్పుచేసి జమాబందీ పూర్వమే కరణములు ప్రొత్త పట్టాలను తయారుచేసి జమాబందీ అధికారియొక్క దస్కరుముహూర్తక దాఖలుచేసి పిమ్మట సదరు పట్టాలను రయితుల కిచ్చుచుండెదరా లేదా?

(2) ఆ పద్ధతి ఇప్పుడు మానివేయబడినదా?

(3) మార్పుచేయబడిన పట్టాలు ఇప్పుడు రయితులకు సకాలములో అందుటలేదా?

(4) రహితులు తమ పట్టాల కొరకై అడుగుటకు జమాబందీ అధికారిని పురో రహితులు తెలిసికొనుటకు అవకాశములేదా?

(5) జమాబందీ అధికారిని పూర్వపురియమున జమాబందీ ఆధికారిగాను రహితులకు బహుముద్దారా తెలియజేయు ఏర్పాట్లు చేసెదరా?

(6) అట్లు బహుముద్రము చేయబడినట్లుగా గ్రామములోని పురానా రహితులయొక్క సంతకములు తీసికొనవలసినదని గాని సమన్వయము ఉత్తరములు జారీచేసెదరా?

(7) పూర్వపురియ సే పట్టాలు పూర్తిగా వ్రాయబడి యివ్వబడుట జేసెదరా?

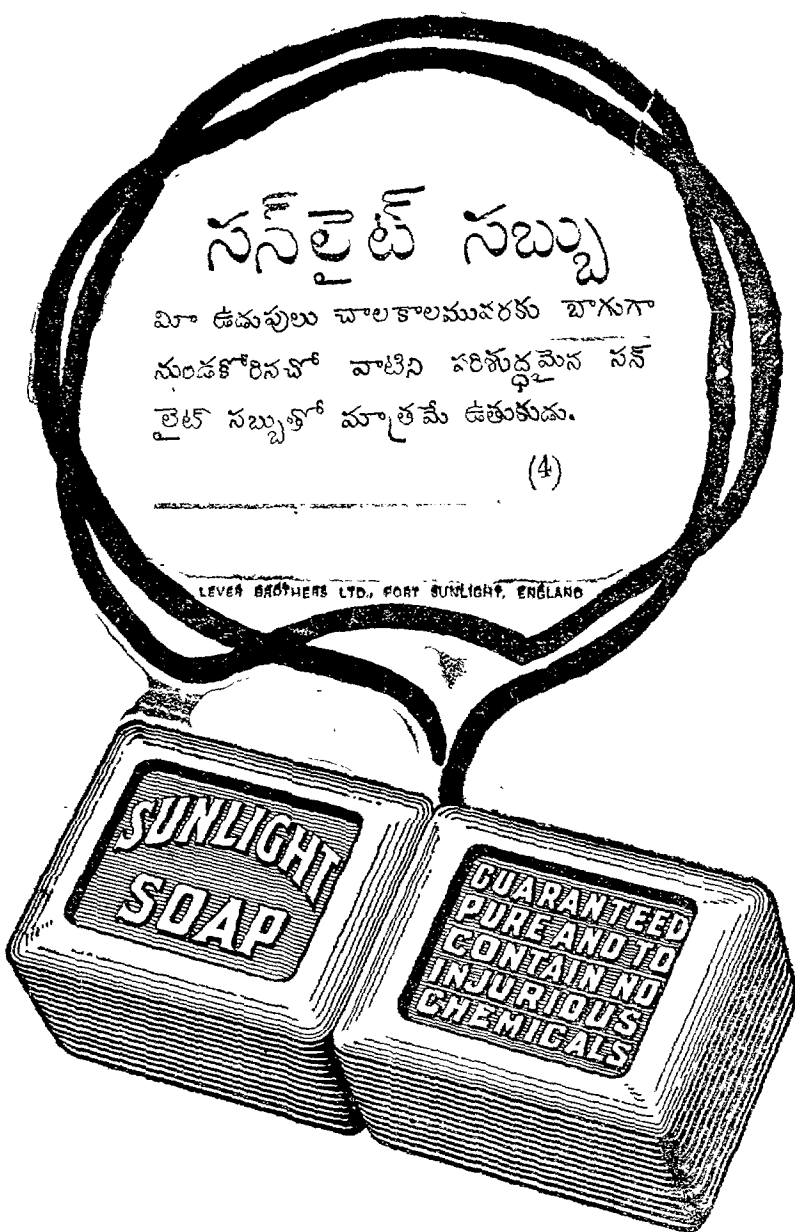
జవాబు:— (1) అవును.

(2) లేదు.

(3) జి. పట్టాలు కావలసిన రహితులు కోరేయెడల పాత పట్టాలు పరిమితమిగాని క్రొత్త పట్టాలు వ్రాసిగాని జమాబందీ కాలములో పట్టాలు ఇవ్వబడుచున్నవి కాబట్టి ఇందును గురించి గవర్న మెంటువారు క్రొత్త యుత్తరములు జారీ చేయవలసిన యింకాము లేనని యూహించుచున్నార.

(4) ఆ ప్రకారముగా గవర్న మెంటు తలంపవలసిన కారణము కన్పించుట లేదు.

(5) (6) (7) నూచింపబడిన సలహాలు ఆలోచింపబడును.

నివిల్యేషన్ వ్యాపకపరిపాలన

జే. కుప్పసామిగారు:— (1) ప్రస్తుతపు గుంటూరు జిల్లాలోని కిర్రదానను సకల జిల్లాలోని గెజిటెడు నాన్ గెజిటెడు ఉద్యోగములతో జ్యోత్యము కలదా?

(2) అతనియొక్క అధికార దౌర్వ్యమునుగూర్చి 1916 డిసెంబరు 31 తేదీని చేసిన వ్రాసియుండిన యుత్తరమును జూచినతర్వాత గవర్న మెంటువా రందువిషయమై ఏమి చర్య జరిపిరి.

(3) అతనిని అజిల్లానుండి బదలాయించుటకు గవర్న మెంటువారు పూనుకొనెదరా?

జవాబు:— (1) గవర్న మెంటుకు యీ విషయమై తెలియదు.

(2) మీ ఉత్తరము గవర్న మెంటుకు అందలేదు.

(3) ఆయా కచ్చేరీల పెత్తనదారులను ఉద్యోగముల విశేషకాల మొకేపూర్వలో నుండవలసినవి ఆయా ఉద్యోగములకు అధికారులకు ఉత్తరములు జారీచేయబడినవి.

ఎన్టీబియ్య ల్యాండు ఆప్టు

శ్రీమత్ విశ్వనాథదాసుగారు:— 1927 జనవరి 24 తేదీని యీ శాసనసభామండలములో న్యాయశాసనాధికార సంఘము అభియంత్రముచేయించిరిగా యీ ఆగస్టు సమావేశమునందు, 1908 సం॥ రపు ఎన్టీబియ్య ల్యాండు ఆప్టు సవరణా మొక చిత్తుసవరణపట్టమును ప్రతిపాదించుటకు గవర్న మెంటువా రూహించుచున్నారా?

జవాబు:— ఎన్టీబియ్య ల్యాండు ఆప్టు కమిటీవారు తమ విచారణ ముగించిరి. తమ విచారణసారాంశముల ననుసరించి యొక చిత్తుసవరణ చట్టపు ముసాయిదా తయారుచేయుటకు ఒక ఉపసంఘమును నియమించిరి. ఈసంఘమువారి ముసాయిదాచట్టము కొరకు నిర్ణీయించుచున్నాము ఈ ఆగస్టు సమావేశములో ప్రతిపాదించుటకు సాధ్యపడును. కాని యీ సంవత్సరములోనే యింకొకసభలో ప్రవేశపెట్టుటకు సాధ్యపడునని యూహించుచున్నాము

ఇక్రికేషన్ (నీటిపారుదలవిషయము)

గొల్లపల్లి జమీందారుగారు:— ఈ 1927 మార్చి నెల 21 తేదీని అడిగియుండిన 434 నెంబరు ప్రశ్న సందర్భవిషయమైన యీ క్రింది ప్రశ్నకు రెవిన్యూ మెంబరుగారు సమాధాన మిచ్చెదరా?

(1) క్రొత్తముభివృద్ధి ఏర్పాట్లనల్ల లాభమునొందగల గ్రామము లేదా?

(2) ఈ క్రొత్తముభివృద్ధి ఏర్పాటు ఎప్పుడు ప్రారంభించబడును.

(3) ఇందుకొర కేరైన నజరానా పనాలుచేయబడునా?

జవాబు:— (1) ఈ క్రింది గ్రామములు యీ క్రొత్త ఏర్పాటునల్ల లాభమునొందగలవు.

1. మేడూరు 2. మంచేరు 3. ఇనపర్రు 4. శ్రీరంగపురం 5. చోరగుడి 6. లంకపల్లి 7. శ్రీకావళం 8. తెలుగురావుపాలెం 9. చివకల్లేపల్లి 10. కొదాలి 11. వేమలపల్లి 12. నెలివోలు 13. చిట్టూరుపు 14. యార్లగడ్డ 15. పురికిగడ్డ 16. పాగోలు 17. వక్కలగడ్డ 18. దేవరకొండ 19. ఘంటసాల 20. లక్ష్మీపురం 21. చల్లపల్లి.

(2) కృష్ణ అనకట్టయొక్క 6 అడుగుల ఎత్తు తలుపుల ప్రాశస్త్యమును యీ సంవత్సరముమాడా పరీక్షించినపిమ్మటనే యీ క్రొత్త ఏర్పాటు పని ప్రారంభించబడును.

(3) ఆయకట్టులో కేరెట్టుకు నజరానా పనాలుచేయబడును.

మదరాసు క ర్వోరేషన్

రావుసాహెబు లెర్. శ్రీనివాసగారు:— (1) జనరలు ఆప్రెమియం తెన ఇరుగుగా నుండుటచేత వేగముగాపోవు బండ్లకును బరువులను తీసికొనిపోవుబండ్లకును పొరుగుదారుల ముఖ్యులకును రాకపోకల జనసమృద్ధి నుధిక్కుమగలువల్ల నడుచుటకు యిబ్బందిగానున్న సంగతిని గవర్న మెంటువారు గమనించిరా?

(2) సదరు వంతెన కిరుక్కలను కొయ్యనంతెనలను కట్టి యీ వంతెనను వికాసముచేసి అన్నివిధములగు బండ్ల రాకపోకలకును వీలగునట్లు చేసెదరా?

జవాబు:— (1) అవును.

(2) ఈ కాలముకు తూర్పునైఋత గల బాడిగార్లు లైను ప్రక్కనుండివచ్చు రస్తాను తీసికొనివచ్చి కలుపుటవిషయమై లైనుప్రావింగు డైరెక్టరుగారు చేసిన సలహాలు గవర్న మెంటువారు ఆలోచించుచున్నార ఈవిధముగా వంతెనమీద రాకపోకల సమృద్ధిని తగ్గింపబడును.

విద్యాశాఖ

సి. గోపాలమినసుగారు:— (1) మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ ప్రవ్యముయొక్క ప్రవ్యమును ఇంకీరియలు బ్యాంకులో గాని నెర్సెటలు అర్బుబ్యాంకులో గాని నిలువయుంచవలసిన దనియు ఇతర బ్యాంకులలో నుంచరాదనియు గవర్న మెంటువారు నిర్ణయించిరా?

(2) అట్లు నిర్ణయించినయెడల అట్టిచర్యకు గల కారణము లేదా?

జవాబు:— (1) అవును.

(2) ఇతర బ్యాంకులలో నిలువయుంచుటవల్ల సదరు బ్యాంకులవారు వాగ్దాముచేసిన సౌకర్యములకు విచారించి మాడగా అన్నివిధముల అవకాశముగా తృప్తికరముగానుండే ప్రయత్నములతోలేవో విడిగా ఎన్నుట కష్టసాధ్యమైయుండెను.

దండు నారాయణరాజుగారు:—(ఏ) డిల్లీలో జరుగుచు
ఇండియన్ సినిమా ఫోర్ములను అంగ్రవిశ్వవిద్యాలయ ప
ట్టకర్తలకు అర్హులగుటకు సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమోది
తేతర విశ్వవిద్యాలయములతో సమానముగా అంగ్రవిశ్వవిద్య
లయము పరిగణింపబడలేదను సంగతి తెలియదా?

(బి) సదరు ప్రభుత్వమోదిత విశ్వవిద్యాలయ పట్టికలో
అంగ్రవిశ్వ విద్యాలయముల చేర్చుటకు ఏమిచర్య జరిపి
యుండి?

జవాబు:—(ఏ) అవును. తెలియదు.

(బి) ఇండియా గవర్నమెంటువారిచే జరుపబడు ఏ పో
టీపరీక్షలకు రాగోరు పక్షాదులకు పట్టకర్తలకు మునుపరుని
నిర్ణయించబడినదో అట్టి పోటీపరీక్షలకు నిట్టిని అంగ్రవిశ్వవి
ద్యాలయ పట్టకర్తలకు అర్హులుగా అంగీకరించబడినదని ఇం
డియా గవర్నమెంటువారిని కోరుచు ఉత్తరము వ్రాయబడినది.
వారి ప్రత్యుత్తరము నిరీక్షింపబడుచున్నది.

లోకలబోధుడు

బి. రామచంద్రారెడ్డిగారు:—(ఏ) నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు
ప్రెసిడెంటుగారి ఎన్నికను ఆక్షేపించుచు 1926 ఫిబ్రవరి నెల
లో గ్రామములలో పివేషమును ఇంతవరకును సరిష్కరిం
చినది మృగ్య నిజమా అవున?

(బి) ఈవిషయ పరిష్కారములో ఇంత కాలవిడంబడ
మనకుగల కారణములను గవర్నమెంటువారు విచారించిరా?

(సి) లోకలబోధుడు ఎత్తే ను వ్యవహార పరిష్కారముల
యందు కలుగుచున్న యాకాలహరముల నివారించు మార్గము
లను గవర్నమెంటు ఆలోచించినారా?

జవాబు:—(ఏ) (బి) గవర్నమెంటువారి కీవిషయమై
తెలియదు.

(సి) అవును అలోచించితిమి. లోకలబోధుడు మునిసిపా
లిటీ వ్యవహారముల యుపచేత సంఘమువారితో యీ విషయ
మై సంప్రదించితిమి. ఈమధ్య ఎన్నికకగాదాలను సిని
కోర్టులవారు విచారించుటకు ఆపవనీ యొక నియమిత విచారణ
కర్తను యీతగాదాల పరిష్కారార్థమున నియోగించి సదరు వి
చారణకర్తల తీర్పు ఆయన పీఠముపై గవర్నమెంటువారికి అ
ప్పిలు చేసికొనబడవలెను. కాని యీ విషయమై గవర్నమెం
టు జాగ్రత్తగా పరిశీలించిన తర్వాత నివికొర్టులకు యీ
తగాదాల విచారణచేయు అధికారమును తీసివేయుట భావ్య
ము కాదని నిశ్చయము చేసిరి.

వ్యవసాయము

గొల్లపల్లి జమీందారుగారు:—కృష్ణాజిల్లాలోని గుడి
వాడలో గాని సమీపములో గాని ఒక వ్యవసాయ పాఠశాలను
నెలకొల్పుట వాంఛనీయును నను విషయమై అలోచింప
దలచినారా?

జవాబు:—ఇప్పట్లేదు.

ఆహార కౌశల

దండు నారాయణరాజుగారు:—(ఏ) ఈ రాజధాని
లోని మద్యపాననిషేధోద్యమమును పెంపొందించు విషయమై
గత శాసనసభ సమావేశము జరిగిన దాదిగా గవర్నమెంటువా
రేమైన కొత్త ప్రయత్నములను చేసియుండిరా?

(బి) ప్రయత్నములు చేసినచో, ఏమి ప్రయత్నములు
చేసిరి? అందుములను ఎంత ఖర్చు అంచనా వేయబడినది
లేదా? ఎంత రెవిన్యూను కలుగునని అంచనా వేయబడినది?

జవాబు:—ఈవిషయమై దరియాప్తు జరుగుచున్నది.
ఈ దరియాప్తు యొక్క ఫలితములు తెలిసేవరకును కొత్త ప్రయ
త్నము లేమియును చేయబడవు.

ఇక్రగేషను

జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు:—తుంగభద్రా ప్రాజెక్టు
విషయములో న్యాయపరిపాలనాధికారసభ్యులు దయచేసి
యీదిగుట్టలకు సమాధానమిచ్చెదరా?

(ఏ) ప్రారంభదశలో చేయవలసిన తనికీయావత్తు ముగింప
బడినదా?

(బి) 1927-28 సెలెక్షన్ బడ్జెటులో కాంక్షనుచేయబడిన
రూ 25,000 లున్న ఖర్చుపడినదా?

(సి) అంతకుముందే వేరేమైన ఖర్చుపడినదా?

(డి) సదరు ప్రారంభదశలో పరిశీలన ఫలితము
లేమిటి?

(ఇ) ఆకోగ్యస్యమియెదలియారు కమిటీవారు వివరించి
ప్రాజెక్టును అమలుపరచుచు గవర్నమెంటుయొక్క నిర్ణ
యమా?

(ఎఫ్) కమిటీవారు వివరించిన ప్రాజెక్టును గవర్న
మెంటువారు కొనసాగించదలచిన ప్రాజెక్టును భేదమున్నచో
ఏవివరములకును వ్యతిరేకమున్నది?

(జి) ఈ ప్రాజెక్టు వ్యవహారిక సంవత్సరముందు సద
ప్రాజెక్టులోని ఏభాగమైనను ప్రారంభించి పనిచేయదలచి
నారా?

(హెచ్) అట్లు చేయదలచినయెడల ఎప్పటిమేల్లు
యూరైనదా?

(ఎ) అట్లుయినచో గవర్నమెంటువారు సబ్సిడెంటు
గ్రాంటును ఎంతము త్రమను తీసికోదలచినారు? ఎప్పుడు తీసి
కోదలచినారు?

జవాబు:—ఈ ప్రారంభ పరిశీలనలో ప్రభుత్వము
ఏదనగా:—అనకట్టకట్టలకు యుద్దేశింపబడిన స్థల మెంత
వరకు అర్హమైనదో కాన్స్ట్రక్షన్ పరిశీలించుటకు నియమించబడిన
భూగర్భ శాస్త్రజ్ఞుని నివేదిక మాకుచేరినది. పాడుపడిన తిమ్మ
లాపురము ప్రదేశము అనుభూముగానే యున్నను భూమిని
బాగుగా లోతుగా త్రవ్వించిచూచినచో గాని భూమి యెటువం
టిదో నిర్ణయింపబడాలము అని వాడుతేసి యే సీరి.
ఈ పరిశోధన చేయుటకు చీఫ్ ఇంజనీరు
గారు కోరబడిరి. కట్టలపైన రిజర్వాయరు (జలశ్రయము)
త్రవ్వదలచిన కాలముల పరిశోధన కావలసిన ఇంజనీరు సం
బంధపు సంజాయిషిని అనగా భూమియొక్క యెత్తు మెరకలు
వగైరా మట్టపు కొలతలను సేకరింపుట మొదలగుపనులనుకూడా
ప్రారంభించుటకు ఏర్పాట్లు చేయవలసినదని చీఫ్ ఇంజనీరుగారి
కి తెలియజేయబడినది. ఈ వగైరా ఖర్చులకుగాను బడ్జెటులో
నియోజించిన 25 వేల రూపాయలు ఖర్చుపడును.

ఆ ప్రదేశముయొక్క స్థానము ఇంజనీరులు తయారు
చేసిన తర్వాత ఏయే సూచులకు ప్రాజెక్టు అక్కరకు వచ్చునో
ఆయాభూముల స్వభావానుసారము వ్యవసాయపరిశీలన చేయవలసి
యున్నది. ఈ ప్రాజెక్టుల వసూలు కాగల మొద్యు రెవిన్యూ
వగైరా ఆదాయ ఫలితపు లెక్కలు తయారు చేయబడవలెను.
ఇన్నియు తయారైన పిదప యీ ప్రాజెక్టును ప్రక్రమముగా
ప్రారంభించుటకు ప్రవృత్తమయినను మంజూరు చేయగలందు
లకు కోరవలెను. కాబట్టి యీ హామీసాటులో యీ ప్రాజె
క్టుకు సంబంధించిన ఆసలపనిని ప్రారంభించుటకు అవకాశము
లేదు.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లాబోర్డు సమావేశము (ఒక విలేఖరి)

ఈ సమావేశము తలెగు గ్రామమున యీ నెల 20 వ
తేదీ శనివారము పగలు 2 గంటలకు జరిగినది. సుమారు యిరు
వదిమంది సభ్యులు హాజరైరి. పలువురు ప్రేక్షకులు సభా కా
ర్యక్రమమును విశ్లేషించుటకు వచ్చిరి. ముందునవ్వరమున యీ
సభకు యెన్ని కసభ్యు లెందరుండవలెనో నియమితసభ్యు లెంద
రుండవలెనో యన్న విషయమునుగూర్చి చర్చించిరి. నర్సా
పురం, భీమవరం తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాలకు తాలూకా
ఒకటింటికి తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షునితోకూడ 5 గురు స
భ్యుల చొప్పున నన్ను యేలూరు, తలెగు బోర్డులకు 7 స
భ్యుల చొప్పున నన్ను మొత్తముమీద 8 గురు నియమిత
సభ్యులన్ను వెరకే రి? గురుసభ్యు లుండునటుల తీర్మానించిరి.

తరువాత నర్సాపురం నెల్లీపేరు వ్యవహారము చర్చకు
తీసికొని రాబడెను. ఇందును గురించి యిదివరలో యిచ్చిన
క్రొత్తకంట్రాక్టును రద్దుచేయుటకు న్యాయశాస్త్రప్రారంభకుల
సలహా కొరకు పంపబడిన విషయమును చదువరు తెలిగి
యున్నారు. కంట్రాక్టు ప్రాతబోర్డువారిచే యాయబడినప్పు
డు దానిని రద్దుచేయుట అంత సంభవముకాదని సలహా వచ్చి
నట్లు ప్రెసిడెంటుగారు చల గా ప్రకటించిరి. ఇది వినిన తో
డనే సభ్యులలోను, ప్రేక్షకులలోను కొంత యలజికి కలిగినది.

మ-రా-శ్రీ సోమంచి సీతారామయ్య పంతులుగారు
నెలనే ఆ రికార్డు నంబును పరిశీలించి యిది అడ్వకేటు జనరల్
గారి న్యంత అభిప్రాయమై యుండవచ్చుననియు ఒక ప్రెసా
అయిన ప్రతిఫలము లేకుండ ప్రాతకంట్రాక్టు మాడు సంవత్స
రముల వ్యవధి? నుండగనే యిది యివ్వబడినదనియు కంట్రాక్టు
పరతులుగూడ కంట్రాక్టుచే నెరవేర్చబడ లేదనియు మొదల
గు వివిధ విషయములను రెండువైపుల నుంచియు న్యాయము
గ చర్చించి బోర్డువారి కిష్టమున్నయెడల కంట్రాక్టును తక్షణ
ము రద్దుచేయవచ్చునని నెలవిచ్చిరి. ఈ సభలో వారిస్ట్రక్చు,
ప్రాజెక్టు పకీర్లు, పెద్ద పెద్దలాయర్లు మొదలగువా రుండియు
యీమాత్రపు లాపాయింటుకు యితరుల సహాయ మేల యపే
క్షింపవలసినదని సభ్యులు, ప్రేక్షకులు గుసగుసలాడ
బొచ్చిరి. సీతారామయ్య పంతులుగారి వాదమును, శ్రీయుత
బారిస్టర్ వెంకట్రామన్ గారు, నెక్కంటి దొరయ్యగారు, కలి
దిండి గంగరాజుగారు, వంకెన రామచంద్రచౌదరిగారు, పాల
కొలను సర్వేకలింగం గారు మొదలగు సభ్యులు బలపరచిరి. వెం
టనే రావుసాహెబు కొప్పర్తి యగ్నేశ్వరపంతులుగారు లేచి
తమ స్వవిషయమును గురించి కొంత ఉపోద్ఘాతమును చెప్పి
మధ్యమధ్య జాతీయవాదులను పోషణజేయుచు కంట్రాక్టు
యెంత అక్రమముగా నీయబడినదైనను సరే రద్దుచేయుట
మాడదనియు ఒక బోర్డువారు చేసిన పనిని యింకొక బోర్డు
వారు వ్యతిరేకముగా తీర్మానింపమాడదనియు అట్టి పని కాన్సి
ట్యూషనుకు భంగకరమైనదనియు నెలవిచ్చుచు యింగ్లీషు

కాన్సిట్యూషన్ రోజున్ కాన్సిట్యూషన్ మొదలగు కాన్సి
ట్యూషన్ల చరిత్రను యేకరథపుపెట్టి తమ కాన్సిట్యూషన్
చట్టవిజ్ఞానవిశారదత్వమును నెల్లజేంచిరి. బోర్డు సభ్యులు ప్రతి
ఫలమావ్యయగ బోర్డువారు పరులకు దానవిత్త యధికారము
లాసంగినను మరియొక బోర్డువారు కలంగజేసుకొననూడదని
యే వీరి వాదసారాంశము. స్టీమరు, బోర్డువారి స్వాధీనములో
నున్నప్పుడు యింజనీరుకు రూ 1 కి రూ 150 రూపాయల తీర
మిచ్చిరనియు తా మెప్పుడును స్టీమరు నెక్కనే లేదనియు

చెప్పిన విషయములు సత్వరములని ప్రజలకు తెలుసును.
ఈ స్టీమరుమీద యింజనీరు దొరగారికి రూ 1 కు 70 రూపా
యలు మించి యెప్పుడును యాయబడి యుండలేదు. ఇట్టి
సత్వరములగు విషయములకు చెప్పి సభ్యులను మధ్యపెట్టుట
న్యాయముకాదు. వీరి వాదమును సోమంచి సీతారామయ్య
పంతులు, రామచంద్రచౌదరి గారు తు త్తినియలగ ఖండించి
సభ్యుల నానందింపజేసిరి. చివరకు కంట్రాక్టు గా రే సాటు 1
కి రూ 500 ల చొప్పున రి సంవత్సరములు యిచ్చెననునయు కం
ట్రాక్టు తమకే యాయవలెననియు రాజీ పిటిషన్ యిచ్చినట్లు
ప్రెసిడెంటుగారు ప్రకటించుటచే అంతకన్న బోగ్గను యెక్క
వ లాభకరమును పెండురు వచ్చు నేమో చూచుటకు యావిషయ
ము రాబోవు మీటింగుకు వాయిదా వేయబడెను. ప్రెసావో
రేసఫలితముగ బోర్డువారి? ప్రస్తుతము 4000 రూపాయల లా
భము చేపొరినందుకు ప్రజలు సంతసింపచున్నారు. ఇంకా
యెంత యెక్కువ లాభమువచ్చునో పెండురు వచ్చిన తరువాత
గాని తెలియదు.

మీర్జాపురం జమీందారు వారి హయాములో అంగ్ర
విశ్వవిద్యాలయమునకు బోర్డువారు వార్షిక్తముచేసిన మూడు
లక్షల రూపములలో కొంత ద్రవ్య మిదివరకే చెల్లించబడె
నట. మిగిలిన సొమ్ము చెల్లించుటకుగూర్చి అలోచించుటకు మ
రుదటి కనావేమునకే వాయిదా వేయబడెను. ఈ సొమ్ము
యాయకూడవని పలువురు సభ్యులు అభిప్రాయ పడుచున్నట్లు
తోచుచున్నది. రాబోవు సమావేశములో యందునుగురించి
కూడ తీవ్ర చర్చ జరుగునని తోచుచున్నది.

సికింద్రాబాదు సంగీత సభ

గానమే ముఖ్యమోక్షసాధకము

అమలాపురం తాలూకా వాస్తవ్యులగు సంగీత సాహి
త్య తర్క-వేదాంత కళాభిజ్ఞులగు బ్రహ్మశ్రీ పారుపూడి చల
మయ్య శాస్త్రుగారు 22-8-27 తేదీ సాయంకాలము మాసంగీత
సమాజముందిరమున సంగీతశాస్త్రమున నిమిషియున్న అపూర్వ
ముగు యోగోద్ధాంత రహస్యమునున్న తచ్చాస్త్రలీయంబును
నాదబ్రహ్మవిచారమునున్న సులభతైలిని యాంధ్రమున సుప
న్యసించి గానమే ముఖ్య మోక్షసాధకమనియు, నాదోపాస
కులే జీవన్ముక్తులనియు శ్లోతిస్ఫురుతుల యాధారమున నిరూపించి
ప్రేక్షకులు తరించునటుల తమ పాండిత్య ప్రకర్షన చేపట్టిరి.
వీరు తర్కవేదాంతశాస్త్ర పండితులై నానోపాసవయంజే
నిమగ్నులై యనుభవజ్ఞులగుచే యపూర్వముగు గాన విశేషాంత
రార్థములను బహుయుక్తియుక్తముగ నెలవిచ్చిరి. శ్రీ శాస్త్రు
ల వారిచే గాయకులు తెలిసికొనవలసిన యపూర్వ విషయము
లనేకములన్న వు నెల్లజేయెనవి. శ్రీ శాస్త్రులవారు హైదరా
బాదుకు దయచేసి నవ్యుడెప్పుడును మా సంగీతసభ తరపున ని
చ్చుట యుపన్యాసమిచ్చుటకు మాయంబు దయతో సంగీకరిం
చి నందుకు శ్రీ వారి కనేక నందనములు సమర్పించుచున్నా
ము. వీరు హిందుస్థాన సాంప్రదాయముననున్న కర్ణాటక
మార్గానుసారముగానున్న స్వయముగా రచించిన కృతులను
ద్విపదలను బహు కట్టుబాటుతో మిక్కిలి శ్రావ్యగా గానము
చేసి సభవారిని మిక్కిలి యానందపరచిరి.

కార్యవర్తి.

సారస్వతిని కేతనము - వేటపాలెము

ఈ నికేతనయాజమాన్యమున జరుగుచున్న శ్రీ సీతా
రామాంజనేయ భజన కాలక్షేపములు శాశ్వతనిధికి, ప్రముఖ
కిరాం శేషయ్య శ్రేష్ఠిగారు నూతన గృహప్రవేశోపసాధన
సందర్భమున యిచ్చిన మూలధి రు 25 లకు వ్యతిరేకతో
నందుకొంటిమి. శ్రీ శ్రేష్ఠిగారి గోత్రనామములతో సంవత్సర
మున కొక భజనకాలక్షేప పుణ్యము జరుపబడును. శ్రీరామ
చంద్రపరబ్రహ్మమూర్తి భక్తునికి చిరాయణరారోగ్యైశ్వర్యముల
ప్రసాదించు గాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

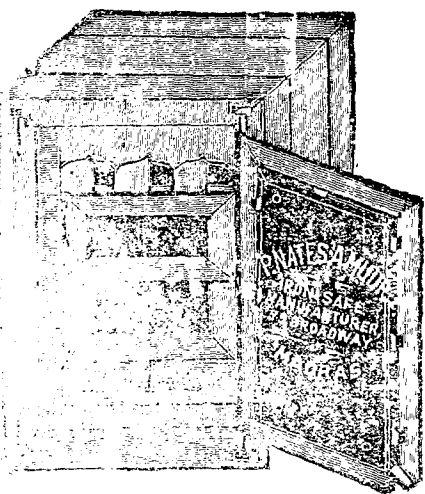
డా. వెం. శ్రేష్ఠి

ధర్మకర్త.

సరసము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది

ఇప్పటికే ప్రకారము బాగుగా తెలుసుబడిన అనుప
పెట్టెలు ఈ దినము తెలుపబడినవారింద అమ్మకమునకు సిద్ధముగా
యన్నవి.
బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో ఆపరేటివ్
సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న శే శ మొ ద లి యార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,
(ప్రాప్రైటరు, 58, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్క్సు.
బరన్ అండు బ్రాన్ ఫౌండర్లు

అయితే ఎంజనులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగు
సవి రిపేరుచేయుటయందు సమర్థులవారు. రై నుమిల్లుకుకొనివలసిన

సిలండర్లు, సోఫ్టింగ్ నట్లులు సరసముగా యివ్వబడును. కుబ్జరాయపిల్లవీధి, పెద్దనాయకపేట మద్రాసు. మెషి
నులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు అర్హయిచ్చిన తయారుచేసియివ్వబడును. ఈ త్తరములు వ్రాసిన బడులు
వ్రాయబడును.

ఏల ఉపయోగింపరాదు

ఈ క్రింద పేర్కొనిన అద్భుతమైన ఔషధములను వ్రాపయోగింపుడు.

నేత్ర రోగములకు - "అఖ్యాకుర"ను

ఉపయోగింపుడు.

తామరకు - "కురెయిన్"ను

"

శ్వాసకాసరోగములకు - "ఆస్తాక్యూర్"ను

"

బలమునకు - { "స్ట్రెయిర్స్ ఎమల్షన్ ఆఫ్
కాడ్ లీవర్ ఆయిల్"ను

"

టూనిక్ లకు - { "నెర్వైన్ టూనిక్ మాత్ర"ను
"పారిష్ కెమికల్ ఫుడ్"ను
"ఈస్టన్స్ సిరప్"ను

"

"

"

గనెరియాకు - { "సిరప్ వైపో ఫాస్ఫేట్స్ ఆఫ్ లైము"ను
"జిన్"ను

"

"

గనెరియాకు - { "లికర్ శాంటల్ ఫ్లావా
సి. కొవెయివా కంబుచు"ను

"

34-1

మా ఔషధము లన్నియు, శాస్త్రోక్తముగా మా ఆధునిక ఔషధశాలలో తయారుచేయబడినవి.

గనుక చాలా నవీనమైనవి, కోరినవార్లకు కేటలాగు పంపబడును.

N. POWELL & Co., CHEMISTS, BOMBAY.

సైకలును తయారు చేయుటయం దొక నూతనపద్ధతి.

వర్తకునికి లాభకరమైనది

స్వంతదారునికి మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది

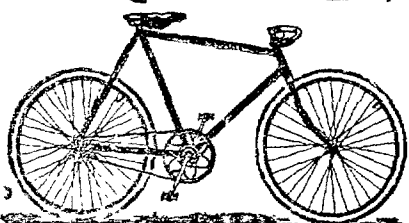
హెర్కూల్స్ సైక్లిస్టు పలురంగులలో తయారు చేయబడినది.

(బ్రిటిష్ వారిచే తయారు చేయబడినది. అమితముగా తయారగుటచే

చౌకగా విక్రయించుటకు వీలైనది)

611

వేరునందు
హెర్కూల్స్

బలమునందు
హెర్కూల్స్

1-కి ధర రూ 83 లు మాత్రమే

ఎటువూ ఆకుపచ్చ, నివ్వరంగు, ఊదా అన్ని రంగులు కలిపినరంగు మొదలగువాటిలో గలవు.

Sole Agents:—ENGLISH CYCLE & MOTOR IMPORTING Co., 9 Broadway, Madras

Sole Agents for RUI GE, PEARL & IN ICTA CYCLES.

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN BALM

BEST INDIAN PAIN BALM.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.

BOMBAY & MADRAS.

శాస్త్రోక్తమైన జ్యోతిషం

భవిష్యత్తును గురించి 6 వ్యాయ మైన ప్రశ్నలకు బదులు
వ్రాయుటకు రూ 1-0-0 వై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 సంవత్సర
ఫలము వ్రాయుటకు రూ 5-0-0. వి. పి. ఖర్చులు వేరు.
ప్రశ్న వ్రాయుకాలము తెలుపవలయును. సర్వకార్యములందు
జయము నొసగు శ్రీ నుబ్రహ్మణ్యకవచము రూ 2-8-0.

శ్రీ శివనూబ్రహ్మణ్య జ్యోతిషకవచనిలయము,
3860 తిరుత్తణి, చితూరుజిల్లా.

మాన సోల్లాసి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

మలకులభము! (పోస్తుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గూఢమధికము!
శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి పైతృకాకల
కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అక్షిర్ణము, అరుచి, అపులింతలు,
అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
యందు బలక్షయము, పిక్కులు, పార్యములు, శిరస్సు,
వ్రేళ్లు, అగులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను
బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.
ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనేమాయును
ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ
ముగులచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.
విరునామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోస్తు నిడుమోలు, ఎలకురు, కృష్ణాజిల్లా.

అద్భుత జ్యోతిష సాముద్రిక

రహస్యములు 391

మిజాతకమును పంపుడు. లేక పుట్టిన తేదీ, కాలమును
వ్రాయుడు లేక మీరు జాబునాము కాలమును వ్రాయుడు.
ప్రాశ్నితకము మహద్దశాఫలములతో రు 10/- డిల్ అంత
గ్దశాఫలములతో రు 75/- వివశాఫలములతో రు 150/-, ఒక
సంవత్సర ఫలములు రు 3/-, 5 ప్రశ్నలకు రు 2/- లక్ష్మి
గణపతి కవచము జనవశికరణకు రు 5/- సర్వకష్ట నివారణకు
నారాయణ కవచము రు 10 మొదలు రు 50/- ల వరకు,
సాముద్రిక ఫలములకు రు 5/- కన్యావరల జాతకములలో
కజదోషము మొదలగు మహాదోషములను చూచి వాటి నివ
రణ మార్గము తెల్పుటకు రు 10/-

వ రా:— హైకోర్టు జడ్జి గా|| వేపా రామేశంపంతులు
గారున్న మద్రాసులో కోవీర్యుర డిగు సర్ ముత్తయ్యచెట్టి
యారు, సబ్ జడ్జిలు సోమంచి నీలకంఠంపంతులుగారు, ఎ.
యస్. క్రీష్ణస్వామి అయ్యారు మొదలగు అనేకమంది యోగ్య
తా పత్రముల నిచ్చియుండిరి. (వీటిని వేరే ప్రకటించి యుం
టిని. కావలెవారికి ఉచితముగా పంపెదము.)

ప్రాధనరు-యల్లాప్రగడ వెంకట యజ్ఞేశ్వర
నసాదరావు, బి. ఏ.,

శ్రీ. లక్ష్మీనరసింహాస్వామియ్యారు 80 లింగి చెట్టిగిరి, మద్రాసు.